Informe sobre el subministrament d'energia elèctrica com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica

4 de agost de 2026

samsø

Índex

Resum executiu 3

1. Electricitat i aigua: naturalesa del servei, mesura i contraprestacion..... 5

A. Naturalesa del servei elèctric 5

B. Naturalesa de l'abastament d'aigua 6

C. Comptador elèctric..... 7

D. Comptador d'aigua 8

E. Relació contractual i naturalesa de les contraprestacions 9

F. Síntesi comparativa..... 11

2. Marc legal del subministrament d'energia elèctrica com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica 12

A. Pobresa energètica i consumidors vulnerables: conceptes, abast i regulació 12

B. Subministrament com a Servei d'Interès Econòmic General 15

C. Subministraments d'especial protecció: Obligacions de Servei Públic..... 18

D. Competències i obligacions a nivell autonòmic 21

a) Protecció de la salut i seguretat del consumidor vulnerable 21

b) La Sentència del Tribunal Constitucional de 27 de maig de 2026: límits constitucionals de la regulació autonòmica en matèria de pobresa energètica 24

c) Contractació com a part de la qualitat del servei de subministrament 27

d) Inspecció i control de la seguretat tècnica les instal·lacions elèctriques existents 30

3. Operativa per a l'alta o canvi de titularitat del punt de subministrament .. 33

A. Obligacions de la comercialitzadora i drets del consumidor..... 33

B. Just títol com a via per accedir al subministrament d'energia elèctrica 34

C. Possibles situacions d'un punt de subministrament elèctric 37

a) Punt de subministrament existent i actiu 37

b) Punt de subministrament existent però de baixa 39

c) Punt de subministrament inexistent o nou 40

4. Conclusions..... 42

ANNEX I: Clàusules a incorporar en un conveni amb les comercialitzadores ... 44

ANNEX II: Proposta de regulació autonòmica 52

ANNEX III: Proposta amplia de modificació normativa estatal 63

A. Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric 63

B. Reial Decret 88/2026, d'11 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica 71

C. Reial Decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica 85

ANNEX IV: Proposta mínima de modificació normativa estatal..... 101

A. Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric 101

B. Reial Decret 88/2026, d'11 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica 105

Resum executiu

Aquest informe analitza el subministrament d'energia elèctrica com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica i proposa instruments jurídics i operatius per garantir-ne l'accés efectiu a les persones consumidores vulnerables. El punt de partida és una constatació de naturalesa jurídica: a diferència de l'abastament domiciliari d'aigua potable –servei públic local de prestació obligatòria conforme als articles 25.2.c i 26.1.a de la LBRL i a la legislació municipal catalana–, el subministrament elèctric no és un servei públic municipal, sinó una activitat econòmica d'interès general, liberalitzada en generació i comercialització i regulada de manera intensa en les activitats de xarxa. El seu règim deriva de la Llei 24/2013, del Sector Elèctric (LSE), i de la normativa europea del mercat interior de l'electricitat, amb una distribució competencial en què l'Estat manté la competència normativa principal (arts. 149.1.13a i 149.1.25a CE) i la Generalitat exerceix competències de desenvolupament, autorització, inspecció, control i qualitat del servei (art. 133 EAC).

Sobre aquesta base, l'informe sosté que la pobresa energètica ha evolucionat cap a un concepte ampli que ja no s'esgota en l'impagament o l'esforç econòmic excessiu. La definició incorporada a l'article 2.52 de la Directiva (UE) 2023/1791 vincula la pobresa energètica amb «tota situació» en què una llar no pot accedir als serveis energètics essencials –calefacció, refrigeració, aigua calenta, il·luminació i energia per als aparells bàsics– en condicions compatibles amb una vida digna, la salut i el benestar. D'aquesta formulació, i del caràcter no taxatiu («com a mínim») dels factors que enumera, l'informe dedueix que la manca d'accés al subministrament elèctric –per inexistència de contracte, per interrupció o per impossibilitat pràctica d'alta– constitueix una manifestació particularment intensa de pobresa energètica. Aquest enfocament és coherent amb la definició del Codi de consum de Catalunya (art. 111-2 de la Llei 22/2010) i amb l'alineament de l'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2026-2030 amb l'estàndard europeu.

D'aquesta premissa en deriva la tesi central. Atès que l'article 2.2 de la LSE qualifica el subministrament elèctric com a servei d'interès econòmic general (SIEG), i que les Directives (UE) 2019/944 (arts. 5.2 i 28) i 2023/1791 imposen als estats garantir la protecció dels consumidors vulnerables i el subministrament necessari, l'accés a l'energia no pot quedar exclusivament condicionat per la lògica contractual i de solvència individual. La qualificació com a SIEG opera com a fonament habilitant per imposar obligacions de servei públic i com a criteri interpretatiu transversal del sistema. En aquesta línia, la doctrina del TJUE (Engie Cartagena, C-523/18) distingeix entre la intervenció sobre el preu i l'obligació de subministrar a consumidors als quals, atenent només l'interès comercial, l'empresa no hauria subministrat: allò rellevant no és només la tarifa, sinó l'accés mateix al subministrament.

L'informe identifica que l'ordenament ja conté un «nucli social» dins del règim de subministraments d'especial protecció. Les lletres j) i k) de l'article 52.4 de la LSE –consumidors vulnerables severs en risc d'exclusió social atesos pels serveis socials, i determinats beneficiaris del bo social en situació d'impagament amb menors,

dependència o discapacitat a la llar– es vinculen a persones físiques en el seu habitatge habitual, s'acrediten mitjançant document dels serveis socials i, conforme a l'article 45.4 de la LSE, generen obligacions de servei públic. Aquesta protecció, però, s'ha concebut sobretot enfront del tall i no enfront de la denegació d'accés o reactivació.

A partir d'aquí, l'informe delimita el marge d'actuació de la Generalitat i conclou que disposa de títols competencials suficients en tres plans. Primer, la protecció de la salut i la seguretat del consumidor vulnerable (arts. 166, 123, 28 i 42.3 EAC; Llei 22/2010; Llei 24/2015), amb l'advertiment que els articles 6.4 i 9.4 de la Llei 24/2015 han estat declarats inconstitucionals, de manera que les mesures autonòmiques no poden substituir ni alterar el règim estatal de suspensió. Segon, la qualitat de l'atenció contractual: l'article 133.1.c de l'EAC i l'article 51.1 de la LSE permeten configurar la contractació com a dimensió de la qualitat del subministrament, de manera que la Generalitat pot exigir a les comercialitzadores de referència objectivitat, motivació, traçabilitat i no discriminació en la tramitació d'altes, canvis de titularitat i subrogacions, en el marc de la Llei 18/2008 i amb el suport de la STC 4/2013 i de l'article 58 del RD 88/2026. Tercer, la inspecció i el control de la seguretat tècnica de les instal·lacions (Llei 21/1992 i REBT, RD 842/2002), per evitar que la seguretat operi com a causa genèrica i immotivada de bloqueig de l'accés.

En el pla operatiu, l'informe examina la figura del «just títol» de l'article 31.4 del RD 88/2026 i defensa'n una interpretació àmplia i funcional: el determinant no és la titularitat civil de l'immoble, sinó una situació personal i residencial mereixedora de protecció, especialment en els supòsits de les lletres j) i k) de l'article 52.4 de la LSE. Sobre aquesta base, sistematitza les tres situacions possibles d'un punt de subministrament –existent i actiu, existent però de baixa, i inexistent o nou– amb els tràmits i requisits propis de cadascuna.

Finalment, l'informe articula tres instruments. L'Annex I proposa un conveni amb les comercialitzadores per a un subministrament d'emergència, verificació tècnica de seguretat i acreditació social com a pressupost habilitant. L'Annex II proposa una regulació autonòmica que incorpori a la Llei 18/2008 un règim de qualitat de l'atenció contractual de les comercialitzadores de referència, amb un procediment de reclamació davant denegacions injustificades. L'Annex III proposa una alternativa amplia de modificacions de la LSE, del RD 88/2026 i del RD 897/2017 per crear un «subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social» i un «just títol assistencial» de caràcter estrictament sectorial, sense efectes civils sobre l'immoble. Finalment, L' Annex IV proposa una alternativa de modificacions mínima de la LSE y del RD 88/2026 per introduir la figura del «subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social».

1. Electricitat i aigua: naturalesa del servei, mesura i contraprestació

El tractament jurídic del comptador (equip de mesura) no és una qüestió tècnica neutra, sinó la projecció, sobre un element concret de la instal·lació, de la naturalesa jurídica del servei subjacent. Per això l'anàlisi fixa primer la naturalesa de cada servei (A i B), en dedueix el règim del comptador (C i D) i, finalment, examina la relació contractual i la naturalesa de les contraprestacions (E). La diferència de règim del comptador no és, doncs, autònoma, sinó derivada de la naturalesa del servei en cada sector.

A. Naturalesa del servei elèctric

El subministrament elèctric no constitueix un servei públic local, a diferència de l'abastament d'aigua. Es configura com una activitat econòmica d'interès general, liberalitzada en generació i comercialització i subjecta a regulació intensa en les activitats de xarxa, en particular transport i distribució. El seu règim jurídic bàsic deriva de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, així com de la normativa europea sobre mercat interior de l'electricitat.

Absència de *publicatio* i qualificació com a servei d'interès econòmic general. La diferència estructural respecte de l'aigua és de tècnica d'intervenció pública. En l'aigua opera una *publicatio*: el servei es reserva a la titularitat pública (municipal) i la iniciativa privada només hi accedeix, si escau, per gestió indirecta. En l'electricitat no hi ha reserva de titularitat sobre el subministrament: els successius paquets europeus de liberalització van substituir la vella qualificació de "servei públic" —pròpia de l'etapa prèvia, quan l'activitat s'articulava com a servei públic de titularitat estatal— per la d'activitat lliure subjecta a obligacions de servei públic i a garantia de subministrament. El resultat és una activitat privada d'interès econòmic general: lliure en el seu exercici, però intervinguda per la seva rellevància col·lectiva.

Separació d'activitats i monopoli natural de la xarxa. La clau de volta del model és la separació d'activitats (*unbundling*), amb tractament diferenciat de cada segment segons les seves característiques econòmiques: generació i comercialització són activitats competitives, obertes a la lliure entrada d'operadors i a preus de mercat; transport i distribució són monopolis naturals —la duplicació de les xarxes físiques seria ineficient— que s'atribueixen en exclusivitat zonal a un únic gestor i, a canvi, se sotmeten a regulació estricta (retribució regulada, obligacions d'accés, estàndards de qualitat). D'aquí deriva l'accés de tercers a la xarxa: el gestor no pot denegar l'accés en condicions discriminatòries, perquè controla una infraestructura essencial no replicable. La regulació de la xarxa és, així, l'instrument que fa possible la competència en els segments liberalitzats.

Distribució competencial. La competència normativa principal correspon a l'Estat, a l'empara dels arts. 149.1.13a i 149.1.25a CE, sens perjudici de les competències autonòmiques de desenvolupament, autorització, inspecció i control. La raó material

d'aquesta centralització és la necessitat d'un règim uniforme: existeix un únic sistema elèctric peninsular i un únic mercat, de manera que les regles bàsiques –accés, retribució de xarxes, estructura de peatges, garantia de subministrament– no admeten fragmentació territorial sense comprometre'n el funcionament. A Catalunya, l'art. 133 EAC atribueix a la Generalitat competència compartida en matèria d'energia, incloent-hi la regulació de la distribució d'energia que es dugui a terme a Catalunya, l'atorgament d'autoritzacions de les instal·lacions corresponents, la inspecció i control de les instal·lacions existents i el desenvolupament de normes complementàries de qualitat dels serveis de subministrament.

Posició del municipi: competències connexes, no titularitat. No hi ha un "servei públic municipal d'electricitat". El municipi no és titular del servei ni intervé com a prestador ordinari del subministrament, tot i que exerceix competències connexes de contingut real:

1. *Urbanisme.* Les instal·lacions de xarxa se subjecten a la intervenció urbanística municipal, amb les modulacions pròpies de les infraestructures d'interès general.
2. *Patrimoni i domini públic local.* Les xarxes de distribució ocupen el domini públic local (fonamentalment el viari), ocupació que genera a favor del municipi la taxa per aprofitament especial del domini públic local a favor d'empreses de subministraments, quantificada com un percentatge dels ingressos bruts de facturació dins el terme municipal (règim previst a la normativa reguladora de les hisendes locals).
3. *Enllumenat públic.* Sí que constitueix servei mínim municipal, però respecte d'ell el municipi és consumidor d'electricitat –contracta amb una comercialitzadora com qualsevol usuari–, no prestador del servei elèctric: la titularitat d'un servei municipal (l'enllumenat) no el converteix en titular del subministrament.
4. *Medi ambient i protecció de les persones consumidores*, en els termes de la normativa sectorial i de consum.

La relació del municipi amb l'electricitat és, doncs, sempre externa a la titularitat del subministrament.

B. Naturalesa de l'abastament d'aigua

L'abastament domiciliari d'aigua potable sí que constitueix un servei públic local de prestació obligatòria. Així resulta de l'art. 25.2.c LBRL, que atribueix al municipi competències en matèria d'abastament d'aigua potable a domicili i evacuació i tractament d'aigües residuals, i de l'art. 26.1.a LBRL, que inclou l'abastament domiciliari d'aigua potable entre els serveis mínims obligatoris en tots els municipis.

Servei mínim universal. La caracterització com a servei mínim obligatori "en tots els municipis" té un contingut precís: l'obligació no es gradua en funció de la població –

a diferència d'altres serveis, exigibles només per damunt de determinats llindars demogràfics–, de manera que tot municipi, sigui quina sigui la seva mida, resta vinculat a garantir l'abastament domiciliari, en coherència amb la *publicatio*.

Titularitat municipal i formes de gestió. A Catalunya, aquesta configuració es reprodueix en el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 2/2003, l'article 67.a del qual inclou l'abastament domiciliari d'aigua potable entre els serveis mínims municipals. A això s'hi afegeix el règim del ROAS, aprovat per Decret 179/1995, pel que fa a l'establiment, organització i formes de gestió dels serveis públics locals. La titularitat municipal no predetermina la manera de prestar el servei: el municipi pot optar per gestió directa –entitat, organisme autònom o societat mercantil de capital públic– o indirecta –típicament, concessió–, elecció jurídicament decisiva perquè condiciona la naturalesa de les quantitats que abona l'usuari (apartat E).

Estructura multinivell: baixa municipal i alta supramunicipal. Sobre la titularitat municipal se superposa la intervenció autonòmica en matèria d'aigües, planificació, sanejament, abastament en alta i cànon de l'aigua, articulada principalment a través del Decret legislatiu 3/2003, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, i de l'Agència Catalana de l'Aigua. En l'àmbit metropolità, la Llei 31/2010 reconeix a més a l'Àrea Metropolitana de Barcelona la condició d'entitat local d'aigua bàsica de subministrament d'aigua en baixa i sanejament. Cal distingir les dues fases del cicle: l'abastament en alta (captació, potabilització i transport fins als punts de connexió amb les xarxes de distribució; fase "majorista") i l'abastament en baixa (distribució domiciliària fins a l'usuari final; fase "minorista", nucli del servei públic municipal). Hi ha un paral·lelisme funcional amb l'electricitat –una capa de transport/alta i una de distribució/baixa–, però amb una diferència essencial: en l'electricitat totes les capes són alienes al municipi i s'ordenen segons la lògica mercat/regulació estatal, mentre que en l'aigua es reparteixen entre administracions públiques (autonòmica i, si escau, metropolitana per a l'alta; municipal per a la baixa), sense mercat competitiu.

Demanialitat i cànon. El substrat de tot aquest règim és la demanialitat del recurs: l'aigua és domini públic hidràulic, la qual cosa explica la lògica concessional i de planificació del sector i el cànon de l'aigua com a instrument fiscal-ambiental de gestió autonòmica del cicle. La condició demanial reforça la no liberalització: no hi ha, ni podria haver-hi, un "mercat de l'aigua domiciliària" equivalent al mercat elèctric.

C. Comptador elèctric

La instal·lació, manteniment, verificació i substitució de l'equip de mesura s'integra en l'activitat de distribució i correspon, amb caràcter general, a l'empresa distribuïdora de la zona, no a la comercialitzadora amb la qual el consumidor contracta el subministrament. Aquesta conclusió es recolza en l'article 40 LSE, que atribueix als distribuïdors la responsabilitat sobre l'operació, manteniment i desenvolupament de la xarxa de distribució, i en el Reial decret 1110/2007, pel qual s'aprova el Reglament unificat de punts de mesura del sistema elèctric.

El comptador com a element de la xarxa regulada. La regla d'atribució a la distribuïdora és conseqüència directa de la separació d'activitats: l'equip de mesura no és un accessori del contracte de subministrament, sinó un element del punt de mesura integrat en la infraestructura de xarxa, activitat regulada en règim de monopoli zonal. És, a més, neutral respecte de la competència: precisament perquè el comercialitzador pot canviar, la mesura ha de dependre d'un tercer estable (la distribuïdora) que en garanteixi la fiabilitat davant de tots els agents.

Repartiment de funcions distribuïdora/comercialitzadora. El consumidor contracta el subministrament amb una comercialitzadora, però la distribuïdora conserva funcions tècniques essencials: accés i connexió, escomeses, equips de mesura, lectura, qualitat del subministrament i incidències de xarxa.

1. *Comercialitzadora* (segment liberalitzat): interlocutora econòmica i contractual del consumidor —contractació, facturació, atenció comercial, canvi de comercialitzador.
2. *Distribuïdora* (segment regulat): responsable tècnica de la xarxa i de la mesura —connexió i escomesa, instal·lació i manteniment del comptador, lectura, control de la qualitat i resolució d'incidències físiques del subministrament.

Encara que la relació econòmica ordinària es canalitzi mitjançant la comercialitzadora, la responsabilitat tècnica sobre la xarxa i la mesura correspon a la distribuïdora: davant d'una avaria del comptador o d'una discrepància de lectura, l'interlocutor materialment responsable és la distribuïdora, encara que la reclamació es canalitzi sovint a través de la comercialitzadora.

Telegestió i evolució tècnica de la mesura. El desplegament dels comptadors intel·ligents de telegestió ha desplaçat la lectura presencial cap a la lectura a distància gestionada per la distribuïdora, amb efectes en la facturació (basada en lectures reals i no estimades) i en la capacitat de gestió de la xarxa. El procés reforça la posició de la distribuïdora com a responsable de la mesura, en integrar-se el parc de comptadors en els seus sistemes.

Titularitat, règim econòmic i control metrològic. La titularitat pot preveure que el comptador sigui propietat del consumidor o que resti subjecte a un règim regulat de lloguer/manteniment repercutit en la factura —extrem de detall regulatori, modificat successivament, que aquí es descriu sense fixar-ne els components concrets; la telegestió tendeix cap a equips instal·lats i gestionats per la distribuïdora. Amb independència de la titularitat, el comptador és un instrument de mesura sotmès al control metrològic de l'Estat, que dota l'usuari d'una garantia: davant d'una discrepància sobre l'exactitud de la mesura, pot instar-ne la verificació oficial davant l'òrgan competent en matèria d'indústria.

D. Comptador d'aigua

En el proveïment d'aigua, el règim del comptador no respon a una regla estatal o autonòmica uniforme equivalent a la del sector elèctric. La titularitat, instal·lació,

conservació, substitució i verificació del comptador depenen del reglament o ordenança municipal del servei, del títol de gestió i, si s'escau, dels plecs o contracte de concessió.

El localisme com a nota distintiva. La divergència determinant respecte de l'electricitat és l'absència d'un règim uniforme: mentre la mesura elèctrica es regeix per una norma estatal única, la de l'aigua es fragmenta en tants règims com ordenances i títols de gestió existeixen. És la conseqüència coherent de la titularitat municipal i de l'autonomia local: si el servei és municipal, també ho és la potestat d'ordenar-ne els aspectes tècnics i econòmics, inclòs el comptador. La comparació, doncs, no és entre dues regles diferents, sinó entre un règim únic (electricitat) i una pluralitat de règims locals (aigua).

Titularitat variable de l'equip. El comptador forma part de la relació d'abonament al servei municipal d'aigua. Pot ser de titularitat de l'abonat, de l'entitat gestora o quedar subjecte a un règim de lloguer, conservació o manteniment periòdic, segons estableixi l'ordenança o reglament del servei. La determinació concreta –i, per tant, qui suporta el cost de la substitució o de la conservació– no es pot resoldre en abstracte: exigeix acudir a l'ordenança o reglament aplicable i, en gestió indirecta, als plecs i al contracte de concessió.

Condicions tècniques i normativa concurrent. L'escomesa, el punt de subministrament i la instal·lació del comptador resten sotmesos a les condicions tècniques fixades pel titular o gestor del servei, sens perjudici de la normativa metrològica i tecnicosanitària aplicable. Conflueixen, doncs, un pla local –condicions d'escomesa, ubicació i característiques del comptador, fixades pel gestor en exercici de la potestat d'autoorganització– i un pla supralocal –el control metrològic de l'Estat sobre el comptador com a instrument de mesura i la normativa tecnicosanitària de l'aigua de consum humà, que incideix sobre la instal·lació però no substitueix el règim local del comptador. El control metrològic és el punt de contacte amb el règim elèctric i ofereix a l'usuari una garantia d'exactitud homogènia, per damunt de la disparitat de règims de titularitat i conservació.

E. Relació contractual i naturalesa de les contraprestacions

Electricitat: contracte amb comercialitzadora i accés a xarxa. La relació ordinària s'articula mitjançant un contracte de subministrament amb la comercialitzadora, lliurement escollida, i un accés a la xarxa gestionat a través de la distribuïdora. En baixa tensió opera de forma integrada mitjançant el contracte únic: la comercialitzadora actua com a interlocutora econòmica principal, tot i que la distribuïdora manté les funcions tècniques de xarxa, comptador, lectures i qualitat. La lliure elecció de comercialitzador –i la possibilitat de canviar-lo– caracteritza la posició del consumidor en un mercat liberalitzat i el diferencia radicalment de l'usuari del servei d'aigua.

Naturalesa de la contraprestació en electricitat: preu, amb components regulats. La quantitat que satisfà el consumidor és un preu de naturalesa privada, propi d'una

relació contractual en mercat liberalitzat, i no un tribut. La factura incorpora, però, components regulats –peatges d'accés a les xarxes i càrrecs del sistema– fixats per l'autoritat estatal per cobrir els costos de les activitats regulades i altres costos del sistema. Aquests components no converteixen la relació en servei públic municipal ni en relació tributària local: són magnituds regulades a escala estatal, de qualificació precisa debatuda, però que en cap cas atribueixen al municipi la titularitat del servei ni transformen el preu en taxa.

Aigua: absència d'elecció i relació d'abonament. L'usuari no tria lliurement el prestador. La relació s'articula mitjançant contracte, pòlissa o alta d'abonament amb l'entitat gestora del servei municipal, el contingut del qual ve determinat per l'ordenança o reglament del servei. És un monopoli territorial de dret: en un terme municipal donat, l'usuari només pot abastar-se a través del prestador del servei municipal, sense alternativa de mercat, i el contingut de la relació no és fruit de la negociació sinó de la norma reglamentària que ordena el servei.

Naturalesa de la contraprestació en aigua: taxa o prestació patrimonial pública no tributària. La naturalesa jurídica de la relació i de les quantitats abonades depèn del mode de gestió: taxa quan el servei es presta directament per l'entitat local en els termes de l'art. 20.4.t TRLHL; prestació patrimonial pública no tributària quan es presta mitjançant personificació privada o gestió indirecta, conforme a l'art. 20.6 TRLHL i la disposició addicional primera de la LGT. El fonament d'aquesta dualitat és el punt on la forma de gestió (apartat B) desplega els seus efectes:

1. Quan el servei el presta directament l'entitat local amb personificació de dret públic, la contraprestació s'insereix en una relació juridicopública entre l'administració i l'usuari: és una taxa, tribut sotmès als principis i garanties propis de la matèria tributària (reserva de llei, procediment d'aprovació d'ordenances fiscals, etc.).

2. Quan el servei el presta un ens amb personificació privada o un concessionari (gestió indirecta), qui percep la contraprestació no actua com a administració tributària i la quantitat deixa de ser un tribut en sentit estricte. Ara bé, com que es tracta d'una prestació coactiva –servei essencial, de recepció obligatòria de fet i en règim de monopoli–, tampoc no és un preu lliure de mercat. La categoria que recull aquest supòsit és la de prestació patrimonial de caràcter públic no tributària: pública per la coactivitat i pel règim de servei, però no tributària per la naturalesa de l'ens que la percep i per la manera com es fixa.

El criteri delimitador entre taxa, prestació patrimonial no tributària i preu privat és, doncs, la combinació de coactivitat i règim de prestació, en la línia de la doctrina constitucional sobre la naturalesa d'aquestes prestacions. La forma de gestió escollida pel municipi no és un tecnicisme organitzatiu: determina el règim jurídic de la contraprestació i, amb ell, les garanties de l'usuari i el procediment d'aprovació i revisió de les tarifes.

F. Síntesi comparativa

Dimensió	Electricitat	Aigua (abastament domiciliari)
Naturalesa del servei	Activitat econòmica liberalitzada d'interès general; sense *publicatio*	Servei públic local de titularitat municipal; amb *publicatio*
Titularitat	No hi ha titular públic del subministrament	Municipi (servei mínim obligatori en tots els municipis)
Regulació dominant	Estatal, uniforme (bases estatals + desenvolupament autonòmic)	Descentralitzada: ordenança/reglament municipal + intervenció autonòmica i, si escau, metropolitana
Estructura del servei	Generació i comercialització competitives; transport i distribució regulades (monopoli natural)	Alta (autonòmica/metropolitana) i baixa (municipal), sense mercat competitiu
Responsable del comptador	Distribuïdora (element de la xarxa regulada); règim únic estatal	Segons ordenança/reglament i títol de gestió; règim local heterogeni
Elecció de prestador	Lliure elecció de comercialitzador	Sense elecció; monopoli territorial
Naturalesa de la contraprestació	Preu de mercat amb components regulats (peatges i càrrecs); no tribut	Taxa (gestió directa) o prestació patrimonial pública no tributària (gestió indirecta/personificació privada)
Posició del municipi	Competències connexes (urbanisme, domini públic, enllumenat com a consumidor, consum); mai prestador	Titular i responsable del servei
Denominador comú	Control metrològic del comptador; garantia de verificació a l'usuari	

La diferència de règim del comptador confirma la tesi de partida: és derivada de la naturalesa del servei. L'únic punt de convergència —el control metrològic— opera al marge d'aquesta naturalesa, perquè és un atribut de l'instrument de mesura i no del servei.

2. Marc legal del subministrament d'energia elèctrica com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica

A. Pobresa energètica i consumidors vulnerables: conceptes, abast i regulació

La crisi climàtica ha situat l'energia al centre de les polítiques públiques contemporànies. La progressiva intensificació dels fenòmens climàtics extrems, la necessitat de reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i la transformació del model energètic han posat de manifest que la transició energètica no es pot abordar únicament des de la substitució tecnològica d'unes fonts per unes altres. El seu desplegament exigeix també atendre els seus efectes socials, territorials i econòmics, especialment sobre aquelles llars que afronten majors dificultats per accedir a uns serveis energètics bàsics en condicions adequades.

En aquest context, la Unió Europea ha anat incorporant de forma cada vegada més expressa la dimensió social de l'energia dins el seu marc normatiu i de governança. El **Reglament (UE) 2018/1999**, sobre la governança de la Unió de l'Energia i de l'Acció pel Clima, va integrar la pobresa energètica en la planificació energètica i climàtica dels Estats membres, vinculant-la als plans nacionals integrats d'energia i clima. Al seu torn, la **Directiva (UE) 2019/944**, relativa al mercat interior de l'electricitat, va reforçar la protecció dels clients vulnerables i va exigir als Estats membres avaluar la situació de les llars afectades per pobresa energètica, adoptant les mesures necessàries quan es constatés un nombre significatiu de persones en aquesta situació. Estableix també que el **concepte de client vulnerable serà definit per cada Estat membre**.

A Espanya, el legislador estatal articula la categoria de **consumidor vulnerable** en l**'article 45 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric (LSE)**. Aquest precepte no fixa una definició tancada, sinó que configura un concepte legal de remissió: seran consumidors vulnerables aquells que, "per les seves característiques socials, de consum i poder adquisitiu que es determinin", preveient expressament la seva concreció per desenvolupament reglamentari i connectant-lo amb mesures específiques de protecció (en particular, el bo social elèctric i l'estatut de protecció associat).

En execució d'aquesta remissió, el **Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre**, defineix el consumidor vulnerable –als efectes del bo social– com el titular persona física d'un punt de subministrament acollit al Preu Voluntari per al Petit Consumidor (PVPC), corresponent al seu habitatge habitual, amb potència contractada igual o inferior a 10 kW, que compleixi algun dels criteris reglamentaris: (i) llindars de renda referenciats a l'IPREM, modulats per la composició de la unitat de convivència i per determinades circumstàncies especials; (ii) condició de família nombrosa acreditada

mitjançant el títol corresponent; (iii) condició de pensionista amb pensió mínima (amb límits addicionals d'ingressos); o (iv) condició de beneficiari de l'Ingrés Mínim Vital (IMV) a la llar. L'acreditació i verificació d'aquests requisits s'articula a través del procediment i documentació previstos en l'Ordre ETU/943/2017.

A partir d'aquesta categoria general, el mateix Reial Decret 897/2017 configura un supòsit d'especial intensitat de vulnerabilitat: el **consumidor vulnerable sever en risc d'exclusió social** (art. 4). Es tracta del titular que, a més de reunir els requisits per ser consumidor vulnerable sever conforme a l'art. 3.4 del mateix Reial decret, es troba atès pels serveis socials d'una Administració autonòmica o local per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social, circumstància que s'ha d'acreditar mitjançant document expedit pels esmentats serveis socials. Així mateix, per a la seva plena operativitat, el règim exigeix que l'Administració competent financi almenys el 50% de l'import de la factura corresponent al seu subministrament en els termes previstos reglamentàriament; element que connecta aquesta categoria amb un estatut reforçat de protecció enfront de la interrupció del subministrament.

La dimensió constitucional espanyola aporta un suport addicional, en la mesura que orienta l'actuació dels poders públics cap a la protecció de consumidors vulnerables i cap a condicions materials d'habitabilitat i salut. Sense entrar en un desenvolupament exhaustiu, cal afirmar que els arts. 51 (defensa dels consumidors i usuaris), 47 (habitatge digne i adequat) i 43 (protecció de la salut), llegits en connexió amb els arts. 1.1 (Estat social) i 9.2 (promoció de condicions per a la igualtat real i efectiva), dibuixen una orientació de l'acció pública que resulta particularment pertinent quan la pobresa energètica compromet l'habitabilitat de l'habitatge i col·loca certs consumidors en una posició de vulnerabilitat estructural.

Quant a la definició de **pobresa energètica**, la consolidació jurídica del concepte es va produir, finalment, amb la **Directiva (UE) 2023/1791**, relativa a l'eficiència energètica, l'article 2.52 de la qual incorpora una definició completa de pobresa energètica com:

> "*tota situació en la qual una llar no pot accedir als serveis energètics essencials quan aquests serveis proporcionen uns nivells bàsics i dignes de vida i salut, com calefacció, aigua calenta, refrigeració i il·luminació adequades, i l'energia per fer funcionar els aparells, atesos el context nacional pertinent, la política social nacional existent i altres polítiques nacionals pertinents, com a conseqüència de diversos factors, inclosos, com a mínim, els següents: inassequibilitat, renda disponible insuficient, despesa energètica elevada i escassa eficiència energètica de les llars;*"

Aquesta definició supera una concepció limitada a l'impagament o a l'esforç econòmic excessiu i la **vincula amb tota situació que suposi la impossibilitat d'accedir a serveis energètics essencials –com calefacció, refrigeració, aigua calenta, il·luminació o energia per a aparells bàsics– en condicions compatibles**

amb una vida digna, la salut i el benestar. En altres paraules, s'ha d'entendre que la definició de pobresa energètica inclou també la manca d'accés al subministrament d'energia elèctrica. Això es desprèn del fet que es refereix a "tota situació" que es produeixi, "almenys" per les situacions descrites. És a dir, la inassequibilitat i resta de situacions que esmenta són només exemples no taxatius de situacions que poden limitar l'accés. I atès que es refereix a tota situació, s'ha de considerar que no tenir accés al subministrament d'energia elèctrica impedeix l'accés als serveis energètics essencials, afectant per tant els nivells bàsics i dignes de vida i salut. Així, la pobresa energètica es configura avui com una categoria jurídica i social central per comprendre els límits distributius de la transició energètica i per orientar l'actuació dels poders públics. En termes materials, la pobresa energètica opera com a factor que deteriora l'estàndard mínim d'habitabilitat: impedeix mantenir condicions tèrmiques adequades, afecta la salubritat i repercuteix directament sobre la salut i el benestar de les persones residents, especialment quan concorren situacions de vulnerabilitat.

A nivell intern espanyol, la **pobresa energètica** s'ha consolidat com un concepte de política pública amb efectes jurídics indirectes, més que com una categoria tancada en una llei sectorial. El punt d'inflexió normatiu es produeix amb el **Reial decret llei 15/2018**, que crea l'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica com a instrument per abordar el fenomen "des d'una perspectiva integral i amb visió de llarg termini", incloent diagnòstic, indicadors oficials, objectius i mesures. Sobre aquesta base, l'Estratègia 2019-2024 defineix la pobresa energètica com "*la situació en la qual es troba una llar en la qual no poden ser satisfetes les necessitats bàsiques de subministraments d'energia, com a conseqüència d'un nivell d'ingressos insuficient, i que, si s'escau, es pot veure agreujada per disposar d'un habitatge ineficient en energia*". L'enfocament és, per tant, material i domèstic (llar), causal (ingressos insuficients, habitatge ineficient) i orientat a capturar diferents manifestacions de privació energètica.

En la fase més recent, l **'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2026-2030** alinea expressament el marc conceptual espanyol amb l'estàndard jurídic de la Unió Europea, assumint com a referència la definició incorporada a l **'article 2.52 de la Directiva (UE) 2023/1791 ja citada**. D'aquesta manera, l'evolució del concepte implica passar d'un enfocament centrat en la **insatisfacció de necessitats bàsiques** per **ingressos insuficients** –això és, a la pràctica, per dificultats per afrontar la factura– a un enfocament que abasta **tota situació** de manca d'**accés** a serveis energètics essencials, incloent no només problemes d'assequibilitat, sinó també supòsits en què la llar **no pot contractar** el subministrament i, per tant, no pot disposar d'aquests serveis. Aquest concepte avança, per tant, a reconèixer l'accés a l'energia com un dret lligat a la dignitat i la salut, no només com una qüestió de consum o cost econòmic.

Aquesta ampliació del concepte, i que és reconegut ja a nivell intern espanyol, és una cosa que ha d'informar a tot el marc normatiu, així com a la seva corresponent aplicació, especialment tenint en compte les obligacions de lluita contra la pobresa energètica i de protecció del consumidor vulnerable. Són tots conceptes que han de ser interpretats i aplicats en base a comprensió més àmplia i realista del fenomen, facilitant la identificació de col·lectius afectats i el disseny d'intervencions més eficaces, sostenibles i ajustades a la realitat territorial i social del país.

Pel que fa a l'abast del concepte es desplega en dos plans: (i) **mesurament i planificació** (estratègies i indicadors per identificar llars afectades i dissenyar polítiques), i (ii) **operativització jurídica** mitjançant instruments que protegeixen col·lectius exposats (bo social, consumidor vulnerable, continuïtat del subministrament). Un exemple d'aquesta traducció normativa és que la Llei 24/2013 incorpora el **subministrament mínim vital** com a "**instrument de protecció social enfront de la situació de pobresa energètica**" en la qual es troben consumidors vulnerables, subjectant-lo a una potència límit i a la no interrupció durant un període determinat, "conforme als termes i condicions que reglamentàriament es determinin".

Finalment, a nivell autonòmic català, la lletra v) de l'article 111-2 del Codi de Consum defineix pobresa energètica com la "*incapacitat d'una llar per satisfer el mínim de serveis energètics i, d'aquesta manera, garantir les necessitats bàsiques tenint en compte els factors personals, geogràfics i materials que hi concorren. Aquests paràmetres s'han de definir per reglament.*" Per tant, la definició existent a nivell autonòmic és coherent amb la definició actualment vigent contemplada en la Directiva 2023/1791, i al seu torn, la nova directiva podria ser un desenvolupament reglamentari més concret.

B. Subministrament com a Servei d'Interès Econòmic General

De la definició de pobresa energètica se'n deriva una conseqüència rellevant: quan una llar no pot accedir al subministrament elèctric (per inexistència de contracte, per interrupció o per impossibilitat pràctica d'alta i ús), es troba objectivament impedit d'accedir a serveis energètics essencials. Per tant, **la manca d'accés al subministrament d'energia elèctrica constitueix un supòsit clar de pobresa energètica en el sentit del Dret de la Unió**, en la mesura que compromet els estàndards de vida digna i salut que la norma pretén salvaguardar.

Aquesta lectura es reforça amb l **'article 5.2 de la Directiva (UE) 2019/944**, que imposa als Estats membres l **'obligació de garantir la protecció dels consumidors domèstics en situació de pobresa energètica i vulnerables**. D'altra banda, exigeix també en el seu **article 28.2** que els Estats membres adoptin **mesures adequades per garantir el necessari subministrament als clients vulnerables, per tal de fer front a la pobresa energètica**. D'altra banda, cal tenir present l'**article 28 bis**, que imposa als estats membres l'obligació de garantir que tant els clients vulnerables com els clients afectats per pobresa energètica estiguin plenament protegits davant les

desconnexions del subministrament elèctric. Aquest precepte posa de manifest la protecció reforçada que la normativa europea reconeix no només als consumidors vulnerables, sinó també a les persones afectades per pobresa energètica. Si la finalitat de la norma és evitar que aquestes persones quedin privades del subministrament elèctric, es pot sostenir que aquesta protecció no s'hauria de limitar als supòsits d'interrupció d'un subministrament ja existent, sinó que també hauria de projectar-se sobre les situacions en què la manca d'accés o de reactivació del servei manté el consumidor en una situació efectiva de privació energètica. En aquest marc, el subministrament no es contempla únicament com a resultat d'un intercanvi contractual en el mercat, sinó com un objecte regulatori susceptible de ser assegurat mitjançant obligacions d'interès general i mesures de protecció reforçada, precisament quan la manca d'accés compromet necessitats essencials.

Per la seva banda, l'ordenament estatal espanyol proporciona una àncora normativa clara per tractar el subministrament elèctric com a instrument de política pública davant la pobresa energètica. L **'article 2.2 de la LSE** qualifica el subministrament d'energia elèctrica com un **Servei d'Interès Econòmic General** ("SIEG"). Aquesta qualificació, conforme a la lògica del Dret de la Unió i del propi sector regulat, justifica l'existència d'obligacions de servei públic i de mesures d'interès general associades a la garantia de continuïtat, universalitat o accessibilitat del servei, particularment respecte de col·lectius vulnerables.

En termes juridicopenals, la qualificació com a SIEG compleix una funció habilitant: **permet compatibilitzar un model de prestació en mercat amb la imposició d'obligacions d'interès general sobre els operadors del sistema, orientades a assegurar que l'accés a l'energia** –com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica i pressupost per a una vida digna– no quedi exclusivament condicionat per la lògica contractual i de solvència individual. En el marc europeu, aquesta lògica es tradueix en la possibilitat d'establir obligacions de servei públic i de servei universal, així com en l'adopció de mesures específiques de protecció dels consumidors, sempre que aquestes obligacions estiguin clarament definides, siguin transparents, no discriminatòries i controlables.

Així mateix, **el caràcter de SIEG opera com a criteri interpretatiu transversal del sistema: obliga a ponderar, en el disseny normatiu i en la seva aplicació, que el subministrament elèctric respon a finalitats públiques** –seguretat de subministrament, qualitat, regularitat, protecció del consumidor i cohesió social– que no es poden veure desnaturalitzades per solucions organitzatives o pel funcionament ordinari del mercat. En aquesta línia, l'informe de monitoratge d'ACER/CEER sobre protecció i apoderament del consumidor en els mercats minoristes (MMR 2018) enquadra les regles específiques d'energia ("*energy-specific*") de protecció del consumidor dins de les obligacions de servei públic, les que inclouen el dret del consumidor de ser subministrat amb electricitat ("*encompass the right for consumers to be supplied with electricity*"), juntament amb la protecció de consumidors vulnerables i salvaguardes davant la desconnexió.

Aquesta sistematització regulatòria reforça la idea que **el dret a ésser subministrat i les mesures associades de protecció constitueixen un nucli d'obligacions d'interès general que s'ha de preservar en el disseny i aplicació del marc del subministrament.** En suma, el SIEG dota de fonament jurídic l'articulació d'instruments que assegurin un accés efectiu al subministrament en condicions compatibles amb la protecció del consumidor vulnerable i amb la lluita contra la pobresa energètica.

Aquesta funció d'interès general adquireix una rellevància particular quan la manca d'accés efectiu a l'energia compromet no només la cobertura de necessitats bàsiques, sinó també la salut i la seguretat de les persones. Així, tal com ja es va avançar, **la pobresa energètica afecta directament la salut i la seguretat, la qual cosa converteix la garantia de subministrament en una mesura no merament econòmica, sinó de protecció de béns constitucionalment rellevants (arts. 15, 43, 47 i 51 CE).** Des del punt de vista de la salut, el vincle amb la pobresa energètica és immediat: quan una llar no pot accedir als serveis energètics essencials o no pot utilitzar-los en quantitat suficient, s'incrementa la probabilitat d'exposició a fred o calor inadequats, amb impactes negatius sobre morbiditat (respiratòria, cardiovascular), benestar i risc d'agreujament de patologies preexistents.[1]

El canvi climàtic i la major freqüència i intensitat dels episodis de calor extrema han situat en primer pla la denominada pobresa energètica d'estiu, entesa com la incapacitat de mantenir l'habitatge a una temperatura interior segura i confortable per insuficiència del subministrament, impossibilitat d'utilitzar-lo en una quantitat adequada o la manca d'accés material o econòmic a serveis adequats de refrigeració.[2]

La magnitud dels efectes associats a la calor evidencia la rellevància sanitària d'aquesta dimensió de la pobresa energètica. Entre el 16 de maig i el 30 de setembre de 2025, el sistema de monitoratge de la mortalitat diària de l'Institut de Salut Carlos III va estimar a Espanya 3.832 defuncions atribuïbles a l'excés de temperatura, un 87,6 % més que durant el mateix període de 2024; el 96 % corresponia a persones de més de 65 anys.[3] Aquestes dades posen de manifest que la disponibilitat efectiva d'energia per climatitzar l'habitatge constitueix una condició rellevant per a la

[1] Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), en matèria de confort tèrmic en habitatge "un mínim de 18°C és àmpliament acceptat" pels seus beneficis en salut, i "pot ser necessari un mínim superior" per a grups vulnerables (persones grans, nens i persones amb malalties cròniques, en particular cardiorespiratòries). Així mateix, segons Eurostat (indicador Population unable to keep home adequately warm), la població que va declarar no poder mantenir el seu habitatge adequadament calent va ser a Espanya del 20,8% el 2023 i del 17,5% el 2024. (OMS, WHO Housing and Health Guidelines, 2018, p. 53; Eurostat, News releases de 23/01/2025 i 02/02/2026; consulta: 04/06/2026).

[2] Comissió Europea, Energy Poverty Advisory Hub: defineix la pobresa energètica d'estiu en relació amb la impossibilitat de mantenir una temperatura interior adequada i destaca que el canvi climàtic i les onades de calor la converteixen en un problema urgent i creixent. El JRC indica, a més, que el 26 % de les llars enquestades no podia mantenir l'habitatge confortable durant l'estiu de 2022, percentatge que arribava gairebé al 35 % entre les rendes més baixes.

[3] Ministeri de Sanitat, dades MoMo corresponents a l'estiu de 2025: 3.832 defuncions atribuïbles a l'excés de temperatura, un 87,6 % més que el 2024, de les quals el 96 % corresponia a persones de més de 65 anys. Link.

protecció de la salut, particularment respecte dels col·lectius que, per raons d'edat, estat de salut, renda o característiques de l'habitatge, presenten una vulnerabilitat més elevada davant els episodis de temperatures extremes.

Des del punt de vista de seguretat, la pobresa energètica incrementa l'exposició a riscos domèstics per diverses vies. Una d'elles és la substitució d'usos energètics segurs per solucions precàries o de major perillositat (fonts de calor inadequades, combustions domèstiques en espais mal ventilats, sobreutilització d'aparells defectuosos o instal·lacions deteriorades). Una altra via és el recurs a accessos irregulars al subministrament ("enganxalls") o manipulacions d'instal·lacions, que tendeixen a eliminar proteccions, provocar sobrecàrregues i generar punts d'escalfament i curtcircuits, especialment en derivacions i espais comuns. L'àmbit domèstic –i en particular les fallades elèctriques i les fonts de calor– concentra un risc letal significatiu, i la precarietat energètica, en afavorir conductes o solucions de risc i en degradar l'estàndard de seguretat de l'ús energètic en l'habitatge, constitueix un factor rellevant des de la perspectiva preventiva.[4]

A la vista de l'anterior, **la garantia del subministrament elèctric –tant l'accés al mateix com la preservació d'un llindar mínim que eviti la privació de serveis essencials– es pot sostenir com a eina jurídicament coherent i materialment necessària per lluitar contra la pobresa energètica i protegir el consumidor vulnerable.** En el pla europeu, perquè l'accés a serveis energètics essencials constitueix el nucli definitori de la pobresa energètica i els Estats han d'adoptar mesures per garantir el necessari subministrament als vulnerables. En el pla intern, el subministrament d'energia és un SIEG, la qual cosa suposa la imposició d'obligacions d'interès general sobre els operadors del sistema, orientades a assegurar l'accés a l'energia com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica. I, com s'aprofundirà més endavant, en el pla constitucional i estatutari català, perquè **l'afectació a la salut, la seguretat i l'habitabilitat de l'habitatge proporciona una base finalista intensa per orientar l'actuació dels poders públics cap a la prevenció de danys sanitaris i de seguretat associats a la precarietat energètica**.

C. Subministraments d'especial protecció: Obligacions de Servei Públic

[4] Segons l'estudi anual de Fundació MAPFRE i l'Associació Professional de Tècnics de Bombers (APTB), a Espanya es van registrar 234 morts per incendis o explosions el 2024, dels quals 172 van correspondre a sinistres ocorreguts en habitatges; en els casos amb causa coneguda, l'origen elèctric va ser la principal causa probable (41,9%), seguit d'aparells o sistemes productors de calor (20,4%); i, en habitatge, la principal causa de mort va ser la inhalació de fums i gasos tòxics (82,5%). Addicionalment, segons un estudi de la Societat Espanyola de Pneumologia i Cirurgia Toràcica (SEPAR), citat per l'Organització Mèdica Col·legial (OMC), a Espanya s'estimen entre 5.000 i 10.000 intoxicacions anuals per monòxid de carboni (CO) i una mitjana de 125 morts a l'any, sent més freqüents en els mesos d'hivern per l'ús domèstic d'aparells de combustió en condicions subòptimes o en espais mal ventilats. *(Fundació MAPFRE/APTB, Víctimes d'incendis a Espanya el 2024 –Taules 1, 24 i 26–; OMC/Servimedia, 28/01/2015 citant SEPAR; consulta: 04/06/2026).*

La normativa elèctrica espanyola contempla un estatut reforçat de protecció per a determinats subministraments que podran ser considerats essencials. De la lectura de l'article 52.4 de la LSE (de les lletres a) a la h)) es desprèn com **els subministraments que podran ser considerats essencials responen a un interès general**:

> *a) Enllumenat públic a càrrec de les administracions públiques. No s'inclouen els enllumenats ornamentals de places, monuments, fonts o de qualsevol altre edifici o lloc d'interès.*
>
> *b) Subministrament d'aigües per al consum humà a través de xarxa.*
>
> *c) Aquarteraments i institucions directament vinculades a la defensa nacional, a les forces i cossos de seguretat, als bombers, a protecció civil i a la policia municipal, llevat de les construccions dedicades a habitatges, economat i zones d'esbarjo del seu personal.*
>
> *d) Centres penitenciaris, però no així els seus annexos dedicats a la població no reclusa, així com seus de Jutjats i Tribunals.*
>
> *e) Transports de servei públic i els seus equipaments i les instal·lacions dedicades directament a la seguretat del trànsit terrestre, marítim o aeri.*
>
> *f) Centres sanitaris en què hi hagi quiròfans, sales de cures i aparells d'alimentació elèctrica acoblables als pacients.*
>
> *g) Hospitals.*
>
> *h) Serveis funeraris.*

A més, i en base a l'article 53.2 del RD 88/2026, **l'essencialitat d'aquests subministraments serà declarada per les comunitats autònomes o ens locals, la qual cosa confirma el seu caràcter d'intervenció pública per tal de resguardar un interès general**. Això últim s'alinea plenament amb la naturalesa jurídica del subministrament d'energia elèctrica com un servei d'interès econòmic general, subjecte a obligacions de servei públic.

Dins de l'elenc de subministraments essencials, l'art. 45.4[5] LSE identifica dues hipòtesis d'especial protecció vinculades a vulnerabilitat socioeconòmica, que resulten particularment rellevants en clau de pobresa energètica i de garantia d'accés efectiu a l'energia:

[5] Després de les Sentències del Tribunal Suprem de 31 de gener de 2022 (i concordants), va quedar inaplicable el règim de finançament del bo social i de cofinançament amb les Administracions Públiques previst en l'article 45.4 LSE en la redacció introduïda pel RDL 7/2016. Aquest esquema va ser posteriorment substituït per un nou mecanisme de finançament aprovat mitjançant el RDL 6/2022, que va modificar l'article 45.4 LSE i l'aplicació del qual es concreta mitjançant les corresponents ordres ministerials anuals (p. ex., Ordre TED/733/2022). En tot cas, la qualificació del bo social (i dels costos associats en els supòsits contemplats en el propi precepte) com *a obligació de servei públic* es manté vigent, en seguir recollida en l'art.

j) En els termes i condicions que s'estableixin reglamentàriament, aquells subministraments a consumidors que tinguin la condició de vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i que estiguin sent atesos, respecte a aquests subministraments, pels serveis socials de les Administracions Públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social. Aquests subministraments se circumscriuran a persones físiques en el seu habitatge habitual. Tot l'anterior haurà de ser acreditat mitjançant document expedit pels serveis socials de les referides Administracions Públiques.

k) Aquells subministraments que incorrin en impagament de la factura elèctrica el titular de la qual sigui beneficiari del bo social i per a la seva aplicació hagi acreditat formar part d'una unitat familiar en la qual hi hagi almenys un menor de setze (16) anys, o bé el titular, o algun dels membres de la unitat familiar es trobi en situació de dependència reconeguda de grau II o III, o bé tingui una discapacitat reconeguda igual o superior al 33 %, tot això en els termes establerts en la normativa. La situació de vulnerabilitat social d'aquests col·lectius haurà de ser acreditada mitjançant document expedit pels serveis socials de les Administracions Públiques competents. Aquests subministraments se circumscriuran a persones físiques en el seu habitatge habitual.

L'esmentat article 45.4 de la LSE considera que **el bo social i l'assumpció tant dels impagaments de l'article 52.4.k) com del cost del cofinançament del subministrament d'energia elèctrica d'aquells consumidors als quals resulti d'aplicació el previst a l'article 52.4.j), seran considerats obligació de servei públic**. Aquestes dues lletres j) i k) operen com un "nucli social" dins del règim d'essencialitat: no es vinculen a infraestructures crítiques (enllumenat, hospitals, etc.), sinó a llars per a les quals la suspensió del subministrament comporta un risc particularment intens d'exclusió, deteriorament d'habitabilitat i afectació de salut i seguretat, en línia amb la comprensió contemporània de la pobresa energètica com a manca d'accés efectiu a serveis energètics essencials.

En aquesta línia, la doctrina del TJUE ha declarat que les obligacions de servei públic corresponen a:

"*les mesures d'intervenció pública en el funcionament del mercat de l'electricitat, que, per a la consecució d'un interès econòmic general, exigeixen a les empreses elèctriques actuar en aquest mercat sobre la base de criteris imposats per les autoritats públiques. Així doncs, la llibertat de les esmentades empreses per actuar en el mercat de l'electricitat és limitada, en el sentit que, tenint en compte exclusivament del seu interès comercial, aquestes empreses no haurien subministrat determinats béns o serveis, o no ho haurien fet en la mateixa mesura o en les mateixes condicions (sentència de 19 de desembre de 2019, Engie Cartagena, C-523/18, EU:C:2019:1129, apartat 45)*"

I sent encara més emfàtic en la idea que l'obligació de servei públic determina el comportament de l'empresa, el TJUE sosté que:

> *"la llibertat d'actuació d'aquestes empreses en el mercat de l'electricitat està limitada ja que, tenint en compte exclusivament del seu interès comercial, aquestes empreses no haurien subministrat electricitat als consumidors de què es tracta o no l'haurien subministrat al mateix preu"*

L'afirmació del TJUE per tant fa una clara distinció entre la intervenció en termes de la fixació d'un preu i l'obligació de permetre l'accés al subministrament. Així, entén que existeixen diferents rangs de la prestació del servei de subministrament, no limitant-se la intervenció estatal exclusivament a la fixació d'una tarifa social, sinó que aquesta intervenció del mercat inclou també el subministrar energia a consumidors als quals en principi les empreses no els haurien subministrat. Això és el que defineix el caràcter d'obligació de servei públic i que en el cas del subministrament d'energia elèctrica és especialment rellevant quan la seva naturalesa de servei d'interès econòmic general. En altres paraules, no parla exclusivament de subministrar a un determinat preu, sinó específicament de subministrar, essent especialment rellevant no només el preu sinó l'accés al subministrament.

En suma, **les lletres j) i k) de l'art. 52.4 LSE, en coordinació amb l'art. 53 RD 88/2026 i l'art. 45.4 LSE, configuren un règim normatiu específic de "subministrament d'especial protecció" que responen a un interès general de lluita contra la pobresa energètica i protecció del consumidor vulnerable**: (i) identificació de supòsits taxats lligats a vulnerabilitat; (ii) acreditació per serveis socials; (iii) declaració administrativa d'essencialitat (CAA/ens locals); i (iv) impossibilitat de suspensió del subministrament i accés garantit al subministrament d'energia elèctrica per a aquestes hipòtesis de les lletres j) i k) de l'art.

D. Competències i obligacions a nivell autonòmic

a) Protecció de la salut i seguretat del consumidor vulnerable

L**'obligació de protegir els consumidors vulnerables i de lluitar contra la pobresa energètica no s'esgota en el pla estatal o europeu, sinó que exigeix una actuació coordinada dels diferents nivells competencials**. Com ja s'ha reiterat en nombroses ocasions, la formulació de pobresa energètica donada per la Directiva (UE) 2023/1791 permet entendre que **l'absència d'accés efectiu al subministrament elèctric, quan impedeix disposar d'aquests serveis energètics essencials, constitueix una manifestació particularment intensa de pobresa energètica**. Al seu torn, la Directiva (UE) 2019/944 imposa als Estats membres l'adopció de mesures de protecció de clients vulnerables i afectats per pobresa energètica, incloent garanties davant la desconnexió i mesures orientades al necessari subministrament. Aquesta obligació es reforça en l'ordenament intern pel fet que el subministrament elèctric es configura com a servei d'interès econòmic general, la qual cosa permet i justifica la intervenció pública quan resulti necessària per preservar finalitats d'interès

general vinculades a l'accessibilitat, continuïtat, seguretat i protecció de les persones consumidores.

En aquest marc, l'ordenament elèctric estatal reconeix també l'existència de subministraments subjectes a una especial protecció per ser d'interès general, per emmarcar-se en la lluita contra la pobresa energètica i la protecció de consumidors vulnerables. Així succeeix, en particular, amb les hipòtesis connectades amb les **lletres j) i k) de l'art. 52.4 de la Llei 24/2013**, del Sector Elèctric, relatives a consumidors vulnerables severs en risc d'exclusió social i a determinats beneficiaris del bo social en situació d'impagament. La rellevància singular d'aquestes hipòtesis queda confirmada per l **'art. 45.4 LSE, que qualifica com a obligació de servei públic el bo social i l'assumpció dels costos associats** als supòsits contemplats en les esmentes lletres. Aquesta qualificació evidencia que el legislador no tracta aquestes situacions com a meres incidències contractuals, sinó com a supòsits en què la protecció del consumidor vulnerable i la lluita contra la pobresa energètica justifiquen una intervenció pública reforçada.

Des d'aquesta perspectiva, **les Comunitats Autònomes no apareixen com a subjectes aliens a la resposta pública enfront de la pobresa energètica**. L **'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2026-2030** afirma expressament que, "*per a una adequada resposta a la pobresa energètica, és imprescindible la implicació activa de les Comunitats Autònomes en l'exercici de les seves competències, tant en les mesures i eines de protecció dels consumidors, com en el suport i acompanyament per abordar mesures energètiques, ja siguin la millora de l'eficiència energètica de l'edificació o altres*". Aquesta afirmació resulta coherent amb la pròpia naturalesa transversal del fenomen: la pobresa energètica es manifesta en l'àmbit del subministrament, però afecta simultàniament l'habitatge, la salut, la seguretat, els serveis socials i la protecció de les persones consumidores.

En el cas de Catalunya, l**'Estatut d'Autonomia** ofereix diversos títols competencials rellevants en els àmbits on la pobresa energètica té un impacte rellevant. En primer lloc, **l'art. 166 atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de serveis socials**, incloent-hi la regulació i ordenació de l'activitat de serveis socials, així com de les prestacions tècniques i econòmiques amb finalitat assistencial o complementàries d'altres sistemes de previsió pública. Aquest títol resulta especialment rellevant quan la situació de pobresa energètica afecta llars en risc d'exclusió, ja que habilita l'actuació dels serveis socials en la identificació, acompanyament, acreditació i suport econòmic de persones o unitats familiars vulnerables. En segon lloc, l**'art. 123 atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de consum**, incloent-hi la defensa dels drets dels consumidors i usuaris proclamats en l'**art. 28** del propi Estatut. Aquest últim reconeix que les persones, en la seva condició de **consumidores i usuàries de béns i serveis, tenen dret a la protecció de la seva salut i seguretat**.

Aquestes normes s'han d'entendre a la vista de l **'art. 42.3**, que imposa als poders públics el deure de vetllar per la dignitat, la seguretat i la **protecció integral de les**

persones, especialment de les més vulnerables. Per tant, l'actuació autonòmica en pobresa energètica pot fonamentar-se no només en una lògica assistencial, sinó també en la tutela de drets de consum quan la manca d'accés al subministrament, la interrupció del servei o la precarietat energètica comprometen la salut, la seguretat o la dignitat material de la persona consumidora en el seu habitatge habitual.

Aquest enfocament troba suport en la legislació catalana. La **Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya** incorpora en el seu **article 111-2** una definició pròpia de pobresa energètica com la incapacitat d'una llar per satisfer el mínim de serveis energètics i garantir les necessitats bàsiques, tenint en compte els factors personals, geogràfics i materials concurrents. Igual que la definició a nivell europeu, aquesta definició no centra la pobresa energètica en la manca de mitjans econòmics, sinó en no poder satisfer mínim de serveis energètics per garantir necessitats bàsiques, la qual cosa inclou també el no tenir accés a subministrament elèctric. Al seu torn, la **lletra c)** del mateix article defineix els col·lectius especialment protegits com aquells que, per la concurrència de determinades característiques, són especialment vulnerables en les relacions de consum. En particular, i entre d'altres, tenen aquesta consideració els col·lectius que es troben en una situació especial d'inferioritat o indefensió. D'acord amb la definició de pobresa energètica que estableix la mateixa norma, es pot sostenir que les persones o els col·lectius afectats per aquesta situació han de ser considerats col·lectius especialment protegits, en la mesura que la impossibilitat d'accedir als serveis energètics essencials o d'utilitzar-los en una quantitat suficient els situa en una posició d'especial vulnerabilitat i indefensió en les relacions de consum.

Així mateix, la **Llei 24/2015**, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, parteix en la seva exposició de motius d'una **comprensió àmplia de la vulnerabilitat, vinculant la impossibilitat d'accés a subministraments bàsics d'aigua, llum i gas amb la dignitat, la seguretat i la protecció integral de les persones més vulnerables**.

La Llei 24/2015 també articula mesures específiques per evitar la pobresa energètica. El seu art. 6.1 disposa que les administracions públiques han de garantir el dret d'accés als subministraments bàsics d'aigua potable, gas i electricitat a les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial, mentre duri aquesta situació. L'art. 6.3 preveu, a més, que les administracions públiques estableixin acords o convenis amb les companyies subministradores per garantir ajuts a fons perdut o descomptes molt notables en els consums mínims. No obstant això, cal tenir en compte que els articles 6.4 i 9.4 de l'esmentada Llei –relatius a l'anomenat principi de precaució, la sol·licitud prèvia d'informe a serveis socials abans del tall i els efectes del silenci en aquest procediment– han estat declarats recentment inconstitucionals i nuls pel Tribunal Constitucional[6], en considerar que contradeien la regulació estatal sobre les condicions de suspensió del subministrament energètic de llum i gas per

[6] Tribunal Constitucional, Nota informativa nº 56/2026, sobre la declaració d'inconstitucionalitat dels arts. 6.4 i 9.4 de la Llei 24/2015. Link.

impagament. Aquesta circumstància no elimina el fonament competencial autonòmic en matèria de serveis socials, habitatge, consum, salut i seguretat, però sí que obliga a dissenyar les mesures autonòmiques de protecció evitant substituir o alterar el règim estatal de suspensió del subministrament.

b) La Sentència del Tribunal Constitucional de 27 de maig de 2026: límits constitucionals de la regulació autonòmica en matèria de pobresa energètica

Als efectes del present informe, resulta especialment rellevant la recent Sentència dictada pel Ple del Tribunal Constitucional el **27 de maig de 2026**, en la qüestió d'inconstitucionalitat núm. **4172-2025** (d'ara endavant, la **«Sentència»**). Aquesta resolució dona resposta a la qüestió plantejada per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sobre la constitucionalitat dels **articles 6.4 i 9.4 de la Llei del Parlament de Catalunya 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica**, per la seva eventual contradicció amb les competències estatals previstes als **articles 149.1.13 i 149.1.25 de la Constitució espanyola**.

En aquest context, els **principals antecedents** del procediment poden resumir-se de la manera següent:

1. El 23 de desembre de 2016, l'Ajuntament de Barcelona va dictar dues resolucions adreçades a les empreses subministradores d'electricitat, gas i aigua. Mitjançant aquestes resolucions se'ls exigia:

- sol·licitar, abans de qualsevol interrupció del subministrament, un informe dels serveis socials municipals sobre la possible situació de risc d'exclusió residencial de la persona usuària; i
- comunicar mensualment determinada informació relativa als subministraments afectats.

Aquestes obligacions es fonamentaven en els articles 6.4 i 9.4 de la Llei catalana 24/2015. El primer imposava la sol·licitud prèvia de l'informe social i el segon establia que, si aquest informe no s'emetia en el termini de quinze dies, s'havia de presumir que la unitat familiar es trobava en situació de risc d'exclusió residencial.

2. EDP Comercializadora va impugnar les resolucions municipals en considerar que impedien o condicionaven la suspensió del subministrament per impagament mitjançant un procediment no previst en la legislació bàsica estatal dels sectors elèctric i gasista.

3. El Jutjat Contenciós Administratiu núm. 4 de Barcelona va estimar el recurs i va anul·lar les resolucions municipals, però va rebutjar plantejar la qüestió d'inconstitucionalitat.

4. Tant EDP Comercializadora com l'Ajuntament de Barcelona van interposar recurs d'apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya:

- EDP va reiterar la inconstitucionalitat dels preceptes i va reclamar, a més, l'abonament del deute acumulat derivat dels subministraments que no havien estat interromputs.
- L'Ajuntament va sostenir que les seves resolucions no prohibien la interrupció del subministrament, sinó que es limitaven a aplicar l'obligació legal de sol·licitar l'informe social.

5. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va plantejar qüestió d'inconstitucionalitat respecte dels articles 6.4 i 9.4 de la Llei 24/2015. Una primera qüestió va ser inadmesa per defectes en el tràmit d'audiència. Un cop esmenat aquest defecte, l'òrgan judicial la va tornar a plantejar mitjançant interlocutòria de 24 d'abril de 2025.

6. El dubte plantejat consistia a determinar si els preceptes autonòmics vulneraven les competències estatals sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i sobre les bases del règim miner i energètic –articles 149.1.13 i 149.1.25 CE– en introduir requisits addicionals per suspendre els subministraments d'electricitat i gas.

Pel que fa a la **qüestió jurídica**, tant el Parlament de Catalunya com la Generalitat sostenien que aquestes mesures s'emmarcaven en les competències autonòmiques en matèria d'habitatge, serveis socials, consum i protecció social.

El Tribunal Constitucional rebutja aquest plantejament. Tot i que la finalitat última de les normes era combatre la pobresa energètica, considera que el seu contingut regulava directament els tràmits i les condicions necessàries per suspendre el subministrament d'electricitat i gas. Per aquest motiu, les enquadra materialment dins les competències estatals relatives a:

- les bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica (art. 149.1.13 CE); i
- les bases del règim miner i energètic (art. 149.1.25 CE).

Segons la Sentència, la finalitat social de la mesura no altera aquest enquadrament competencial, ja que l'element determinant és que la regulació incideix directament en les condicions que regeixen la suspensió del subministrament energètic.

A més, el Tribunal aprecia en aquest cas un supòsit d'**inconstitucionalitat mediata**, atès que la norma autonòmica resultaria incompatible amb la legislació bàsica estatal dictada a l'empara dels articles 149.1.13 i 149.1.25 CE.

Per apreciar aquesta modalitat d'inconstitucionalitat, el Tribunal exigeix verificar:

- que la norma estatal de contrast tingui caràcter bàsic, tant des del punt de vista formal com material; i
- que existeixi una contradicció efectiva i insalvable entre la norma estatal i la norma autonòmica.

En aquest sentit, el Tribunal considera que les normes estatals relatives a la suspensió del subministrament tenien caràcter bàsic:

- **Formalment**, perquè així ho declaraven les disposicions finals de la Llei del sector elèctric i de la Llei del sector d'hidrocarburs.
- **Materialment**, perquè establien un règim uniforme de drets i obligacions dels consumidors i de les empreses subministradores, aplicable a tot el territori de l'Estat.

Amb suport en les SSTC 62/2016, de 17 de març; 54/2018, de 24 de maig, i 80/2018, de 5 de juliol, el Tribunal afirma que correspon a l'Estat establir un règim comú quant a les conseqüències de l'impagament i a les condicions en què pot suspendre's el subministrament d'electricitat i gas.

La contradicció determinant de la declaració d'inconstitucionalitat deriva del fet que ambdós ordenaments configuraven models diferents i incompatibles de protecció del consumidor vulnerable.

La normativa estatal vigent l'any 2016:

- permetia suspendre el subministrament per impagament un cop transcorreguts dos mesos des del requeriment fefaent de pagament;
- no establia una excepció general a la interrupció del subministrament pel fet de tenir la condició de consumidor vulnerable; i
- articulava la protecció principalment mitjançant un instrument de naturalesa econòmica: el bo social.

Per contra, els articles 6.4 i 9.4 de la Llei catalana 24/2015:

- obligaven l'empresa subministradora a sol·licitar prèviament un informe dels serveis socials;
- impedien la interrupció del subministrament mentre es tramitava l'informe o persistia la situació de vulnerabilitat;
- presumien l'existència de risc d'exclusió residencial quan l'informe no s'emetia en el termini de quinze dies; i
- no establien un límit temporal clar a aquesta prohibició preventiva.

Segons el Tribunal, l'efecte conjunt d'aquests preceptes consistia en una prohibició general, preventiva i potencialment indefinida de suspendre el subministrament, no

prevista en la legislació bàsica estatal. A més, la presumpció derivada del silenci de l'Administració prolongava l'obligació de mantenir el subministrament.

Als efectes de l'anàlisi desenvolupada en aquest informe, aquesta Sentència resulta especialment rellevant per delimitar el marge normatiu de què disposa la Generalitat de Catalunya per aprovar regulació pròpia en matèria energètica en exercici de les seves competències compartides amb l'Estat.

En aquest sentit, qualsevol proposta normativa haurà de ser capaç de superar un eventual control d'**inconstitucionalitat mediata**. Sense perjudici que una anàlisi exhaustiva de la constitucionalitat excedeix l'objecte del present informe, convé retenir que la Generalitat pot aprovar **normes complementàries en matèria de qualitat del subministrament**, fins i tot establint nivells d'exigència superiors als previstos per la normativa estatal, sempre que aquestes mesures **no imposin al sector elèctric obligacions o càrregues econòmiques que alterin o contradiguin el règim bàsic establert per la normativa estatal.**

c) Contractació com a part de la qualitat del servei de subministrament

La Generalitat de Catalunya disposa de títol competencial suficient per **desenvolupar una regulació autonòmica dirigida a garantir la qualitat del subministrament elèctric en la seva dimensió de contractació del servei**, especialment respecte de la tramitació de sol·licituds d'alta, canvi de titularitat, subrogació, modificació contractual o accés al subministrament per part de les comercialitzadores de referència i, quan escaigui, de les empreses distribuïdores.

El fonament competencial principal es troba a l'**article 133.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya**. En particular, la **lletra c)** atribueix expressament a la Generalitat el **desenvolupament de les normes complementàries de qualitat dels serveis de subministrament d'energia**. Aquest títol s'ha de posar en relació amb l **'article 123** de l'Estatut, que atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de consum, incloent-hi la defensa dels drets de les persones consumidores i usuàries, la informació al consumidor i els procediments de queixa, reclamació i mediació.

La **legislació bàsica estatal configura la qualitat del subministrament com un concepte ampli, que comprèn també l'atenció i relació amb els consumidors**. En aquest sentit, l'**article 51.1 de la LSE**, defineix la qualitat del subministrament elèctric com el conjunt de característiques tècniques **i d'atenció i relació amb els consumidors** i, si s'escau, productors, exigibles a les empreses que realitzin activitats destinades al subministrament elèctric. El mateix precepte inclou dins d'aquesta dimensió les actuacions d'informació, assessorament, estudis d'accés, connexió, mesura, **contractació**, facturació, comunicació i reclamació.

Per tant, **la Generalitat pot establir estàndards complementaris sobre la qualitat de l'atenció al moment de la contractació del subministrament**. Aquests

estàndards poden referir-se, entre altres extrems, a la recepció i tramitació de sol·licituds, la prohibició de denegacions discriminatòries o no motivades, la identificació de la causa normativa de rebuig, la traçabilitat de l'expedient, la informació sobre vies de reclamació i l'obligació de distingir si la causa de paralització correspon a la comercialitzadora, a la distribuïdora, al consumidor o a un incompliment tècnic degudament acreditat.

Aquest encaix es reforça amb la **Llei catalana 18/2008, de 23 de desembre, de garantia i qualitat del subministrament elèctric**. El seu article 1 declara que la Llei té per objecte regular la garantia i qualitat del subministrament elèctric a Catalunya per protegir els drets i interessos legítims de consumidors i usuaris, de conformitat amb els articles 123 i 133 de l'Estatut. A més, el seu article 2.1 inclou dins del seu àmbit d'aplicació les activitats de transport, distribució i comercialització d'energia elèctrica que s'exerceixen a Catalunya.

Sumat a l'anterior, l **'article 4** reconeix a consumidors i usuaris el dret a accedir en condicions d'igualtat al servei de subministrament elèctric i a la xarxa elèctrica, a obtenir informació escrita, veraç i comprensible sobre el contingut de les clàusules dels contractes, les característiques i els preus del servei, i a obtenir garantia i qualitat en el subministrament d'acord amb el contracte i amb els valors establerts per la normativa vigent. Al seu torn, l'**article 5.4** imposa a les empreses comercialitzadores obligacions de suport, assessorament i adequada qualitat d'atenció als clients**. La reforma projectada no introduiria, per tant, un objecte aliè a la Llei 18/2008, sinó que desenvoluparia una dimensió ja present en ella: la qualitat de l'atenció contractual en el subministrament elèctric.**

La doctrina constitucional enquadra aquest tipus de normes autonòmiques en la matèria energia, concretament en el subsector elèctric, i reconeix que les normes autonòmiques de qualitat poden tenir com a destinataris tant distribuïdores com a comercialitzadores. Efectivament, **la STC 4/2013, de 17 de gener**, no nega l'espai autonòmic, sinó que **exigeix que les normes autonòmiques s'integrin sistemàticament amb les bases estatals i no les contradiguin de forma efectiva i insalvable**.

En aquest sentit, **admet la possibilitat de garanties autonòmiques addicionals quan es poden interpretar de forma compatible amb el règim bàsic estatal**. Aquest criteri resulta traslladable a la regulació aquí considerada: la Generalitat no pot substituir les causes estatals de denegació del subministrament o del contracte d'accés, però sí **que pot establir garanties procedimentals i materials complementàries per assegurar que aquestes causes no s'invoquin de manera genèrica, arbitrària o discriminatòria**.

En aquesta sentència, amb fonament en el diferent règim econòmic aplicable en la legislació elèctrica a les empreses comercialitzadores –que està liberalitzat– i a les distribuïdores d'electricitat –que té la consideració d'activitat regulada–, es concloïa que la normativa autonòmica llavors impugnada –imposició de determinades obligacions de contingut econòmic a ambdós tipus d'empreses– no incidia en el

règim econòmic del sector elèctric en el que es referia a les empreses comercialitzadores. Per la seva banda, respecte de les empreses subministradores, s'afirmava que, encara que **s'imposessin condicions susceptibles de generar costos, això no podia suposar per si sol la vulneració de les competències de l'Estat en relació amb el règim econòmic del sector elèctric**. L'argument era que «*[e]n cas contrari, podria produir-se un buidament de les competències autonòmiques que compten amb exprés reconeixement estatutari sense que, d'altra banda, pugui deduir-se del precepte impugnat cap qüestionament del caràcter únic del règim econòmic del sector elèctric, ni de les competències estatals relatives a la seva determinació*» (STC 4/2013, FJ 10).

Aquesta doctrina reforça la possibilitat d'imposar a les comercialitzadores de referència obligacions de motivació, traçabilitat, informació, conservació de l'expedient i col·laboració amb l'Administració autonòmica, sempre que aquestes obligacions es connectin amb la qualitat del subministrament i no modifiquin el règim econòmic o tarifari estatal.

D'altra banda, l **'article 58 del Reial decret 88/2026**, preveu que les comunitats autònomes puguin establir **procediments administratius en relació amb reclamacions o discrepàncies relatives al contracte de subministrament**, sempre que es refereixin a subministraments efectuats en el seu respectiu territori. Això permet connectar l'estàndard autonòmic de qualitat contractual amb un mecanisme efectiu de garantia. Cal preveure un procediment administratiu que permeti a la persona consumidora impugnar la denegació, obtenir l'expedient de contractació, conèixer la causa normativa invocada i aconseguir, si s'escau, una resolució administrativa que declari la improcedència de la denegació i requereixi a l'empresa obligada a continuar la tramitació, formalitzar el contracte o activar el subministrament quan concorrin els requisits normatius.

Així, **quan una comercialitzadora de referència denegui una contractació sense causa normativa vàlida, exigeixi documentació no prevista, invoqui deutes de tercers no exigibles al sol·licitant o paralitzi indefinidament una sol·licitud sense motivació suficient, l'òrgan autonòmic competent podria declarar la improcedència de l'actuació i requerir la continuació del procediment de contractació**.

Això es veu reforçat pel fet que **la pobresa energètica es manifesta també en les barreres contractuals, documentals o administratives que impedeixen accedir regularment al subministrament elèctric.** Una denegació d'alta, canvi de titularitat o subrogació pot deixar una unitat de convivència sense accés efectiu a un servei essencial, impedir l'accés al PVPC o al bo social, i agreujar situacions de vulnerabilitat residencial. Per això, **el desenvolupament autonòmic d'estàndards de qualitat contractual constitueix una mesura de protecció del consumidor vulnerable i de garantia efectiva del subministrament com a servei d'interès econòmic general**.

En definitiva, està dins de les competències autonòmiques de la Generalitat –en la seva qualitat de garant i protectora dels consumidors vulnerables– incorporar en la Llei 18/2008 un règim específic de qualitat d'atenció contractual aplicable a les comercialitzadores de referència. Aquest règim pot establir que les sol·licituds de subministrament, canvi de titularitat, subrogació, modificació contractual o contracte d'accés s'han de tramitar conforme a criteris d'objectivitat, transparència, motivació, traçabilitat i no discriminació. Així mateix, pot preveure un procediment administratiu autonòmic, a l'empara de l'article 58 del Reial decret 88/2026, per resoldre reclamacions davant de denegacions o paralitzacions injustificades i per requerir a les empreses obligades el compliment dels seus deures quan no concorri causa normativa vàlida que impedeixi el subministrament.

d) Inspecció i control de la seguretat tècnica les instal·lacions elèctriques existents

La Generalitat de Catalunya disposa de competències suficients per regular mecanismes administratius dirigits **a verificar la seguretat tècnica de les instal·lacions elèctriques quan aquesta seguretat sigui invocada com a causa de denegació**, paralització o condicionament de l'accés al subministrament elèctric. Aquesta competència s'ha d'entendre des d'una doble perspectiva: d'una banda, com a competència en matèria d'energia, distribució i qualitat del subministrament; de l'altra, com a competència d'inspecció i control d'instal·lacions elèctriques des de l'òptica de la seguretat industrial. Això s'empara en les competències de l'article 133.1 i 123 ja esmentades, quant activitats d'inspecció i control i protecció de la seguretat i salut dels consumidors, respectivament.

La **Llei 21/1992**, de 16 de juliol, d'Indústria, configura la seguretat industrial com la prevenció i limitació de riscos i la protecció enfront d'accidents o sinistres capaços de produir danys a persones, béns o medi ambient, incloent expressament riscos d'incendi, explosió, electrocució i altres derivats de l'ús, funcionament o manteniment d'instal·lacions i equips. Aquesta llei **permet a les administracions públiques competents comprovar el compliment dels requisits de seguretat**, per si mateixes o mitjançant organismes de control, d'ofici o a instància de part interessada en casos de risc significatiu.

El **Reglament electrotècnic per a baixa tensió**, aprovat pel Reial decret 842/2002, de 2 d'agost, completa aquest marc. El seu article 16 defineix les instal·lacions interiors o receptores com aquelles que, alimentades per una xarxa de distribució o per una font pròpia, tenen com a finalitat principal la utilització de l'energia elèctrica. Per tant, la seguretat de les instal·lacions interiors no és una qüestió aliena a l'accés al subministrament, sinó una condició tècnica que pot condicionar legítimament la connexió o activació. L **'article 21** del mateix reglament preserva expressament **la facultat de l'Administració pública competent per dur a terme les actuacions d'inspecció i control** que estimi necessàries.

Aquesta arquitectura normativa **permet a la Generalitat regular un procediment de verificació tècnica enfront de denegacions de subministrament basades en raons de seguretat**. El punt de partida és que l'empresa distribuïdora pot denegar la subscripció del contracte d'accés quan les instal·lacions del consumidor no compleixin les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries, conforme a l'article 34.12 del Reial decret 88/2026. Tanmateix, aquesta causa de denegació no pot operar com una clàusula genèrica o immotivada. Precisament perquè es tracta d'una causa legítima, ha de ser identificada, acreditada i sotmesa a control administratiu quan el consumidor formuli reclamació o discrepància.

La intervenció de la Generalitat no podria consistir a rebaixar els estàndards de seguretat ni a ordenar la connexió d'instal·lacions defectuoses, sinó a garantir que la causa invocada per la distribuïdora —o comunicada per mitjà de la comercialitzadora— sigui real, concreta, acreditada i degudament motivada.

A aquest efecte, la Generalitat podria exigir que la denegació o el condicionament de l'alta identifiqués l'element afectat, la disposició tècnica incomplerta, el defecte observat, el mitjà emprat per comprovar-lo, el subjecte responsable de corregir-lo i les actuacions necessàries per esmenar-lo. Així mateix, podria inspeccionar la instal·lació, requerir informació i comprovar la validesa i l'abast de la causa tècnica al·legada.

Quan el defecte afecti una instal·lació de titularitat privada, correspondrà ordinàriament al titular mantenir-la en condicions adequades i promoure'n la reparació mitjançant una empresa instal·ladora habilitada. La Generalitat podria, però, articular ajuts, subvencions o actuacions d'emergència destinades a facilitar-ne l'esmena, sempre que disposés de cobertura legal i pressupostària suficient i es respectessin les exigències de certificació, verificació i inspecció establertes per la normativa tècnica. No podria substituir aquests controls ni assumir, mitjançant una mera declaració de responsabilitat, els riscos derivats de la connexió d'una instal·lació que continués sent defectuosa.

Només si la causa es localitzés en la xarxa o en una instal·lació de distribució, la Generalitat podria ordenar a la distribuïdora les actuacions de reparació, millora o adaptació que li corresponguessin, d'acord amb els articles 3.1.d i 5.3.a de la Llei 18/2008 i amb les obligacions atribuïdes a aquesta empresa per l'article 40.1.a i b de la LSE. En cas d'incompliment, es podrien emprar els mitjans d'execució forçosa inclosa, quan fos tècnicament viable, l'execució subsidiària a costa del subjecte obligat, previstos en els articles 99, 100 i 102 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

El cost de la reparació correspondrà, com a regla general, al titular de la instal·lació privada o, si el defecte afecta la xarxa, a la distribuïdora responsable. La Generalitat podrà assumir o facilitar el finançament de les actuacions sobre instal·lacions privades mitjançant ajuts, convenis o altres instruments amb cobertura normativa i pressupostària.

D'altra banda, si una normativa autonòmica específica imposés als titulars d'actius de xarxa exigències addicionals que generessin sobrecostos respecte dels criteris generals estatals, l'article 15.2 de la LSE permetria establir convenis o altres mecanismes amb les administracions públiques per cobrir-los. Aquests instruments podrien concretar les actuacions finançables, la distribució dels costos, els procediments de justificació i les responsabilitats de les parts. També es podrien preveure aportacions pressupostàries de la Generalitat o altres mecanismes jurídics i financers específicament habilitats.

En conclusió, la Generalitat pot modificar la Llei 18/2008 per incorporar un **règim específic de revisió tècnica de les denegacions de subministrament fundades en raons de seguretat de les instal·lacions**. Aquesta regulació es recolzaria en els articles 133.1.b) i c) de l'Estatut, en la Llei 18/2008, en la Llei 21/1992 d'Indústria, en el Reglament electrotècnic per a baixa tensió i en l'article 58 del Reial decret 88/2026. La seva finalitat no seria desplaçar les condicions tècniques estatals ni imposar connexions insegures, sinó garantir que la seguretat s'apliqui com un estàndard tècnic verificable i no com una causa genèrica de bloqueig de l'accés al subministrament, podent assumir la responsabilitat d'esmenar les deficiències tècniques, de forma que es garanteixi l'accés al subministrament per part del consumidor vulnerable.

3. Operativa per a l'alta o canvi de titularitat del punt de subministrament

A. Obligacions de la comercialitzadora i drets del consumidor

La comercialització d'energia elèctrica es desenvolupa en un marc liberalitzat, però això no exclou l'existència d'obligacions específiques dirigides a garantir l'accés efectiu al subministrament. Aquesta precisió és especialment rellevant respecte de les comercialitzadores de referència, que, tot i que formen part de l'activitat de comercialització, compleixen una funció singular vinculada al PVPC, al bo social i a la protecció de consumidors domèstics i vulnerables.

En el Dret de la Unió Europea, l **'article 9.2 de la Directiva (UE) 2019/944** permet imposar a les empreses elèctriques **obligacions de servei públic per raons d'interès econòmic general**, incloent obligacions relatives a la seguretat, regularitat, qualitat i preu del subministrament. Així mateix, l **'article 27.1** reconeix a tots els clients domèstics el **dret al servei universal**, entès com a dret al subministrament d'electricitat d'una qualitat determinada i a preus competitius, comparables, transparents i no discriminatoris. La referència a una "qualitat determinada" no desplaça l'objecte principal del dret –el subministrament–, sinó que qualifica les condicions en què s'ha de garantir, inclosa la contractació del servei. Aquesta lectura es reforça per la possibilitat de designar un subministrador d'últim recurs i per l'obligació d'assegurar la connexió dels clients domèstics a la xarxa en condicions regulades. Finalment, l **'article 28** imposa als Estats membres l'adopció de mesures adequades de **protecció dels clients vulnerables**.

En el Dret intern, l'article 44.1.a) de la Llei del Sector Elèctric reconeix el dret d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució en les condicions reglamentàriament establertes. Aquest dret es complementa amb l'obligació de les comercialitzadores de formalitzar els contractes de subministrament amb els consumidors conforme a la normativa aplicable, prevista a l **'article 46.1.g) LSE**. D'aquesta previsió es deriva que la comercialitzadora no disposa d'una facultat lliure i il·limitada per rebutjar sol·licituds de subministrament: si concorren els requisits normatius, la denegació només es pot fonamentar en una causa vàlida, expressa i verificable.

Per la seva banda, el Reial decret 216/2014 en el seu **article 4** estableix que les **comercialitzadores de referència han d'atendre les sol·licituds de subministrament i formalitzar els contractes corresponents amb els consumidors** que, complint els requisits, optin pel PVPC; amb qui sol·licitin una oferta a preu fix anual; amb consumidors vulnerables subjectes a tarifes d'últim recurs; amb consumidors que transitòriament no tinguin contracte amb comercialitzador lliure; i amb consumidors objecte de traspàs per incompliment de requisits d'una comercialitzadora.

El **Reial decret 88/2026** completa l'estatut jurídic del consumidor. El seu **article 6.1** reconeix el dret a **subscriure contracte de subministrament amb el**

comercialitzador elegit i a **ser atès en condicions no discriminatòries en cas de nou subministrament o ampliació.** L **'article 54.a)** afegeix, com a mesura de protecció i apoderament, el dret d'accés a un contracte amb un comercialitzador d'elecció del consumidor.

En conseqüència, el consumidor elèctric disposa d'un dret d'accés al subministrament en condicions objectives, transparents, no discriminatòries i ajustades a la normativa aplicable. Aquest **dret es projecta amb especial intensitat davant les comercialitzadores de referència quan el consumidor reuneix les condicions per contractar PVPC, accedir a una tarifa d'últim recurs, beneficiar-se del bo social o trobar-se en algun dels supòsits protegits per la normativa sectorial**.

Per això, les COR no poden introduir requisits addicionals no previstos normativament, exigir documentació innecessària, denegar sol·licituds per causes alienes al règim elèctric aplicable ni desplaçar el consumidor cap al mercat lliure quan aquest té dret a contractar en l'àmbit regulat. Tota denegació s'ha de basar en una causa normativa suficient, estar motivada, ser verificable i permetre la corresponent reclamació. Al seu torn, la denegació s'ha de basar en la interpretació i aplicació del marc normatiu vigent, inclosa també la **Directiva (UE) 2023/1791**, relativa a l'eficiència energètica, i a l'article 2.52 amb la definició completa de pobresa energètica anteriorment citada.

Aquesta exigència no contradiu la liberalització de la comercialització, sinó que concreta les obligacions de servei públic, servei universal i protecció del consumidor que el Dret europeu i estatal imposen en l'àmbit del subministrament elèctric.

B. Just títol com a via per accedir al subministrament d'energia elèctrica

El Reial decret 88/2026 introdueix una **concepció del "just títol" que no es pot identificar exclusivament amb una categoria civil o dominical**. Tot i que l'expressió "just títol" remet tradicionalment a una posició jurídica habilitant sobre un bé —propietat, arrendament, cessió d'ús o un altre títol jurídic suficient—, l **'article 31.4** del Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica amplia expressament el seu abast en reconèixer que també constitueix just títol la utilització del subministrament elèctric per part de dones víctimes de violència de gènere i de violència sexual que resideixin independentment a l'habitatge.

Aquesta previsió és rellevant perquè desplaça el centre de gravetat des del títol real o contractual sobre l'immoble cap a la situació personal del consumidor i la seva residència efectiva. El precepte no exigeix que s'acrediti propietat, arrendament o un títol possessori civil en sentit estricte. **El determinant és una hipòtesi de fet qualificada: la utilització del subministrament per una persona especialment**

protegida per l'ordenament, vinculada a un habitatge en el qual resideix independentment. La norma, per tant, reconeix que determinades situacions personals i residencials poden operar com a fonament suficient per accedir a la titularitat contractual del subministrament elèctric.

Aquesta lectura permet **connectar el just títol amb altres hipòtesis de subministrament domèstic protegit** que la pròpia normativa elèctrica reconeix per raons d'interès general. L'article 52.4.j) de la Llei 24/2013, del Sector Elèctric, i l'article 53.1.j) del RD 88/2026 contemplen com a subministraments essencials els corresponents a consumidors vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i atesos pels serveis socials de les Administracions públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social. Aquests subministraments se circumscriuen a persones físiques en el seu habitatge habitual i s'han d'acreditar mitjançant document expedit pels serveis socials.

Així mateix, l'article 52.4.k) de la Llei del Sector Elèctric i l'article 53.1.k) del RD 88/2026 protegeixen determinats subministraments el titular dels quals sigui beneficiari del bo social i hagi acreditat formar part d'una unitat de convivència amb menors de setze anys, persones en situació de dependència reconeguda de grau II o III, o persones amb discapacitat reconeguda igual o superior al 33 %. També aquests subministraments es vinculen a persones físiques en el seu habitatge habitual i requereixen acreditació pels serveis socials competents.

Aquestes previsions mostren que l'ordenament elèctric ja reconeix determinats subministraments domèstics com a subministraments especialment protegits no per raó de la titularitat civil de l'immoble, sinó per la concurrència d'una situació personal, social i residencial que mereix protecció reforçada. El criteri estructural és coincident amb el de l'article 31.4: la norma identifica una hipòtesi de fet relativa a una persona consumidora en el seu habitatge o residència habitual i li atribueix conseqüències jurídiques en l'àmbit del subministrament elèctric.

Des d'aquesta perspectiva, resulta raonable defensar una **interpretació àmplia i funcional del just títol per incloure, almenys, aquelles situacions en què l'ordenament ja ha reconegut que el subministrament domèstic compleix una funció d'interès general reforçat**. Si el sistema elèctric considera essencials determinats subministraments de persones físiques en el seu habitatge habitual per raons de vulnerabilitat severa, risc d'exclusió social, presència de menors, dependència o discapacitat, no sembla coherent que aquestes mateixes situacions puguin quedar bloquejades per una exigència estrictament civil o dominical del just títol quan el que es pretén és formalitzar, subrogar o regularitzar la titularitat contractual del subministrament.

La formalització del contracte de subministrament no prejutja la propietat, possessió, arrendament, ocupació o qualsevol altra controvèrsia civil,

administrativa o penal relativa a l'immoble. El seu abast és estrictament sectorial: determinar si, a efectes elèctrics, existeix una situació suficient perquè una persona física que resideix en l'habitatge i busca utilitzar efectivament l'energia pugui assumir el contracte, accedir al PVPC, demanar el bo social o evitar que el subministrament quedi indegudament bloquejat per deutes aliens o per la manca d'un títol dominical. La posició de les comercialitzadores de referència reforça aquesta conclusió.

Les COR assumeixen obligacions específiques en l'àmbit del subministrament de referència, del PVPC i de l'aplicació del bo social. L'article 45 de la Llei del Sector Elèctric configura el bo social com a mesura aplicable a consumidors vulnerables i disposa que sigui aplicat pel corresponent comercialitzador de referència en les factures dels consumidors acollits al mateix. A més, el mateix article 45 considera el bo social i l'assumpció de determinats costos vinculats als subministraments protegits dels articles 52.4.j) i 52.4.k) com a obligacions de servei públic.

Per això, quan una persona consumidora es troba en una d'aquestes hipòtesis de subministrament domèstic protegit, la COR no pot situar-se en la mateixa posició que una comercialitzadora ordinària de mercat lliure. La seva funció s'insereix en una activitat de subministrament de referència vinculada a obligacions de servei públic i a la garantia del subministrament elèctric com a servei d'interès econòmic general. En aquest marc, **una interpretació funcional del just títol permet assegurar que les obligacions de protecció reconegudes per la normativa elèctrica no quedin buidades per una exigència documental civil no prevista de forma expressa com a requisit general de contractació**.

Al seu torn, l'article 2.52 de la **Directiva (UE) 2023/1791**, relativa a l'eficiència energètica, introdueix la idea que la definició de pobresa energètica inclou la falta d'accés a subministrament. Això es desprèn del fet que es refereix a "tota situació" que es produeixi, "almenys" per les situacions descrites. És a dir, la inassequibilitat i resta de situacions que esmenta són només exemples no taxatius de situacions que poden limitar l'accés. I atès que es refereix a tota situació, s'ha de considerar que no tenir accés al subministrament d'energia elèctrica impedeix l'accés als serveis energètics essencials, afectant per tant els nivells bàsics i dignes de vida i salut. Aquesta directiva, també informa en la interpretació que es faci del marc normatiu vigent, donant un mandat clar que evita la lectura més estreta d'exigència d'una documentació civil no prevista de forma expressa com a requisit general de contractació.

En conseqüència, es pot sostenir que **l'article 31.4 del RD 88/2026 obre una línia interpretativa segons la qual el just títol no s'ha d'entendre únicament com a títol dominical o possessori civil, sinó com una situació jurídica o normativa suficient per justificar que un consumidor pugui assumir la relació contractual elèctrica**. Dins d'aquesta categoria es poden raonablement integrar les hipòtesis de subministraments domèstics protegits per interès general, especialment les previstes

en les **lletres j) i k) de l'article 52.4 de la Llei del Sector Elèctric i de l'article 53.1 del RD 88/2026**, sempre que concorrin els requisits materials i documentals exigits per la normativa aplicable i pels serveis socials competents.

Aquesta interpretació s'hauria de recollir normativament com una regla de qualitat contractual i de protecció del consumidor: quan una persona física acrediti trobar-se en una situació de subministrament protegit vinculada al seu habitatge habitual, l'esmentada acreditació podrà considerar-se títol suficient a efectes de tramitar la subrogació, canvi de titularitat o formalització contractual del subministrament elèctric, sens perjudici de les accions civils o administratives que corresponguin a tercers respecte de l'immoble. Amb això, **es garantiria que la contractació elèctrica atengui la finalitat pròpia del subministrament com a servei d'interès econòmic general i les obligacions de servei públic associades a les comercialitzadores de referència**.

C. Possibles situacions d'un punt de subministrament elèctric

Situació	Tràmit correcte	Especialitat PVPC	Requisits principals
Punt existent i actiu	Canvi de titularitat, traspàs, subrogació o nou contracte sobre mateix CUPS	Comercialitzadora de referència; sense baixa/alta si hi ha continuïtat	CUPS actiu, usuari efectiu, **just títol** si escau, requisits PVPC
Punt existent però de baixa	Reactivació / alta contractual	Contracte de subministrament i ATR a través de comercialitzadora de referència	CUPS, contracte PVPC, comptador apte, instal·lació conforme, drets regulats si procedeixen
Punt inexistent o nou	Nou subministrament complet	Contractació final en PVPC amb comercialitzadora de referència	Escomesa, CUPS, CIE, comptador, ATR, contracte PVPC

a) Punt de subministrament existent i actiu

1.1. Situació de fet

Existeix un punt de subministrament identificat, normalment amb:

1. CUPS.
2. Instal·lació receptora connectada.
3. Equip de mesura operatiu.
4. Contracte d'accés vigent.
5. Contracte de subministrament vigent.
6. Subministrament elèctric actiu.

En aquest supòsit, el problema jurídic no és donar d'alta un nou subministrament, sinó substituir el titular contractual per qui passa a ser el nou usuari efectiu.

1.2. Tràmit procedent

L'ordinari serà tramitar:

1. canvi de titularitat;
2. traspàs;
3. subrogació;
4. o formalització de nou contracte a nom de l'usuari efectiu sobre el mateix CUPS.

No s'hauria de tramitar com a baixa i posterior alta quan hi ha continuïtat objectiva del punt de subministrament.

1.3. Especialitat si el contracte serà en PVPC

Si el nou contracte serà en PVPC:

1. s'ha de formalitzar amb una **comercialitzadora de referència**;
2. el nou titular ha de complir els requisits per contractar PVPC;
3. el contracte d'accés no es contracta directament pel consumidor amb la distribuïdora, sinó a través de la comercialitzadora de referència;
4. si l'anterior titular era beneficiari del bo social, aquest dret **no es traspassa automàticament** al nou titular.

L'article 31 RD 88/2026 regula específicament el traspàs i subrogació del contracte de subministrament a PVPC. En particular, permet que l'usuari efectiu, amb just títol, formalitzi el contracte al seu nom, sense que això s'hagi de considerar baixa i posterior alta, especialment en supòsits d'arrendament.

1.4. Requisits

Perquè el contracte quedi operatiu en el nou titular es requereix:

1. identificació del CUPS;
2. identificació del nou titular;
3. acreditació que el nou titular és l'**usuari efectiu**;
4. acreditació de **just títol**, quan escaigui;
5. contractació amb comercialitzadora de referència;
6. compliment dels requisits del PVPC;
7. acceptació de les condicions contractuals;

8. actualització del contracte de subministrament i del contracte d'accés;
9. inexistència de causa tècnica o contractual que impedeixi la continuïtat del subministrament.

b) Punt de subministrament existent però de baixa

2.1. Situació de fet

Existeix un punt de subministrament prèviament identificat, normalment amb:

1. CUPS assignat;
2. direcció o instal·lació associada;
3. distribuïdora responsable;
4. històric de contracte o subministrament;
5. eventual equip de mesura instal·lat, retirat o pendent de revisió.

No obstant això, el subministrament no està actiu perquè el contracte de subministrament i/o el contracte d'accés estan donats de baixa.

2.2. Tràmit procedent

Aquí sí que procedeix una **reactivació o alta contractual** del subministrament.

No es crea necessàriament un punt nou, perquè el CUPS ja existeix, però s'ha d'activar novament la relació contractual i tècnica necessària per consumir energia.

La reactivació exigeix:

1. formalitzar contracte de subministrament en PVPC amb comercialitzadora de referència;
2. activar o formalitzar el contracte d'accés de tercers a la xarxa;
3. verificar, si escau, equip de mesura i instal·lació;
4. d'abonar drets regulats si resulten exigibles.

2.3. Normativa aplicable

L'article 28.2 RD 88/2026 estableix que el contracte de subministrament és personal i que el seu titular ha de ser l'efectiu usuari de l'energia.

L'article 34.1 RD 88/2026 disposa que els consumidors que vulguin accedir a les xarxes per gaudir del subministrament han de subscriure prèviament un contracte d'accés de tercers a la xarxa. L'art. 34.2 estableix que aquest contracte se celebra amb el distribuïdor corresponent.

Ara bé, si el consumidor està acollit a PVPC, l'accés s'ha de contractar a través de la comercialitzadora de referència, ja que el RD 88/2026 exclou que els consumidors acollits a PVPC contractin separadament l'accés.

L'article 34.15 RD 88/2026 es refereix expressament a les sol·licituds i activacions d'alta, modificació i baixa dels contractes d'accés mitjançant els formats d'intercanvi d'informació definits per la CNMC.

2.4. Requisits

Per reactivar el subministrament en PVPC s'hauran de complir:

1. existència de CUPS o punt de subministrament identificable;
2. sol·licitud de contracte PVPC davant una comercialitzadora de referència;
3. compliment dels requisits per acollir-se al PVPC;
4. activació del contracte d'accés a través de la comercialitzadora de referència;
5. identificació del nou titular com a usuari efectiu de l'energia;
6. potència contractada compatible amb el PVPC;
7. instal·lació tècnicament apta i segura;
8. equip de mesura instal·lat i apte per a facturació;
9. aportació de certificat d'instal·lació elèctrica o documentació tècnica, si escau;
10. pagament de drets regulats d'extensió, accés, enganxada o verificació quan siguin exigibles;
11. activació efectiva i simultània del contracte de subministrament i del contracte d'accés.

2.5. Matís sobre el just títol

En aquesta hipòtesi no hi ha una figura normativa autònoma d'alta amb just títol. No obstant això, com que el contracte de subministrament ha d'estar a nom **de l'efectiu usuari de l'energia**, l'acreditació d'un títol legítim sobre l'immoble pot servir per justificar que el sol·licitant està habilitat materialment per contractar aquest subministrament.

c) Punt de subministrament inexistent o nou

3.1. Situació de fet

Ens trobem davant d'un nou punt de subministrament quan:

1. no hi ha CUPS;
2. no consta punt de subministrament previ;
3. no hi ha equip de mesura;
4. la instal·lació no ha estat connectada anteriorment;
5. es requereix nova escomesa o nova connexió;
6. s'ha de crear el punt de subministrament en els sistemes de la distribuïdora.

3.2. Tràmit procedent

Caldrà tramitar un **nou subministrament complet**, que pot incloure:

1. sol·licitud de nou subministrament;
2. estudi d'escomesa;
3. execució d'instal·lacions d'extensió o connexió;
4. legalització de la instal·lació receptora;
5. instal·lació de l'equip de mesura;

6. assignació de CUPS;
7. contracte d'accés;
8. contracte de subministrament PVPC.

3.3. Especialitat si el contracte serà en PVPC

La contractació final del subministrament s'haurà de fer amb una **comercialitzadora de referència**. A més, l'accés es canalitzarà a través d'aquesta comercialitzadora, no directament pel consumidor.

No obstant això, el PVPC no elimina els tràmits tècnics previs: si no hi ha punt de subministrament, caldrà completar la connexió, legalització, equip de mesura i assignació de CUPS.

3.4. Requisits

Perquè el nou subministrament quedi operatiu es requereix:

1. viabilitat tècnica de connexió;
2. assignació de CUPS;
3. execució d'escomesa o instal·lacions necessàries, si escau;
4. instal·lació receptora legalitzada;
5. certificat d'instal·lació elèctrica;
6. equip de mesura apte;
7. contracte d'accés;
8. contracte de subministrament en PVPC amb comercialitzadora de referència;
9. potència contractada compatible amb PVPC;
10. pagament de drets regulats que corresponguin;
11. activació per la distribuïdora.

4. Conclusions

1. El subministrament elèctric és una activitat econòmica d'interès general qualificada com a servei d'interès econòmic general (art. 2.2 LSE), i no un servei públic local. Aquesta qualificació, a diferència del règim de l'abastament d'aigua, habilita la imposició d'obligacions de servei públic i opera com a criteri interpretatiu transversal del sistema.
2. La pobresa energètica, conforme a l'article 2.52 de la Directiva (UE) 2023/1791, comprèn «tota situació» de manca d'accés als serveis energètics essencials. La manca d'accés al subministrament elèctric —no només la dificultat de pagament— n'és una manifestació jurídicament rellevant, coherent amb el Codi de consum de Catalunya i amb l'Estratègia Nacional 2026-2030.
3. El Dret de la Unió (arts. 5.2 i 28 de la Directiva (UE) 2019/944) i la doctrina del TJUE (Engie Cartagena, C-523/18) confirmen que la intervenció pública no s'esgota en la fixació del preu, sinó que abasta la garantia de l'accés efectiu al subministrament a favor dels consumidors vulnerables.
4. Les lletres j) i k) de l'article 52.4 de la LSE, en connexió amb l'article 53 del RD 88/2026 i l'article 45.4 de la LSE, configuren un «nucli social» de subministraments d'especial protecció amb la consideració d'obligació de servei públic. Aquesta protecció, però, s'ha orientat principalment a impedir el tall i no a garantir l'alta o la reactivació.
5. La Generalitat disposa de títol competencial per protegir la salut i la seguretat del consumidor vulnerable (arts. 166, 123, 28 i 42.3 EAC; Llei 22/2010 i Llei 24/2015), però l'actuació autonòmica no pot substituir ni alterar el règim estatal de suspensió del subministrament, atesa la declaració d'inconstitucionalitat dels articles 6.4 i 9.4 de la Llei 24/2015.
6. La contractació forma part de la qualitat del subministrament (art. 51.1 LSE). En virtut de l'article 133.1.c de l'EAC i de la Llei 18/2008, la Generalitat pot establir estàndards de qualitat de l'atenció contractual aplicables a les comercialitzadores de referència —objectivitat, motivació, traçabilitat i no discriminació—, sense modificar el règim econòmic o tarifari estatal.
7. La STC 4/2013 admet garanties autonòmiques addicionals sempre que s'integrin sistemàticament amb les bases estatals i no les contradiguin de manera efectiva i insalvable. La Generalitat no pot crear noves causes de denegació, però sí garanties procedimentals que n'impedeixin l'ús genèric, arbitrari o discriminatori.
8. L'article 58 del RD 88/2026 habilita un procediment administratiu autonòmic per resoldre reclamacions davant denegacions o paralitzacions injustificades i requerir-ne la continuació de la tramitació, la qual cosa dota d'eficàcia l'estàndard de qualitat contractual.
9. La seguretat tècnica de les instal·lacions (Llei 21/1992 i REBT) pot condicionar legítimament l'accés, però no pot operar com a causa genèrica i immotivada de bloqueig. La Generalitat pot regular un procediment de verificació que exigeixi

identificar l'element afectat, la norma incomplerta i les actuacions d'esmena, i fins i tot assumir-ne la correcció.

10. El «just títol» de l'article 31.4 del RD 88/2026 admet una interpretació àmplia i funcional: l'element determinant no és la titularitat civil de l'immoble, sinó una situació personal i residencial mereixedora de protecció reforçada, especialment en els supòsits de les lletres j) i k) de l'article 52.4 de la LSE.

11. La formalització del contracte de subministrament té abast estrictament sectorial i no prejutja la propietat, la possessió, l'arrendament ni cap controvèrsia civil, administrativa o penal sobre l'immoble.

12. Es proposen tres instruments independents: (i) un conveni amb les comercialitzadores per a un subministrament d'emergència amb cobertura econòmica pública i verificació tècnica de seguretat (Annex I); (ii) una regulació autonòmica de la qualitat de l'atenció contractual de les comercialitzadores de referència, amb procediment de reclamació (Annex II); (iii) una reforma de la LSE, el RD 88/2026 i el RD 897/2017 que creï el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social i un just títol assistencial sense efectes civils (Annex III); i (iv) una alternativa de modificacions mínima de la LSE y del RD 88/2026 per introduir la figura del «subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social» (Annex IV).

13. La reforma estatal proposada limita expressament els efectes del just títol assistencial a l'àmbit elèctric, manté intactes les exigències tècniques i de seguretat, i evita que un deute aliè no imputable a la persona sol·licitant bloquegi l'alta, la reactivació o el contracte d'accés.

ANNEX I: Clàusules a incorporar en un conveni amb les comercialitzadores

Clàusula expositiva

La pobresa energètica constitueix una manifestació específica de vulnerabilitat social vinculada a la impossibilitat d'accedir, mantenir o sufragar els serveis energètics essencials necessaris per garantir unes condicions de vida dignes, segures i saludables. No es tracta únicament d'una dificultat de pagament, sinó d'una situació que pot comprometre la salut, la seguretat, l'habitabilitat de l'habitatge, la protecció de menors i persones dependents, i l'exercici efectiu d'altres drets socials.

El Dret de la Unió Europea ha reforçat progressivament les obligacions dels Estats membres en aquesta matèria. La regulació del mercat interior de l'electricitat reconeix la necessitat de garantir el servei universal, protegir els clients vulnerables i adoptar mesures específiques davant la pobresa energètica. La normativa europea d'eficiència energètica ha consolidat, a més, una definició àmplia de pobresa energètica i exigeix orientar les polítiques públiques envers les llars vulnerables, els consumidors afectats per pobresa energètica i les persones en situació de baixos ingressos.

En aquest context, les Administracions públiques no poden limitar la seva actuació a mesures reactives davant l'impagament, sinó que han d'articular instruments preventius, coordinats i eficaços que evitin la desconnexió, facilitin l'accés al subministrament i permetin respondre a situacions d'urgència social. La garantia d'un subministrament elèctric bàsic, segur i temporalment protegit pot ser una mesura necessària per evitar danys majors, reduir riscos derivats de connexions insegures i permetre la intervenció social sobre llars en situació de vulnerabilitat severa.

El present conveni respon a aquesta finalitat mitjançant un mecanisme de col·laboració entre la Generalitat i la Comercialitzadora, orientat a oferir certesa jurídica, econòmica i operativa. La Generalitat assumeix la validació social i la coordinació institucional dels subministraments d'emergència, mentre que la persona consumidora assumeix les obligacions econòmiques, personals d'ús diligent, veracitat documental, col·laboració tècnica i manteniment de les condicions que justifiquen la mesura. La Comercialitzadora, per la seva banda, actua dins d'un marc procedimental delimitat, amb major claredat sobre les condicions d'activació, manteniment, facturació i extinció del subministrament.

La incorporació d'una verificació tècnica de les instal·lacions permet, a més, connectar la política de lluita contra la pobresa energètica amb la protecció de la seguretat de les persones i béns. En situacions d'absència de subministrament, la regularització temporal i controlada pot reduir riscos d'incendi, electrocució o manipulació

d'instal·lacions, sempre que s'acompanyi de controls tècnics suficients, limitació de potència, documentació adequada i seguiment per part de l'Administració competent.

Clàusula [●]. Règim de cobertura econòmica, responsabilitat i delimitació d'obligacions

1. La Generalitat assumirà, en els termes previstos en el present conveni, exclusivament les obligacions econòmiques següents derivades dels subministraments d'emergència activats a l'empara del mateix:

   a) el cost de la verificació bàsica de seguretat de les instal·lacions interiors o receptores;

   b) el cost de les actuacions mínimes d'adequació que resultin necessàries per possibilitar l'alta amb condicions de seguretat suficients, en els termes de la clàusula [●] sobre verificació d'instal·lacions;

   c) els drets d'alta, enganxada, accés i extensió i altres conceptes regulats estrictament necessaris per formalitzar l'alta del punt de subministrament.

   El cost del subministrament pròpiament dit –en particular l'energia consumida, els peatges, els càrrecs, el lloguer de l'equip de mesura i qualssevol altres conceptes regulats o contractuals inherents al manteniment ordinari i a la regularització del subministrament– serà assumit per la persona consumidora, sens perjudici dels descomptes i mesures de protecció que li resultin aplicables, en particular el bo social i la contractació en PVPC.

2. La cobertura econòmica prevista a l'apartat anterior queda condicionada al fet que, en el moment de l'activació, es trobi vigent l'acreditació administrativa de situació de vulnerabilitat, risc d'exclusió residencial o urgència social, i que la persona consumidora compleixi les obligacions personals previstes en aquest conveni i en el document d'adhesió corresponent.

3. La Comercialitzadora facturarà a la persona consumidora el cost del subministrament pròpiament dit, amb aplicació dels descomptes i mesures de protecció que li corresponguin. Els imports assumits per la Generalitat conforme a l'apartat 1 es liquidaran directament entre la Generalitat i la part creditora –Comercialitzadora, empresa distribuïdora o organisme de control, segons el concepte–, sense repercutir-se a la persona consumidora. En cas de retard, insuficiència o discrepància en el finançament públic compromès, la relació de liquidació se substanciarà entre la Generalitat i la part creditora, sens perjudici de les mesures de regularització que procedeixin en el si de la comissió de seguiment.

4. La persona consumidora serà responsable del pagament del cost del subministrament que li correspongui conforme a aquest conveni, de la veracitat de la informació i documentació aportada, de la utilització diligent i domèstica del subministrament, de la custòdia ordinària de l'equip de mesura quan es trobi sota la seva esfera de control, de no manipular les instal·lacions, escomeses, equips de mesura o elements de protecció, i de comunicar qualsevol canvi rellevant en la seva situació personal, familiar, residencial o econòmica.

5. La persona consumidora haurà de permetre l'accés a l'habitatge o als elements de la instal·lació quan resulti necessari per a la verificació tècnica, inspecció, lectura, manteniment, reparació, substitució d'equips o comprovació de condicions de seguretat, sempre amb respecte a la normativa aplicable i prèvia comunicació en els termes procedents.

6. Queden exclosos de la cobertura econòmica assumida per la Generalitat conforme a l'apartat 1 els costos derivats de dol, frau, manipulació d'equips o instal·lacions, connexions no autoritzades, ús no domèstic del subministrament, cessió irregular del punt de subministrament a tercers, danys imputables a la persona consumidora o a tercers, o incompliment greu de les obligacions personals assumides per la persona consumidora, els quals seran a càrrec de qui legalment correspongui, sens perjudici de la valoració social i administrativa que procedeixi en cada cas.

7. L'activació del subministrament d'emergència no comporta reconeixement, convalidació ni atribució de dret real, arrendatici, possessori o de qualsevol altre títol civil sobre l'habitatge. La seva finalitat queda limitada a garantir, amb caràcter temporal i extraordinari, l'accés a un subministrament bàsic per raons d'urgència social, seguretat, salut pública i protecció de persones vulnerables.

8. La Comercialitzadora quedarà exonerada, en la relació interna entre les parts signants, de responsabilitat econòmica per l'activació del subministrament d'emergència quan hagi actuat conforme al procediment previst en aquest conveni, sobre la base de la documentació tramesa o validada per la Generalitat o pels serveis socials competents, i sense perjudici de les responsabilitats legals imperatives que no puguin ser objecte d'exclusió convencional.

9. Les parts aprovaran un model de document d'adhesió de la persona consumidora en el qual es recullin, de forma clara i comprensible, els seus drets, les seves obligacions personals –inclosa l'obligació de pagament del cost del subministrament–, el règim temporal del subministrament, les condicions de renovació, les causes d'extinció, el tractament de dades i les conseqüències de l'incompliment.

Clàusula [●]. Verificació d'instal·lacions i reducció de riscos de seguretat

1. La Generalitat, directament o a través de l'òrgan competent, entitat col·laboradora, organisme de control, instal·lador autoritzat o mecanisme tècnic que es determini, coordinarà la verificació bàsica de seguretat de les instal·lacions interiors o receptores vinculades als subministraments d'emergència activats a l'empara del present conveni.

2. La verificació tindrà per finalitat reduir riscos per a les persones, béns i instal·lacions, especialment riscos d'incendi, electrocució, sobrecàrrega, derivacions, curtcircuits, manipulació d'equips, absència o deficiència de proteccions, mal estat del quadre elèctric o inadequació de la instal·lació a la potència sol·licitada.

3. Amb caràcter ordinari, l'activació del subministrament requerirà l'aportació del butlletí, certificat, BRIE o document tècnic equivalent que resulti exigible conforme a la normativa de seguretat industrial i baixa tensió. Quan concorrin raons d'urgència social degudament acreditades, la Generalitat podrà articular un procediment de verificació accelerada, sens perjudici que la continuïtat del subministrament quedi condicionada a l'esmena de les deficiències que es detectin.

4. La verificació bàsica no substituirà les certificacions, inspeccions o controls reglamentaris exigits per la normativa sectorial, ni exonerarà els titulars, usuaris, instal·ladors, distribuïdors o altres subjectes obligats de les responsabilitats que legalment els corresponguin.

5. Si la verificació detecta deficiències lleus o esmenables que no comprometin de forma immediata la seguretat de persones o béns, la Generalitat podrà finançar o coordinar les actuacions mínimes necessàries per a la seva correcció, fixant un termini d'esmena i comunicant-ho a la Comercialitzadora i, si s'escau, a l'empresa distribuïdora.

6. Si la verificació detecta un risc greu, cert i immediat per a la seguretat de les persones, béns o instal·lacions, la Generalitat ho comunicarà de forma urgent a la Comercialitzadora, a la distribuïdora i als serveis socials competents, a fi d'adoptar les mesures que procedeixin, incloent-hi la no activació, suspensió temporal, limitació de potència, reparació prèvia o provisió d'una alternativa habitacional o social adequada.

7. La Generalitat assumirà els costos de la verificació bàsica de seguretat i, si s'escau, de les actuacions mínimes d'adequació que s'acordin com a necessàries per possibilitar el subministrament d'emergència, sens perjudici

de la possibilitat de reclamar aquests costos a qui legalment correspongui en cas de frau, manipulació o dany imputable a tercer.

8. La persona consumidora haurà de col·laborar amb la verificació, permetre l'accés a la instal·lació quan procedeixi, abstenir-se de manipular els elements elèctrics i comunicar qualsevol incidència, olor a cremat, escalfament anòmal, espurnes, talls reiterats, dispar de proteccions o situació que pugui evidenciar risc elèctric.

Clàusula [●]. Acreditació administrativa d'urgència social com a pressupost habilitant del subministrament d'emergència

1. Als efectes del present conveni, podrà activar-se un subministrament d'emergència quan concorrin acumulativament les següents circumstàncies:

a) Que la persona sol·licitant sigui persona física i resideixi efectivament a l'habitatge per a la qual es demana el subministrament.

b) Que l'habitatge constitueixi el seu domicili habitual o residència efectiva acreditat mitjançant certificat d'empadronament, informe social o un altre mitjà admès per la Generalitat.

c) Que els serveis socials competents emetin informe de situació de vulnerabilitat, risc d'exclusió residencial, pobresa energètica o urgència social.

d) Que l'informe social justifiqui la necessitat d'accés al subministrament elèctric per raons de salut, seguretat, habitabilitat mínima, protecció de menors, persones dependents, persones grans, víctimes de violència, discapacitat, malaltia, risc social o qualsevol altra circumstància anàloga.

e) Que s'aporti el document tècnic d'instal·lació que resulti procedent, o s'activi el procediment de verificació tècnica previst en aquest conveni.

f) Que la persona sol·licitant subscrigui el document d'adhesió i accepti les condicions personals, temporals i d'ús del subministrament.

2. L'acreditació administrativa emesa pels serveis socials i validada per la Generalitat constituirà, a efectes d'aquest conveni, pressupost suficient perquè la Comercialitzadora tramiti el subministrament d'emergència, sense que això impliqui reconeixement de títol civil d'ocupació ni alteració de les relacions juridicoprivades sobre l'habitatge.

3. La Generalitat certificarà, en cada expedient, que la sol·licitud es troba justificada per raons d'urgència social, lluita contra la pobresa energètica, protecció de consumidor vulnerable i garantia de condicions mínimes de seguretat i salut.

4. La Comercialitzadora tramitarà l'alta, canvi de titularitat, subrogació o contractació que procedeixi conforme a la normativa sectorial aplicable i al procediment operatiu acordat entre les parts, sense que la persona consumidora assumeixi deutes anteriors associats al punt de subministrament llevat que legalment procedeixi per ser deutora de les mateixes.

5. El subministrament tindrà caràcter temporal, extraordinari i finalista. La seva durada inicial serà d'un any, prorrogable prèvia renovació de l'informe social i confirmació de la cobertura econòmica per part de la Generalitat.

6. El subministrament es contractarà, sempre que procedeixi, en PVPC i amb sol·licitud simultània del bo social o de la mesura de protecció que resulti aplicable.

7. La Comercialitzadora no oferirà ni formalitzarà serveis addicionals no necessaris per a la finalitat del subministrament d'emergència, com ara contractes de manteniment, assegurances, serveis complementaris o productes comercials associats, llevat de sol·licitud expressa, informada i separada de la persona consumidora una vegada finalitzat el règim d'emergència.

8. La Generalitat actuarà com a interlocutor institucional únic per a la validació social, cobertura econòmica, seguiment, renovació i eventual extinció dels subministraments d'emergència, sens perjudici de la participació dels serveis socials municipals i de les competències que corresponguin a altres Administracions.

9. L'extinció del subministrament d'emergència requerirà comunicació prèvia a la Generalitat i als serveis socials competents, llevat de supòsits de risc greu per a la seguretat, frau, manipulació, impossibilitat tècnica o resolució administrativa o judicial que impedeixi el seu manteniment.

10. Les parts aprovaran un protocol operatiu que reguli terminis, documentació, canals de comunicació, validació d'expedients, verificació tècnica, liquidació econòmica, renovacions, incidències, protecció de dades, traçabilitat i resolució de discrepàncies.

Clàusula [●]. Sol·licitud del subministrament d'emergència, validació administrativa i distribució de responsabilitats

1. La persona consumidora que vulgui accedir al subministrament d'emergència haurà de presentar la sol·licitud mitjançant el model normalitzat aprovat per les parts, que incorporarà el document d'adhesió al present conveni i l'acceptació expressa de les condicions personals, temporals, econòmiques i d'ús del subministrament.

2. La sol·licitud haurà d'anar acompanyada de l'acreditació administrativa emesa pels serveis socials competents i validada, si s'escau, per la Generalitat, en què es faci constar la situació de vulnerabilitat, risc d'exclusió residencial, pobresa energètica o urgència social, així com la necessitat d'accedir al subministrament elèctric per garantir condicions mínimes de salut, seguretat, habitabilitat i vida digna en l'habitatge.

3. L'acreditació administrativa constituirà pressupòsit suficient perquè la Comercialitzadora tramiti l'alta, formalització, reactivació, canvi de titularitat o actuació contractual que correspongui conforme a la normativa sectorial aplicable i al protocol operatiu acordat. La Comercialitzadora no podrà denegar, suspendre o condicionar la tramitació exigint a la persona consumidora, als serveis socials, al personal tècnic municipal o a la Generalitat documentació, garanties o declaracions de responsabilitat diferents de les previstes en aquest conveni.

4. En particular, la Comercialitzadora no podrà exigir que el personal dels serveis socials o qualsevol altre empleat públic subscrigui la sol·licitud en nom propi, garanteixi el pagament del subministrament, assumeixi responsabilitat personal sobre l'ús de l'habitatge o respongui de la seva situació jurídica privada. La intervenció dels serveis socials tindrà caràcter estrictament institucional i quedarà limitada a l'emissió, validació o seguiment de l'acreditació social corresponent.

5. La persona consumidora sol·licitant serà la titular del contracte de subministrament d'emergència i assumirà les responsabilitats personals que li corresponguin conforme a la normativa aplicable, al contracte, al document d'adhesió i al present conveni. En particular, respondrà de la veracitat de la informació aportada, de l'ús diligent, domèstic i finalista del subministrament, del pagament dels conceptes que li siguin exigibles, de la no manipulació d'instal·lacions, equips de mesura o elements de protecció, i de la comunicació de qualsevol canvi rellevant en la seva situació personal, familiar, residencial o econòmica.

6. L'activació del subministrament d'emergència no comportarà reconeixement, convalidació ni atribució de cap dret real, arrendatici, possessori o de qualsevol altre títol civil sobre l'habitatge, ni podrà ser invocada com a prova de possessió legítima, ocupació autoritzada o dret d'ús davant tercers. La seva finalitat queda limitada a garantir, amb caràcter temporal, excepcional i finalista, l'accés a un subministrament bàsic per raons d'urgència social, salut, seguretat, habitabilitat mínima i protecció de persones vulnerables afectades per pobresa energètica.

7. La Comercialitzadora quedarà exonerada, en la relació interna entre les parts signants, de responsabilitat derivada de la situació possessòria, arrendatícia, dominical o juridicoprivada de l'habitatge, del contingut material de l'acreditació social o de la veracitat de les dades declarades per la persona consumidora, sempre que hagi actuat conforme al procediment previst en aquest conveni. Aquesta exoneració s'entén sense perjudici de les responsabilitats legals imperatives que no puguin ser objecte d'exclusió convencional i del seu deure de tramitar la sol·licitud amb diligència, aplicar les condicions econòmiques i de protecció que corresponguin i comunicar les incidències detectades conforme al protocol operatiu.

8. Qualsevol requeriment de subsanació haurà de formular-se de manera motivada, per escrit i a través del canal acordat, amb indicació precisa del defecte documental o tècnic apreciat. No podran formular-se requeriments que traslladin als serveis socials, al seu personal o a la Generalitat responsabilitats personals pròpies de la persona titular del contracte, ni que contradiguin la suficiència de l'acreditació administrativa prevista en aquesta clàusula.

9. Les discrepàncies relatives a la suficiència de la documentació, la imputació de responsabilitats, la cobertura econòmica o la procedència de l'activació del subministrament es resoldran en el si de la comissió de seguiment, sense que aquesta tramitació pugui impedir la continuïtat de les actuacions urgents ja iniciades quan la situació de vulnerabilitat i urgència social hagi estat degudament acreditada, llevat de supòsits de risc greu per a la seguretat, frau, manipulació o impossibilitat tècnica degudament motivada.

ANNEX II: Proposta de regulació autonòmica

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El subministrament d'energia elèctrica constitueix un servei d'interès econòmic general. Aquesta qualificació, reconeguda per la legislació bàsica estatal, expressa que el subministrament elèctric no pot ésser tractat com una prestació ordinària desconnectada de la seva funció social, econòmica i territorial. L'electricitat és pressupost material per a l'exercici efectiu de drets, per a l'ús normal de l'habitatge habitual, per a la protecció de la salut, per a la inclusió social i per a la participació de les persones consumidores en condicions mínimes d'igualtat.

Aquesta regulació es dicta a l'empara de les competències que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat en matèria d'energia i consum. En particular, l'article 133.1.c de l'Estatut reconeix la competència compartida de la Generalitat per al desenvolupament de les normes complementàries de qualitat dels serveis de subministrament d'energia. Al seu torn, l'article 123 de l'Estatut atribueix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de consum, incloent-hi la defensa dels drets de les persones consumidores i usuàries, l'establiment i aplicació de procediments administratius de queixa i reclamació, la regulació de la informació en matèria de consum i els mecanismes de mediació i protecció dels consumidors.

La qualitat del subministrament elèctric no s'esgota en la continuïtat física del servei ni en la qualitat tècnica de la tensió. La normativa bàsica estatal configura expressament la qualitat del subministrament com un concepte ampli que comprèn, a més de les característiques tècniques, les actuacions d'informació, assessorament, contractació, facturació, comunicació i reclamació. Per tant, la fase de contractació, la resposta a les sol·licituds d'alta, canvi de titularitat o subrogació, la motivació de les denegacions i la informació sobre vies de reclamació formen part del contingut propi de la qualitat d'atenció i relació amb la persona consumidora.

Aquesta regulació troba suport en la doctrina constitucional que ha reconegut que les comunitats autònomes poden establir garanties addicionals en matèria de qualitat del subministrament elèctric, fins i tot quan aquestes garanties tinguin com a destinataris distribuïdores i comercialitzadores, sempre que s'integrin sistemàticament amb les bases estatals i no les contradiguin de forma efectiva i insalvable. En particular, la STC 4/2013, de 17 de gener, admet que la normativa autonòmica de qualitat pot incidir sobre subjectes que desenvolupen activitats de comercialització, i distingeix la comercialització lliure de la posició singular dels comercialitzadors d'últim recurs, cridats a atendre les sol·licituds de subministrament de consumidors amb dret a la tarifa regulada. Aquesta doctrina resulta traslladable, amb les adaptacions derivades de la normativa vigent, a les comercialitzadores de

referència, en quant subjectes que operen en l'àmbit del PVPC i dels mecanismes de protecció de consumidors vulnerables. En conseqüència, la incidència autonòmica sobre l'actuació contractual de les comercialitzadores de referència no es projecta sobre la lliure configuració del mercat elèctric, sinó sobre la qualitat, traçabilitat i no discriminació d'una funció regulada vinculada al subministrament de referència.

Des d'aquesta perspectiva, la regulació continguda en aquest capítol no altera el règim bàsic estatal de contractació elèctrica, ni modifica els requisits d'accés al preu voluntari per al petit consumidor, ni introdueix un règim econòmic propi. La seva finalitat és complementària i instrumental: garantir que les comercialitzadores de referència tramitin les sol·licituds relatives a subministraments situats a Catalunya de forma objectiva, transparent, traçable i no discriminatòria, i que qualsevol denegació, paralització o requeriment d'esmena es fonamenti en causes previstes per la normativa aplicable, degudament identificades i motivades.

La intervenció autonòmica resulta especialment justificada respecte de les comercialitzadores de referència. Aquestes entitats ocupen una posició singular dins del sistema elèctric, en la mesura que canalitzen la contractació a preu voluntari per al petit consumidor i apliquen, en els termes previstos per la normativa estatal, instruments vinculats a la protecció de consumidors vulnerables, com el bo social. La seva funció no és equivalent a la d'una comercialitzadora ordinària de mercat lliure, ja que actuen en un espai regulat en el qual conflueixen el dret d'accés al subministrament, la protecció del consumidor domèstic, el servei universal i les obligacions de servei públic establertes per la normativa estatal i europea.

La Directiva (UE) 2019/944 admet que, en nom de l'interès econòmic general, s'imposin obligacions de servei públic a les empreses elèctriques en matèries com la seguretat, la regularitat, la qualitat i el preu del subministrament. Així mateix, reconeix el dret dels clients domèstics al servei universal, entès com el dret al subministrament d'electricitat d'una qualitat determinada i a preus competitius, comparables, transparents i no discriminatoris. En aquest marc, la normativa autonòmica pot desenvolupar, dins el seu àmbit competencial, garanties procedimentals i de qualitat d'atenció que assegurin l'efectivitat d'aquests principis sense desnaturalitzar el règim bàsic estatal.

La regulació projectada s'insereix també en la lluita contra la pobresa energètica. La pobresa energètica no es manifesta únicament en la impossibilitat de pagar les factures, sinó també en les barreres administratives, contractuals o informatives que impedeixen accedir regularment al subministrament elèctric. La denegació d'una alta, d'un canvi de titularitat o d'una subrogació per causes no previstes normativament pot deixar una persona o unitat de convivència sense accés efectiu a un servei essencial, agreujar situacions de vulnerabilitat residencial i dificultar l'accés a mecanismes de protecció com el PVPC, el bo social o les mesures aplicables a consumidors vulnerables.

Per això, la present regulació parteix d'una premissa: quan una persona consumidora compleix els requisits previstos en la normativa aplicable, la comercialitzadora de referència no pot introduir causes addicionals de denegació, exigir documentació no justificada, invocar deutes aliens, traslladar de forma opaca incidències atribuïdes a la distribuïdora o paralitzar indefinidament una sol·licitud sense motivació suficient. Aquestes pràctiques comprometen la qualitat d'atenció, erosionen la confiança en el sistema elèctric, dificulten la protecció de consumidors vulnerables i poden buidar de contingut la funció de servei universal que correspon al subministrament elèctric.

La norma no prejutja controvèrsies civils, arrendatícies, possessòries o administratives relatives a l'immoble. Tampoc atribueix a la contractació elèctrica efectes constitutius sobre drets reals o d'ús. El seu objecte és més precís: ordenar l'actuació de les comercialitzadores de referència davant de sol·licituds de subministrament, canvi de titularitat o subrogació, exigint que actuïn conforme a criteris objectius, motivats, proporcionats i verificables, i que no substitueixin les Administracions o els òrgans jurisdiccionals en la valoració de qüestions alienes a la normativa elèctrica aplicable.

Així mateix, la regulació reforça la capacitat d'actuació dels òrgans competents de la Generalitat en matèria d'energia i consum. Perquè els procediments de reclamació siguin eficaços, resulta imprescindible que hi hagi traçabilitat de l'expedient contractual, que les causes de denegació estiguin documentades, que pugui identificar-se si la incidència correspon a la comercialitzadora o a la distribuïdora i que la persona consumidora rebi informació clara sobre els mecanismes administratius disponibles.

En definitiva, aquest capítol desenvolupa, en l'àmbit territorial de Catalunya, una dimensió específica de la qualitat del subministrament elèctric: la qualitat d'atenció contractual per part de les comercialitzadores de referència. La regulació complementa la normativa bàsica estatal, reforça la protecció de consumidors domèstics i vulnerables, facilita la lluita contra la pobresa energètica i contribueix a garantir que el subministrament elèctric, com a servei d'interès econòmic general, es presti en condicions de transparència, no discriminació, regularitat i qualitat.

Capítol X. Qualitat de l'atenció contractual per part de les comercialitzadores de referència

Article 1. Objecte

1. Aquest capítol té per objecte regular les obligacions de qualitat d'atenció, transparència, traçabilitat i no discriminació aplicables a les comercialitzadores de referència en la tramitació de sol·licituds de subministrament elèctric relatives a punts de subministrament situats a Catalunya.

2. Les obligacions previstes en aquest capítol tenen la naturalesa de normes complementàries de qualitat dels serveis de subministrament d'energia, en la seva faceta d'atenció i relació amb les persones consumidores, i s'aplicaran sens perjudici de la normativa bàsica estatal en matèria de subministrament elèctric, contractació a preu voluntari per al petit consumidor, accés a les xarxes, seguretat industrial i protecció de les persones consumidores.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquest capítol serà aplicable a les comercialitzadores de referència respecte de les sol·licituds formulades per persones consumidores o usuàries efectives relatives a punts de subministrament situats a Catalunya.

2. Queden incloses, en particular, les actuacions següents:

   a) La sol·licitud de contracte de subministrament a preu voluntari per al petit consumidor.
   b) La sol·licitud de nou subministrament en un punt de subministrament existent o de nova creació.
   c) El canvi de titularitat del contracte de subministrament.
   d) La subrogació en un contracte de subministrament existent.
   e) La modificació de condicions contractuals, inclosa la potència contractada, quan es tramiti a través de la comercialitzadora de referència.
   f) La gestió d'incidències, requeriments d'esmena, rebuigs, denegacions o paralitzacions vinculades als tràmits anteriors.
   g) L'atenció de queixes, reclamacions o discrepàncies relatives a la contractació del subministrament.

3. El que preveu aquest capítol s'entén sens perjudici de les obligacions que corresponguin a les empreses distribuïdores en matèria de contracte d'accés, connexió, activació del subministrament, seguretat de les instal·lacions i qualitat de servei.

Article 3. Principis d'actuació

1. Les comercialitzadores de referència hauran de tramitar les sol·licituds compreses en aquest capítol d'acord amb els principis d'objectivitat, transparència, bona fe, accessibilitat universal, no discriminació, diligència, traçabilitat i protecció de les persones consumidores.

2. En cap cas podran establir-se obstacles, condicions, retards, requeriments documentals o pràctiques d'atenció que, directament o indirectament, impedeixin o dificultin injustificadament la contractació del subministrament elèctric per causes diferents de les previstes en la normativa aplicable.

3. Les actuacions de les comercialitzadores de referència hauran de permetre que la persona sol·licitant conegui en tot moment:

   a) L'estat de tramitació de la seva sol·licitud.
   b) La documentació pendent, si s'escau.
   c) El subjecte responsable de cada actuació pendent, distingint entre comercialitzadora de referència i distribuïdora.
   d) La causa normativa concreta de qualsevol rebuig, denegació o paralització.
   e) Les vies d'esmena i reclamació disponibles.

Article 4. Dret a la tramitació no discriminatòria de les sol·licituds

1. Les persones consumidores que sol·licitin la contractació del subministrament elèctric amb una comercialitzadora de referència tindran dret que la seva sol·licitud sigui rebuda, registrada, tramitada i resolta en condicions objectives, transparents i no discriminatòries.

2. Les comercialitzadores de referència no podran denegar, rebutjar, paralitzar o condicionar la contractació del subministrament elèctric per causes diferents de les previstes en la normativa sectorial elèctrica, de seguretat industrial, de protecció de les persones consumidores, de protecció de dades o altra normativa aplicable.

3. En particular, no podran invocar-se com a causa autònoma de denegació:

   a) L'existència de deutes corresponents a persones titulars anteriors, llevat que siguin legalment exigibles a la persona sol·licitant.
   b) La manca de propietat o títol habilitant sobre l'habitatge o local.
   c) La situació de vulnerabilitat econòmica, social, residencial o administrativa de la persona sol·licitant.
   d) L'absència de domiciliació bancària, quan la normativa aplicable permeti altres mitjans de pagament.
   e) La localització territorial del punt de subministrament dins de Catalunya.
   f) La existència de discrepàncies civils, administratives o registrals sobre l'immoble que no impedeixin, conforme a la normativa aplicable, la contractació del subministrament.
   g) L'exigència de documentació, autoritzacions o garanties addicionals no previstes en la normativa aplicable o no necessàries per tramitar la sol·licitud.

4. La comercialitzadora de referència no podrà valorar l'oportunitat, conveniència o legitimitat de l'ús de l'immoble més enllà de la comprovació dels requisits exigits per la normativa aplicable per a la contractació del subministrament.

Article 5. Causes admissibles de denegació o paralització

1. La denegació, rebuig o paralització d'una sol·licitud només podrà fonamentar-se en alguna de les causes següents:

   a) Que la persona sol·licitant no reuneixi els requisits exigits per la normativa estatal per contractar amb una comercialitzadora de referència.
   b) Que concorri una causa de negativa a la contractació expressament prevista per a les comercialitzadores de referència a la normativa estatal aplicable.
   c) Que no resulti possible activar o modificar el subministrament per causa imputable al contracte d'accés, a la connexió, a la seguretat de les instal·lacions o a una actuació pròpia de l'empresa distribuïdora, sempre que aquesta causa hagi estat comunicada de forma expressa, motivada i verificable.
   d) Que la persona sol·licitant no acrediti, després del corresponent requeriment d'esmena, la seva identitat, representació o condició d'usuària efectiva quan això sigui exigible.
   e) Que s'aprecïi falsedat documental, manipulació rellevant de la informació aportada o impossibilitat material d'identificar el punt de subministrament.
   f) Qualsevol altra causa prevista expressament en la normativa aplicable.
2. Les causes previstes a l'apartat anterior s'hauran d'interpretar de forma restrictiva i no podran utilitzar-se per introduir requisits addicionals no previstos per la normativa aplicable.

3. Quan la causa de denegació o paralització derivi d'informació facilitada per l'empresa distribuïdora, la comercialitzadora de referència haurà d'identificar aquesta circumstància en la seva comunicació a la persona sol·licitant i indicar, quan sigui possible, el tràmit necessari per a la seva esmena.

Article 6. Requeriments d'esmena

1. Quan una sol·licitud sigui incompleta, defectuosa o requereixi aclariment, la comercialitzadora de referència haurà de formular un requeriment d'esmena clar, complet i comprensible.

2. El requeriment haurà d'indicar:

   a) La documentació o informació concreta que es demana.
   b) La raó per la qual aquesta documentació o informació resulta necessària.
   c) La norma o previsió aplicable que justifica el requeriment.
   d) El termini per esmenar.
   e) Les conseqüències de no atendre el requeriment.
   f) Els canals habilitats per aportar la documentació.
3. No podran realitzar-se requeriments successius sobre extrems que es van poder demanar conjuntament, llevat que la necessitat de nova documentació derivi d'informació aportada per la persona sol·licitant o per l'empresa distribuïdora amb posterioritat.

4. Els requeriments d'esmena no podran utilitzar-se per suspendre, dilatar o dificultar injustificadament la contractació del subministrament.

Article 7. Motivació de les denegacions

1. Tota denegació, rebuig o paralització d'una sol·licitud s'haurà de comunicar per escrit a la persona sol·licitant.

2. La comunicació haurà de contenir, com a mínim:

   a) La identificació de la sol·licitud i del punt de subministrament afectat.
   b) El tràmit concret que es denega, rebutja o paralitza.
   c) La causa concreta de la decisió.
   d) La norma aplicable que empara la decisió.
   e) La indicació de si la causa és imputable a la comercialitzadora de referència, a l'empresa distribuïdora, a la persona sol·licitant o a un tercer.
   f) Les actuacions necessàries per esmenar la causa, quan sigui possible.
   g) El termini estimat per reprendre la tramitació un cop esmenada la causa.
   h) Les vies de reclamació davant els òrgans competents de la Generalitat en matèria d'energia i consum.

3. No es consideraran motivacions suficients les fórmules genèriques, estandarditzades o indeterminades que no permetin conèixer la raó real de la denegació, com ara "incidència administrativa", "risc contractual", "documentació insuficient", "impossibilitat de contractació" o expressions equivalents, llevat que s'acompanyin de la concreció exigida en l'apartat anterior.

Article 8. Prohibició de càrregues documentals no justificades

1. Les comercialitzadores de referència només podran exigir la documentació estrictament necessària per verificar:

   a) La identitat de la persona sol·licitant.
   b) La seva representació, quan actuï per mitjà de representant.
   c) La seva condició de persona consumidora o usuària efectiva, quan resulti exigible.
   d) El punt de subministrament afectat.
   e) Les condicions tècniques i contractuals necessàries per formalitzar o modificar el contracte de subministrament.
   f) El compliment dels requisits establerts per a la contractació a preu voluntari per al petit consumidor.
   g) La documentació exigida per la normativa de seguretat industrial, quan escaigui.

2. No podrà exigir-se, amb caràcter general, documentació acreditativa de la propietat de l'immoble quan la persona sol·licitant aporti un altre títol suficient que acrediti el seu dret d'ús o la seva condició d'usuària efectiva del subministrament o de consumidor vulnerable amb risc d'exclusió degudament certificat per informe de l'ens local o autonòmic competent.

3. La comercialitzadora de referència haurà d'admetre documents equivalents que permetin acreditar raonablement els extrems necessaris per a la

contractació, sempre que la normativa aplicable no exigeixi una forma documental específica.

4. La sol·licitud de documentació addicional haurà de ser proporcionada, motivada i adequada al tràmit sol·licitat.

Article 9. Reordenació i canvi de titularitat

1. En els supòsits de subrogació o canvi de titularitat d'un contracte de subministrament a preu voluntari per al petit consumidor, la comercialitzadora de referència haurà de tramitar la sol·licitud sense exigir a la persona usuària efectiva l'assumpció de deutes corresponents a la persona titular anterior, llevat que aquests deutes li siguin legalment exigibles.

2. L'existència de deute de l'anterior titular no podrà impedir per si sola la subrogació o el canvi de titularitat quan la persona sol·licitant acrediti la seva condició d'usuària efectiva i compleixi els requisits exigits per la normativa aplicable.

3. La comercialitzadora de referència haurà d'informar expressament la persona sol·licitant que la subrogació o canvi de titularitat no suposa, per si mateix, reconeixement de drets reals, arrendaticis o possessoris sobre l'immoble ni prejutja controvèrsies civils, administratives o judicials que poguessin existir respecte d'aquest.

Article 10. Coordinació amb l'empresa distribuïdora

1. Quan la tramitació de la sol·licitud requereixi actuació de l'empresa distribuïdora, la comercialitzadora de referència haurà de realitzar les comunicacions necessàries amb diligència i dins dels terminis aplicables.

2. La comercialitzadora de referència no podrà traslladar a la persona sol·licitant una denegació, rebuig o paralització atribuïda a l'empresa distribuïdora sense identificar la causa comunicada per aquesta i el tràmit necessari per a la seva esmena, quan sigui possible.

3. Quan la incidència afecti el contracte d'accés, l'activació del subministrament, la seguretat de la instal·lació o la identificació del punt de subministrament, la comercialitzadora de referència haurà d'informar la persona sol·licitant de si la incidència ha de ser resolta per la distribuïdora, per la pròpia comercialitzadora o per la persona sol·licitant.

4. En cas de discrepància entre comercialitzadora de referència i distribuïdora sobre la causa que impedeix la contractació o activació del subministrament, la persona sol·licitant tindrà dret que la comercialitzadora de referència conservi i posi a disposició de l'Administració competent l'expedient complet de comunicacions.

Article 11. Registre i traçabilitat de les sol·licituds

1. Les comercialitzadores de referència hauran de conservar un expedient individualitzat de cada sol·licitud compresa en aquest capítol durant el termini mínim previst per la normativa aplicable i, en tot cas, durant el temps necessari per permetre l'exercici de les potestats d'inspecció, control i resolució de reclamacions de la Generalitat.

2. L'expedient haurà d'incloure, com a mínim:

   a) Data i canal d'entrada de la sol·licitud.
   b) Identificació de la persona sol·licitant i del punt de subministrament.
   c) Tràmit demanat.d) Documentació aportada.
   e) Requeriments d'esmena formulats.
   f) Comunicacions amb l'empresa distribuïdora.
   g) Data i contingut de la resposta final.
   h) Causa de denegació, rebuig o paralització, si s'escau.
   i) Informació facilitada sobre vies de reclamació.
3. Les comercialitzadores de referència hauran de posar l'expedient a disposició dels òrgans competents de la Generalitat quan sigui requerit en l'exercici de les seves funcions d'inspecció, control, protecció de consumidors o resolució de reclamacions.

Article 12. Informació sobre vies de reclamació

1. Tota comunicació de denegació, rebuig, paralització o arxiu d'una sol·licitud haurà d'informar de forma clara i separada sobre les vies de reclamació disponibles davant els òrgans competents en matèria d'energia i consum de la Generalitat.

2. La informació haurà d'incloure, com a mínim:

   a) L'òrgan administratiu competent, quan es pugui determinar.
   b) El canal de presentació de la reclamació.
   c) La documentació mínima recomanable.
   d) El dret de la persona sol·licitant a aportar la comunicació motivada de la comercialitzadora de referència i, si s'escau, les comunicacions de la distribuïdora.
   e) La possibilitat d'acudir als sistemes alternatius de resolució de conflictes quan escaigui.

Article 13. Indicadors complementaris de qualitat d'atenció contractual

1. A efectes de seguiment de la qualitat d'atenció contractual, les comercialitzadores de referència hauran de trametre a l'òrgan competent de la Generalitat, amb la periodicitat que es determini, informació agregada sobre:

a) Nombre de sol·licituds rebudes, indicant si el sol·licitant acredita qualitat de consumidor vulnerable segons la normativa vigent.
b) Nombre de sol·licituds acceptades.
c) Nombre de sol·licituds denegades, rebutjades, paralitzades o arxivades, indicant si el sol·licitant acredita qualitat de consumidor vulnerable segons la normativa vigent.
d) Causes invocades per a la denegació, rebuig, paralització o arxiu.
e) Temps mitjà de tramitació.
f) Nombre de requeriments d'esmena formulats.
g) Nombre de reclamacions rebudes en relació amb la contractació del subministrament.
h) Nombre de reclamacions estimades totalment o parcialment per la mateixa empresa.
i) Nombre de reclamacions traslladades o resoltes per òrgans administratius o sistemes alternatius de resolució de conflictes.

2. La informació es facilitarà de forma agregada, respectant la normativa de protecció de dades personals i sens perjudici de la informació individualitzada que pugui requerir-se en expedients concrets.

3. L'òrgan competent de la Generalitat podrà aprovar formats normalitzats per a la remissió de la informació prevista en aquest article.

Article 14. Actuació administrativa davant denegacions no justificades

1. Quan els òrgans competents de la Generalitat apreciïn que una comercialitzadora de referència ha denegat, rebutjat, paralitzat o dificultat injustificadament la contractació del subministrament elèctric, podran requerir a l'empresa perquè esmeni l'actuació, continuï la tramitació o motivi adequadament la seva decisió.

2. El requeriment administratiu podrà incloure:

a) La remissió de l'expedient complet de contractació.
b) La identificació de la causa normativa invocada.
c) L'acreditació de les comunicacions mantingudes amb la distribuïdora.
d) La revisió de la documentació exigida a la persona sol·licitant.
e) L'adopció de mesures correctores per evitar la reiteració de pràctiques similars.

3. L'actuació administrativa prevista en aquest article s'entén sens perjudici de les potestats sancionadores que corresponguin conforme a la normativa sectorial elèctrica i de consum.

Article 15. Règim sancionador

1. L'incompliment de les obligacions previstes en aquest capítol podrà ser sancionat quan constitueixi infracció conforme a la normativa sectorial elèctrica, la normativa de protecció de les persones consumidores o la normativa catalana de garantia i qualitat del subministrament elèctric.

2. En particular, podran tenir la consideració que correspongui conforme al règim sancionador aplicable:

   a) La denegació injustificada de la contractació per causes no previstes en la normativa aplicable.
   b) La imposició de requisits, documents, condicions, dificultats o retards injustificats.
   c) La manca de motivació suficient de les denegacions.
   d) La manca de resposta a les reclamacions o incidències contractuals.
   e) La manca de conservació o posada a disposició de l'expedient de contractació.
   f) L'omissió d'informació sobre vies de reclamació.
   g) El no compliment del requeriment a l'empresa perquè esmenti l'actuació, continuï la tramitació o motivi adequadament la seva decisió
   h) La reiteració de pràctiques discriminatòries o contràries a la qualitat d'atenció contractual.

3. Quan el desenvolupament d'aquest capítol es realitzi mitjançant norma reglamentària, el règim sancionador s'aplicarà en els termes previstos per les infraccions establertes en normes amb rang de llei.

Disposició addicional primera. Coordinació administrativa

Els òrgans competents de la Generalitat en matèria d'energia, consum, habitatge i serveis socials podran establir mecanismes de coordinació per a la detecció, seguiment i resolució d'incidències relatives a la contractació del subministrament elèctric per persones consumidores vulnerables o en situació d'especial necessitat, sens perjudici de la normativa de protecció de dades personals.

Disposició addicional segona. Models normalitzats

El departament competent en matèria d'energia podrà aprovar models normalitzats de comunicació de denegació, requeriment d'esmena, informació sobre vies de reclamació i remissió d'indicadors de qualitat d'atenció contractual.

Disposició final. Habilitació de desenvolupament

S'habilita la persona titular del departament competent en matèria d'energia per dictar les disposicions necessàries per al desplegament i execució d'aquest capítol, en coordinació amb els òrgans competents en matèria de consum.

ANNEX III: Proposta amplia de modificació normativa estatal

A. Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 45.4 LSE	El bo social i l'assumpció de determinats impagaments o costos vinculats als subministraments dels arts. 52.4.j) i 52.4.k) tenen la consideració d'obligació de servei públic.	**Modificar el primer paràgraf de l'art. 45.4:**" El bo social, l'assumpció tant dels impagaments de l'article 52.4.k) com del cost del cofinançament del subministrament d'energia elèctrica d'aquells consumidors als quals resulti d'aplicació el que preveu l'article 52.4.j), així com, si s'escau, el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social previst a l'article 45 bis i els seus costos associats, seran considerats obligació de servei públic segons el que disposa la normativa de la Unió Europea sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat."	Permet encaixar la nova figura com **a obligació de servei públic**, evitant que la càrrega imposada a les COR quedi configurada com una obligació purament privada. És especialment rellevant si es preveu finançament o cofinançament públic o sectorial del cost del subministrament, de l'alta o de la reactivació.
Rúbrica de l'art. 45 bis LSE	"Subministrament mínim vital."	"Subministrament mínim vital i subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social."	La rúbrica vigent és massa estreta. El subministrament mínim vital opera sobre un subministrament existent i enfront d'impagaments. La nova figura pretén cobrir també l **'alta o**

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
			reactivació urgent d'un punt donat de baixa.
Art. 45 bis.1 LSE	El subministrament mínim vital es configura com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica, mitjançant una potència límit durant sis mesos en què el subministrament no pot ser interromput.	**Modificar l'apartat 1:** "El subministrament mínim vital i el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social es configuren com a instruments de protecció social enfront de la situació de pobresa energètica en la qual es troben els consumidors en situació de vulnerabilitat. El subministrament mínim vital tindrà per objecte evitar la interrupció del subministrament en els termes previstos en els apartats següents. El subministrament d'emergència tindrà per objecte permetre, amb caràcter urgent, temporal i excepcional, l'alta o la reactivació d'un subministrament elèctric en l'habitatge habitual de consumidors en situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social, en els termes que reglamentàriament es determinin."	Introdueix la distinció conceptual entre dos mecanismes: **no suspensió** –subministrament mínim vital– i **alta/reactivació urgent** –subministrament d'emergència–. Evita forçar la nova hipòtesi dins d'una figura pensada només per a impagament.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 45 bis.2 a 5 LSE	Regulen l'àmbit d'aplicació, prohibició de suspensió, potència límit i adaptació procedimental del subministrament mínim vital.	**Mantenir la redacció vigent**, sense perjudici d'ajustos terminològics menors per distingir "subministrament mínim vital" i "subministrament d'emergència".	No cal alterar el règim vigent del subministrament mínim vital. La reforma ha d'evitar confondre la protecció davant el tall amb la nova hipòtesi d'accés urgent al subministrament.
Art. 45 bis.6 LSE –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 6:** "El subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social podrà ser sol·licitat per persones físiques respecte del seu habitatge habitual quan manquin de contracte de subministrament en vigor, el punt de subministrament hagi estat donat de baixa o resulti necessària la seva reactivació, sempre que concorrin les circumstàncies previstes a l'article 52.4.j) i a la normativa reglamentària de desenvolupament."	Habilita expressament que la mesura operi no només davant de talls o impagaments, sinó també quan el punt no té contracte actiu. Connecta la nova figura amb el supòsit ja reconegut de consumidor vulnerable sever en risc d'exclusió social.
Art. 45 bis.7 LSE –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 7:** "Als exclusius efectes de la contractació del subministrament elèctric d'emergència i de l'accés a les xarxes, l'acreditació expedida pels serveis socials de l'Administració Pública competent	Aquesta és la peça central de la reforma. Reconeix el **just títol sectorial elèctric**, però remet la seva configuració tècnica al RD 88/2026. Permet activar el subministrament sense exigir un títol civil ple quan la

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		sobre la concurrència de les circumstàncies previstes a l'article 52.4.j) constituirà just títol en els termes que s'estableixin reglamentàriament."	finalitat és estrictament assistencial i energètica.
Art. 45 bis.8 LSE –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 8:** "El just títol previst en l'apartat anterior produirà efectes exclusivament en l'àmbit de la contractació del subministrament elèctric i de l'accés a les xarxes. En cap cas constituirà, acreditarà ni prejutjarà títol de propietat, arrendament, cessió d'ús, possessió legítima ni qualsevol altre dret real o personal sobre l'immoble."	Redueix el principal risc jurídic de la reforma: que l'alta elèctrica pugui interpretar-se com a reconeixement indirecte d'un dret d'ocupació o ús sobre l'habitatge. Delimita la figura com a instrument de protecció social enfront de la pobresa energètica.
Art. 45 bis.9 LSE –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 9:** "El subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social serà formalitzat per una comercialitzadora de referència i es prestarà sota la modalitat de preu voluntari per al petit consumidor o tarifa d'últim recurs que correspongui, sense perjudici dels requisits tècnics i de seguretat exigibles	Justifica que la contractació es canalitzi per COR, per la seva funció específica en PVPC, bo social, consumidors vulnerables i tarifes regulades. Manté la cautela tècnica: la protecció social no pot excloure la seguretat de la instal·lació.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		a les instal·lacions i de les condicions que reglamentàriament s'estableixin."	
Art. 45 bis.10 LSE –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 10:** "Reglamentàriament s'establiran el procediment, els terminis, la durada màxima, les causes d'extinció, les condicions de pròrroga, les obligacions d'informació i coordinació entre comercialitzadores de referència, empreses distribuïdores i serveis socials, així com els efectes de l'existència de deutes anteriors associats al punt de subministrament."	Reserva al reglament el desenvolupament operatiu. Cal regular terminis d'alta, coordinació distribuïdora-COR-serveis socials, durada temporal i tractament de deutes anteriors per evitar bloquejos pràctics.
Art. 46.1.g) LSE	Les comercialitzadores han de formalitzar contractes de subministrament amb els consumidors d'acord amb la normativa aplicable.	**Modificar la lletra g):** "Formalitzar els contractes de subministrament amb els consumidors d'acord amb la normativa en vigor que resulti d'aplicació. En particular, les comercialitzadores de referència hauran de formalitzar, en els termes reglamentàriament establerts, els contractes de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social previstos a l'article 45 bis, quan s'acrediti la concurrència del just títol sectorial corresponent. Així mateix,	Converteix la nova figura en una obligació contractual expressa per a les COR. Evita que la formalització quedi subjecta a criteris comercials ordinaris o a rebuigs basats en absència de títol civil sobre l'habitatge.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		realitzaran les facturacions als seus consumidors d'acord amb les condicions dels contractes que haguessin formalitzat, en els termes que s'estableixin en les disposicions reglamentàries de desplegament d'aquesta llei, i amb el desglossament que es determini."	
Art. 46.1.j) LSE	Les comercialitzadores han de prendre mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'estableix reglamentàriament.	**Modificar la lletra j):** "Prendre les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que estableix reglamentàriament, en especial respecte de consumidors vulnerables, consumidors vulnerables severs i consumidors en risc d'exclusió social, incloent-hi la tramitació preferent de les sol·licituds de subministrament d'emergència previstes a l'article 45 bis."	Reforça el caràcter protector de l'obligació. Permet vincular la tramitació urgent no només a la formalització contractual, sinó també al deure general de protecció del consumidor vulnerable.
Art. 52.4.j) LSE	Es poden considerar essencials els subministraments a consumidors vulnerables severs acollits a TUR i atesos per serveis socials per risc d'exclusió social, circumscrits a persones físiques en el seu	**Modificar la lletra j):**"En els termes i condicions que s'estableixin reglamentàriament, aquells subministraments a consumidors que tinguin la condició de vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i que	Tanca la connexió entre subministrament essencial i subministrament d'emergència. Permet que l'alta/reactivació urgent participi de la lògica de no tall i protecció reforçada, sempre que

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	habitatge habitual i acreditats mitjançant document de serveis socials.	estiguin sent atesos, respecte a aquests subministraments, pels serveis socials de les Administracions Públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social. Aquesta previsió comprendrà també els subministraments que hagin de ser objecte d'alta o reactivació urgent conforme a l'article 45 bis, sempre que es refereixin a persones físiques en el seu habitatge habitual i s'acrediti la concurrència de la situació mitjançant document expedit pels serveis socials de les referides Administracions Públiques."	s'acrediti la situació per serveis socials.
Art. 52.4, paràgraf final LSE	"En cap cas es podrà suspendre el subministrament d'energia elèctrica a aquelles instal·lacions els serveis de les quals hagin estat declarats com a essencials de conformitat amb aquesta llei."	**Modificar el paràgraf final de l'art. 52.4:**" En cap cas podrà suspendre's el subministrament d'energia elèctrica a aquelles instal·lacions els serveis de les quals hagin estat declarats com a essencials de conformitat amb aquesta llei. En els supòsits previstos a la lletra j), i quan resulti d'aplicació el subministrament d'emergència de l'article 45 bis, tampoc podrà denegar-se la formalització o reactivació del	Reforça l'eficàcia de la reforma. La protecció no s'ha de limitar a impedir talls, sinó també a evitar la denegació de l'alta quan hi ha just títol assistencial. Manté la salvaguarda tècnica i evita efectes civils.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		subministrament per absència de títol civil d'ús o propietat sobre l'immoble, sens perjudici del compliment de les condicions tècniques i de seguretat reglamentàriament exigibles i del que preveu la normativa de desenvolupament."	

B. Reial Decret 88/2026, d'11 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 28.8 RD 88/2026	"Els comercialitzadors de referència podran negar-se a subscriure contractes de subministrament quan el contracte de subministrament o d'accés previ hagués estat rescindit per impagament o quan el consumidor es trobi incurs en un procediment de suspensió del subministrament per falta de pagament. En tot cas, el deute haurà de ser cert, vençut i exigible."	**Modificar l'apartat 8:**" Els comercialitzadors de referència podran negar-se a subscriure contractes de subministrament quan el contracte de subministrament o d'accés previ hagués estat rescindit per impagament o quan el consumidor es trobi incurs en un procediment de suspensió del subministrament per manca de pagament. En tot cas, el deute haurà de ser cert, vençut, exigible i imputable al consumidor sol·licitant. L'anterior no serà d'aplicació quan concorri el just títol assistencial previst als articles 31.5 i 39.5, sempre que el peticionant no sigui deutor de les quantitats reclamades i s'acrediti la situació mitjançant document expedit pels serveis socials de l'Administració Pública competent."	Evita que un deute associat al punt de subministrament, però no imputable al nou sol·licitant vulnerable, impedeixi la contractació amb COR. És una modificació necessària perquè, sense aquesta excepció, el nou just títol podria quedar buit d'eficàcia pràctica.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 31.5 RD 88/2026 –nou–	No hi ha previsió equivalent. L'actual apartat 5 passaria a ser apartat 6.	**Afegir nou apartat 5:** "S'entendrà també com a just títol, als exclusius efectes de la formalització del contracte de subministrament a Preu Voluntari per al Petit Consumidor, la concurrència de la situació prevista a l'article 53.1.j), acreditada mitjançant document expedit pels serveis socials de l'Administració Pública competent. Aquest just títol habilitarà, amb caràcter urgent, temporal i excepcional, la formalització d'un nou contracte de subministrament o la reactivació d'un subministrament donat de baixa respecte de l'habitatge habitual de la persona sol·licitant, en els termes previstos a l'article 31 bis. L'acreditació prevista en aquest apartat no constituirà, acreditarà ni prejutjarà títol de propietat, arrendament, cessió d'ús, possessió legítima ni qualsevol altre dret real o personal sobre l'immoble, i produirà efectes exclusivament en l'àmbit de la contractació del subministrament elèctric."	És el nucli de la reforma. Introdueix la nova hipòtesi de just títol i la vincula expressament a l'art. 53.1.j), però limita els seus efectes a l'àmbit elèctric per evitar interferències amb el règim civil o possessori de l'immoble.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 31.6 RD 88/2026 –renumerat–	"L'empresa comercialitzadora no percebrà cap quantitat per l'expedició dels nous contractes que es derivin dels canvis de titularitat assenyalats en els punts anteriors."	**Renumerar l'actual apartat 5 com a apartat 6 i modificar-lo:** "L'empresa comercialitzadora no percebrà cap quantitat per l'expedició dels nous contractes que es derivin dels canvis de titularitat o de les sol·licituds de subministrament d'emergència assenyalats en els apartats anteriors."	Estén la gratuïtat de l'expedició contractual al nou subministrament d'emergència.
Art. 31 bis RD 88/2026 –nou–	No existeix.	**Afegir, després de l'art. 31, un nou art. 31 bis:**" Article 31 bis. Subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social. 1. Les persones físiques que reuneixin les condicions previstes a l'article 53.1.j) podran sol·licitar davant d'una comercialitzadora de referència la formalització urgent d'un contracte de subministrament a Preu Voluntari per al Petit Consumidor respecte del seu habitatge habitual, quan no tinguin contracte de subministrament en vigor, el punt de subministrament hagi estat donat de baixa o resulti necessària la seva reactivació.	Convé crear un article autònom perquè l'art. 31 està pensat per a traspàs i subrogació, mentre que la nova figura cobreix també altes o reactivacions de punts donats de baixa. Aquest precepte fixa procediment, subjectes, termini, durada i efectes sobre deutes previs.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		2. La sol·licitud s'haurà d'acompanyar del document expedit pels serveis socials de l'Administració Pública competent que acrediti la concurrència de la situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social. Aquest document constituirà just títol als efectes previstos a l'article 31.5. 3. La comercialitzadora de referència haurà de tramitar la sol·licitud amb caràcter preferent i, en el termini màxim de vint-i-quatre hores des de la recepció de la documentació completa, sol·licitar al distribuïdor la formalització o activació del contracte d'accés corresponent. 4. La formalització del contracte no implicarà l'assumpció per la persona sol·licitant de deutes anteriors vinculats al punt de subministrament quan aquests deutes no li siguin imputables. 5. La durada inicial del subministrament d'emergència serà	

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		de dotze mesos, sens perjudici de la seva pròrroga quan els serveis socials acreditin la subsistència de la situació que va motivar el seu reconeixement. 6. Aquest subministrament s'entendrà sense perjudici del compliment de les condicions tècniques i de seguretat reglamentàriament exigibles a les instal·lacions."	
Art. 32.1.c) RD 88/2026	"La sol·licitud de formalització d'un nou contracte per part d'un consumidor amb just títol per a un mateix punt de subministrament. La resolució de l'anterior contracte serà automàtica."	**Modificar la lletra c):** "La sol·licitud de formalització d'un nou contracte per part d'un consumidor amb just títol per a un mateix punt de subministrament, inclòs el just títol assistencial previst a l'article 31.5. La resolució de l'anterior contracte serà automàtica i no implicarà l'assumpció pel nou titular de les obligacions de pagament del consumidor anterior quan no li siguin imputables."	Coordina el nou just títol amb la resolució automàtica del contracte anterior. És necessari per evitar que l'anterior contracte bloquegi la nova contractació.
Art. 34.3.a) RD 88/2026	En cas de PVPC, el consumidor ha de contractar l'accés de tercers a la xarxa a través del seu comercialitzador de referència. El contracte d'accés i el	**Afegir un paràgraf final a la lletra a):**"En els supòsits de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social previstos a l'article 31	Reforça que el subministrament d'emergència s'ha de tramitar a través de COR i que la contractació de l'accés no queda

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	contracte de subministrament té efectes simultàniament.	bis, la comercialitzadora de referència tramitarà en nom del consumidor la sol·licitud de contracte d'accés de tercers a la xarxa, aportant al distribuïdor l'acreditació emesa pels serveis socials i la documentació necessària per a l'activació del subministrament."	en mans del consumidor vulnerable.
Art. 34.11 RD 88/2026	El distribuïdor pot negar-se a subscriure el contracte d'accés amb el consumidor declarat deutor per sentència judicial ferma de qualsevol distribuïdor, si no justifica el pagament i el deute supera determinat llindar.	**Afegir un paràgraf final a l'apartat 11:**" En els supòsits previstos als articles 31.5 i 39.5, l'existència de deutes vinculats al punt de subministrament no podrà impedir la subscripció del contracte d'accés quan aquests deutes no siguin imputables al consumidor sol·licitant."	Distingeix entre deute propi del sol·licitant i deute històric del punt de subministrament. La reforma no ha d'emparar l'impagament propi, però sí impedir que un deute aliè bloquegi el subministrament d'emergència.
Art. 34.12 RD 88/2026	"El distribuïdor podrà denegar la subscripció del contracte d'accés de tercers a la xarxa quan les instal·lacions del consumidor no compleixin les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries."	**Mantenir l'apartat 12 i afegir un paràgraf final:** "En els supòsits de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, la denegació per raons tècniques o de seguretat haurà de ser motivada, indicar les actuacions mínimes necessàries per a l'activació del subministrament i comunicar-se	Manté intacta la garantia de seguretat, però evita denegacions genèriques o no motivades. Introdueix traçabilitat i coordinació amb serveis socials.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		simultàniament a la comercialitzadora de referència i als serveis socials que haguessin acreditat la situació."	
Art. 39.5 RD 88/2026 –nou–	No hi ha previsió equivalent. L'actual apartat 5 passaria a ser apartat 6 i l'actual 6 passaria a ser apartat 7.	**Afegir nou apartat 5:** "S'entendrà també com a just títol, als exclusius efectes de la formalització, traspàs o subrogació del contracte d'accés de tercers a la xarxa, la concurrència de la situació prevista a l'article 53.1.j), acreditada mitjançant document expedit pels serveis socials de l'Administració Pública competent. Aquest just títol habilitarà, amb caràcter urgent, temporal i excepcional, la formalització d'un nou contracte d'accés o la reactivació d'un contracte d'accés donat de baixa respecte de l'habitatge habitual de la persona sol·licitant, en els termes previstos en l'article 39 bis. L'acreditació prevista en aquest apartat produirà efectes exclusivament en l'àmbit de l'accés a les xarxes i no constituirà, acreditarà ni prejutjarà títol de propietat, arrendament, cessió d'ús, possessió legítima ni qualsevol	Imprescindible per evitar una asimetria normativa: hi hauria just títol per contractar el subministrament, però no per contractar l'accés. Sense aquesta modificació, la distribuïdora podria bloquejar l'activació.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		altre dret real o personal sobre l'immoble."	
Art. 39.6 RD 88/2026 –renumerat–	"El distribuïdor no percebrà cap quantitat per l'expedició dels nous contractes que es derivin dels canvis de titularitat assenyalats en els punts anteriors."	**Renumerar l'actual apartat 5 com a apartat 6 i modificar-lo:** "El distribuïdor no percebrà cap quantitat per l'expedició dels nous contractes que es derivin dels canvis de titularitat o de les sol·licituds de subministrament d'emergència assenyalats en els apartats anteriors."	Estén la gratuïtat d'expedició contractual al contracte d'accés associat al subministrament d'emergència.
Art. 39.7 RD 88/2026 –renumerat–	L'actual apartat 6 preveu que, per a canvis de titularitat en baixa tensió amb antiguitat superior a vint anys, si no es modifiquen condicions tècniques ni modalitat de contractació, no procedirà demanar nou certificat o verificació.	**Renumerar l'actual apartat 6 com a apartat 7 i afegir un incís final:** "El que disposa aquest apartat serà aplicable a les sol·licituds tramitades a l'empara de l'article 39.5 quan no es modifiquin les condicions tècniques ni la modalitat de contractació del peatge d'accés, sense perjudici del que preveu l'article 34.12."	Evita que l'antiguitat del punt de subministrament generi automàticament exigències documentals addicionals, llevat de raons tècniques o de seguretat.
Art. 39 bis RD 88/2026 –nou–	No existeix.	**Afegir, després de l'art. 39, un nou art. 39 bis:** "Article 39 bis. Contracte d'accés associat al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social.	Crea el procediment operatiu davant la distribuïdora. És el complement necessari de l'art. 31 bis.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		1. En els supòsits previstos a l'article 31 bis, el contracte d'accés de tercers a la xarxa serà tramitat per la comercialitzadora de referència en nom del consumidor sol·licitant. 2. El distribuïdor haurà de resoldre la sol·licitud de formalització, activació o reactivació del contracte d'accés en el termini màxim de vint-i-quatre hores des de la seva recepció, llevat que siguin necessàries actuacions en camp o comprovacions tècniques, cas en el qual el termini màxim serà de cinc dies hàbils. 3. La denegació de la sol·licitud només podrà fundar-se en la inexistència de punt de subministrament, en la impossibilitat tècnica d'accés o en l'incompliment de les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries, i haurà de ser motivada conforme a l'article 34.12. 4. L'existència de deutes anteriors vinculats al punt de subministrament	

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		no impedirà la formalització o reactivació del contracte d'accés quan no siguin imputables a la persona sol·licitant. 5. El distribuïdor comunicarà a la comercialitzadora de referència l'activació o denegació motivada del contracte d'accés, a efectes de la simultània eficàcia del contracte de subministrament."	
Art. 40.2.c) RD 88/2026	"La sol·licitud de formalització d'un nou contracte per part d'un consumidor amb just títol per a un mateix punt de subministrament. La resolució de l'anterior contracte serà automàtica sempre que no existeixi deute contret."	**Modificar la lletra c):** "La sol·licitud de formalització d'un nou contracte per part d'un consumidor amb just títol per a un mateix punt de subministrament, inclòs el just títol assistencial previst a l'article 39.5. La resolució de l'anterior contracte serà automàtica sempre que no existeixi deute contret pel consumidor sol·licitant. L'existència de deutes contrets per anteriors titulars no impedirà la resolució del contracte anterior ni la formalització del nou contracte quan concorri el supòsit previst a l'article 53.1.j)."	És una modificació essencial. La redacció vigent es pot interpretar com a bloqueig per qualsevol deute associat al punt. La proposta limita el bloqueig a deute propi del sol·licitant.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 51.5 RD 88/2026 –nou–	No hi ha previsió equivalent.	**Afegir nou apartat 5:** "En els supòsits de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social previstos en els articles 31 bis i 39 bis, la comercialitzadora de referència sol·licitarà al distribuïdor l'activació o reactivació del subministrament en el termini màxim de vint-i-quatre hores des de la recepció de la documentació completa. El distribuïdor procedirà a l'activació o reactivació del subministrament en el termini màxim de vint-i-quatre hores des de la recepció de la sol·licitud, llevat que siguin necessàries actuacions en camp o comprovacions tècniques, cas en el qual resultaran d'aplicació els terminis previstos a l'article 39 bis.2."	Estableix un termini específic d'activació urgent. Sense aquest termini, la figura podria quedar sotmesa als terminis ordinaris de contractació o modificació.
Art. 52 RD 88/2026	Regula les despeses per desconnexió i reconnexió. En cas de tall justificat, les despeses són assumides pel consumidor; en cas de tall injustificat o erroni, pel comercialitzador entrant o sortint.	**Afegir nou apartat 3:** "En els supòsits de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, no podran exigir-se a la persona sol·licitant despeses de desconnexió, reconnexió o reactivació derivades d'actuacions anteriors a la sol·licitud quan aquestes actuacions no li siguin	Evita traslladar al consumidor vulnerable costos generats per situacions anteriors no imputables. La clàusula final preserva el règim econòmic general i permet articular finançament públic o sectorial.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		imputables. L'anterior s'entendrà sens perjudici del règim econòmic que, si s'escau, resulti aplicable als drets reglamentaris necessaris per a l'efectiva posada en servei i dels mecanismes de finançament que s'estableixin."	
Art. 53.1.j) RD 88/2026	"Aquells subministraments a consumidors que tinguin la condició de vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i que estiguin sent atesos, respecte a aquests subministraments, pels serveis socials de les Administracions Públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social, de conformitat amb l'article 4 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre. Aquests subministraments se circumscriuran a persones físiques en el seu habitatge habitual. Tot l'anterior haurà de ser acreditat mitjançant document expedit pels serveis socials de les referides Administracions Públiques."	**Modificar la lletra j):** "Aquells subministraments a consumidors que tinguin la condició de vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i que estiguin sent atesos, respecte a aquests subministraments, pels serveis socials de les Administracions Públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social, de conformitat amb l'article 4 del Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre. Aquesta previsió comprendrà també els subministraments que hagin de ser objecte d'alta, formalització o reactivació urgent conforme als articles 31 bis i 39 bis. Aquests subministraments se circumscriuran a persones físiques en el seu habitatge	Connecta expressament subministrament essencial, just títol assistencial i subministrament d'emergència. Permet que la protecció no es limiti a impedir talls, sinó que inclogui l'accés urgent al subministrament.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		habitual. Tot l'anterior haurà de ser acreditat mitjançant document expedit pels serveis socials de les referides Administracions Públiques."	
Art. 53.2 RD 88/2026	"Les comunitats autònomes i les entitats locals, en l'àmbit de les seves competències, podran declarar l'essencialitat dels subministraments recollits en l'apartat anterior. La declaració d'essencialitat del punt de subministrament s'haurà d'acreditar davant el distribuïdor, que l'inclourà en el SIPS."	**Modificar l'apartat 2:**" Les comunitats autònomes i les entitats locals, en l'àmbit de les seves competències, podran declarar l'essencialitat dels subministraments recollits en l'apartat anterior. En els supòsits previstos a la lletra j), l'acreditació expedida pels serveis socials de l'Administració Pública competent podrà incorporar, quan escaigui, la sol·licitud de declaració d'essencialitat i de tramitació urgent del subministrament d'emergència. La declaració d'essencialitat del punt de subministrament s'haurà d'acreditar davant el distribuïdor, que l'inclourà en el SIPS."	Reforça la coordinació entre serveis socials, COR i distribuïdora. Permet que l'acreditació social activi simultàniament l'essencialitat i la tramitació urgent.
Art. 53.3 RD 88/2026	"En cap cas es podrà suspendre el subministrament d'energia elèctrica a aquelles instal·lacions els serveis de	**Modificar l'apartat 3:** "En cap cas es podrà suspendre el subministrament d'energia elèctrica a aquelles instal·lacions els serveis de les quals	Estén la lògica de protecció del subministrament essencial a la fase d'accés o reactivació. És la clàusula de tancament que

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	les quals hagin estat declarats com a essencials."	hagin estat declarats com a essencials. En els supòsits previstos a la lletra j) de l'apartat 1, i quan resulti d'aplicació el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, tampoc podrà denegar-se la formalització, activació o reactivació del subministrament per absència de títol civil d'ús o propietat sobre l'immoble, sens perjudici del compliment de les condicions tècniques i de seguretat reglamentàriament exigibles."	impedeix denegar el subministrament per absència de títol civil quan existeix just títol assistencial.

C. Reial Decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 1 RD 897/2017	El reial decret té per objecte: definir el consumidor vulnerable; establir el procediment del bo social; definir el mecanisme de finançament del bo social i del cost del subministrament dels consumidors dels arts. 52.4.j) i 52.4.k) LSE; i regular les condicions de suspensió i no suspensió del subministrament.	**Modificar l'art. 1, afegint un nou apartat 5:**" 5. Regular l'acreditació, coordinació administrativa i efectes associats al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, en els termes previstos en la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, i en el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica."	Amplia l'objecte del RD 897/2017 per cobrir no només la protecció davant la suspensió, sinó també l **'alta o reactivació urgent** de subministraments donats de baixa.
Art. 2.1 RD 897/2017	"El que disposa el present Reial decret serà d'aplicació als consumidors persones físiques que siguin titulars d'un punt de subministrament d'electricitat en el seu habitatge habitual amb potència contractada igual o inferior a 10 kW que compleixin els requisits establerts en aquest Reial decret."	**Modificar l'apartat 1:**"El que disposa el present Reial decret serà d'aplicació als consumidors persones físiques que siguin titulars d'un punt de subministrament d'electricitat en el seu habitatge habitual amb potència contractada igual o inferior a 10 kW que compleixin els requisits establerts en aquest Reial decret, així com a les persones físiques que demanin l'alta, formalització o reactivació urgent d'un	El text vigent pressuposa que el consumidor ja és titular d'un punt de subministrament. La nova figura exigeix incloure també els qui **encara no són titulars** perquè el subministrament està donat de baixa o no tenen contracte en vigor.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		subministrament en el seu habitatge habitual a l'empara del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social."	
Art. 2.2 RD 897/2017	El reial decret s'aplica a comercialitzadors d'electricitat i altres subjectes i agents que participin en els mecanismes regulats.	**Modificar l'apartat 2:**" Així mateix, el reial decret resultarà d'aplicació als comercialitzadors d'electricitat, comercialitzadors de referència, empreses distribuïdores, Administracions Públiques competents en matèria de serveis socials i altres subjectes i agents que participin en els mecanismes que es regulen per a l'aplicació del que disposa el mateix."	Introdueix expressament distribuïdores i serveis socials, perquè la nova figura requereix coordinació entre **COR, distribuïdora i Administració social competent**.
Art. 4.1 RD 897/2017	Es denomina consumidor en risc d'exclusió social al consumidor vulnerable sever atès per serveis socials d'una Administració autonòmica o local que financi almenys el 50 % de la seva factura, acreditat mitjançant document de serveis socials.	**Modificar l'apartat 1:**" Als efectes d'aquest Reial decret i la resta de normativa d'aplicació, es denominarà consumidor en risc d'exclusió social al consumidor que reuneixi els requisits per ser vulnerable sever, segons el que estableix l'article 3, i que sigui atès pels serveis socials d'una Administració autonòmica o local que financi almenys el 50 per cent de l'import de la seva factura, en els termes previstos en el	Evita que la condició de risc d'exclusió social quedi bloquejada per la inexistència de factura prèvia o contracte actiu. L'acreditació social ha de poder operar també **abans** de l'alta o reactivació.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		present Reial decret, la qual cosa serà acreditada mitjançant document expedit pels serveis socials de les referides Administracions Públiques. També podrà acreditar-se la situació de risc d'exclusió social, als exclusius efectes del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, respecte de la persona física que demani l'alta, formalització o reactivació urgent d'un subministrament en el seu habitatge habitual, sempre que reuneixi els requisits per ser considerada consumidora vulnerable severa i existeixi compromís d'atenció pels serveis socials competents en els termes previstos en aquest Reial decret."	
Art. 4.2 RD 897/2017	El subministrament a un consumidor que hagi acreditat els requisits de l'apartat anterior i estigui acollit a la TUR corresponent serà considerat subministrament elèctric essencial, conforme a l'art. 52.4.j) LSE.	**Modificar l'apartat 2:** "El subministrament a un consumidor que hagi acreditat els requisits de l'apartat anterior i estigui acollit o vagi a acollir-se a la tarifa d'últim recurs corresponent serà considerat subministrament d'electricitat essencial, d'acord amb el	Permet considerar essencial el subministrament des de la fase inicial d'activació, no només quan ja existeix contracte i factura.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		que preveu l'article 52.4.j) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric. Aquesta consideració comprendrà els supòsits d'alta, formalització o reactivació urgent del subministrament per vulnerabilitat i exclusió social."	
Art. 5.4 RD 897/2017	Quan un consumidor que compleixi els requisits per percebre el bo social no figuri com a titular del punt de subministrament en vigor, la modificació de titularitat pot realitzar-se simultàniament a la sol·licitud del bo social.	**Modificar l'apartat 4:**"En el cas que un consumidor que compleixi els requisits per percebre el bo social i vulgui sol·licitar la seva aplicació no figuri com a titular del punt de subministrament d'electricitat en vigor, la sol·licitud de modificació de titularitat del contracte de subministrament d'electricitat es podrà realitzar de forma simultània a la sol·licitud del bo social. Quan el punt de subministrament no compti amb contracte en vigor, hagi estat donat de baixa o resulti necessària la seva reactivació, la sol·licitud d'alta, formalització o reactivació del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social podrà tramitar-se simultàniament a la	L'art. 5.4 ja conté una regla útil de simultaneïtat. La reforma l'estén a supòsits en els quals no hi ha contracte vigent, permetent tramitar conjuntament **alta/reactivació, bo social i acreditació social**.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		sol·licitud del bo social i a l'acreditació de la situació de risc d'exclusió social."	
Art. 5 bis RD 897/2017 –nou–	No existeix.	**Afegir, després de l'art. 5, un nou art. 5 bis:** "Article 5 bis. Acreditació social per al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social. 1. L'Administració autonòmica o local els serveis socials de la qual estiguin atenent una persona física que reuneixi els requisits per ser considerada consumidora vulnerable severa podrà expedir una acreditació específica a l'efecte de sol·licitar el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social. 2. L'acreditació haurà d'identificar, almenys, la persona sol·licitant, l'habitatge habitual respecte del qual es demana el subministrament, la concurrència d'una situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social, la inexistència de subministrament actiu o la necessitat d'alta o reactivació urgent, i el	És el precepte clau del RD 897/2017. No regula el just títol en si –que ha d'estar en el RD 88/2026–, però sí l'**acreditació social** que l'activa. També delimita els seus efectes per evitar interferències amb el règim civil o possessori.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		compromís d'atenció pels serveis socials competents. 3. Aquesta acreditació constituirà, en els termes previstos en el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica, just títol als exclusius efectes de la contractació del subministrament elèctric i de l'accés a les xarxes. 4. L'acreditació no constituirà, acreditarà ni prejutjarà títol de propietat, arrendament, cessió d'ús, possessió legítima ni qualsevol altre dret real o personal sobre l'immoble."	
Art. 7.1 RD 897/2017	Per ordre ministerial es detallen els termes de sol·licitud del bo social, models, documentació, criteris de renda i mecanismes de comprovació.	**Modificar l'apartat 1, afegint una lletra e):** "e) El model d'acreditació social per a la sol·licitud del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, així com la documentació mínima necessària per a la seva tramitació simultània amb la sol·licitud del bo social i, si s'escau, amb l'alta, formalització o reactivació del subministrament."	Remet a ordre ministerial el model normalitzat. És convenient per evitar disparitat documental entre CCAA, entitats locals, COR i distribuïdores.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
Art. 7.2 RD 897/2017	La sol·licitud de bo social pot presentar-se per telèfon, oficines, fax, correu electrònic, correu postal o web del comercialitzador de referència.	**Afegir un paràgraf final a l'apartat 2:** "La sol·licitud de bo social associada a un subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social podrà presentar-se directament per la persona interessada o pels serveis socials de l'Administració Pública competent, amb consentiment d'aquella, per qualsevol dels mitjans previstos en aquest apartat."	Permet que serveis socials impulsin la sol·licitud, amb consentiment de l'interessat. És coherent amb situacions d'urgència i exclusió social.
Art. 8.2 RD 897/2017	La COR disposa de deu dies hàbils des de la sol·licitud completa per comunicar el resultat de les comprovacions del bo social.	**Modificar l'apartat 2, afegint un paràgraf final:** "En els supòsits de sol·licitud simultània de bo social i subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, la comercialitzadora de referència tramitarà de forma preferent la sol·licitud d'alta, formalització o reactivació del subministrament conforme al Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica, sense que la comprovació definitiva del dret al bo social pugui retardar la activació urgent del subministrament quan	Distingeix entre activació urgent del subministrament i comprovació ordinària del bo social. Evita que el termini de verificació del bo social retardi la reactivació.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		existeixi acreditació expedida pels serveis socials competents."	
Art. 11.1 RD 897/2017	El consumidor acollit al bo social o els serveis socials que atenguin el consumidor en risc d'exclusió social han de comunicar a la COR qualsevol canvi que suposi pèrdua de la condició de vulnerable o vulnerable sever en el termini d'un mes.	**Modificar l'apartat 1:** "El consumidor acollit al bo social o, si s'escau, l'Administració autonòmica o local els serveis socials de la qual estiguin atenent el consumidor en risc d'exclusió social, estaran obligats a comunicar al comercialitzador de referència qualsevol canvi que suposi la pèrdua de la condició de consumidor vulnerable o, si s'escau, de vulnerable sever, en el termini màxim d'un mes des que es produís el canvi en les condicions que donen dret a la percepció del bo social, a ser considerat consumidor en risc d'exclusió social o a mantenir el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social."	Estén l'obligació d'actualització de dades al nou subministrament d'emergència, especialment important pel seu caràcter temporal i excepcional.
Art. 12.1 RD 897/2017	L'Administració autonòmica o local ha d'assumir almenys el 50 % de la factura a PVPC prèvia al descompte per bo social; si el pagament s'acredita en cinc mesos, el	**Modificar l'apartat 1:** "Quan l'Administració autonòmica o local els serveis socials de la qual estiguin atenent el consumidor que tingui la condició de vulnerable sever acollit a la corresponent tarifa d'últim recurs (TUR),	Integra el subministrament d'emergència en el règim de cofinançament del consumidor en risc d'exclusió social. Manté

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	consumidor no ha de fer front al cost cobert.	o que hagi sol·licitat el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, al qual fa referència l'article 52.4.j) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, assumeixi almenys el 50 per cent de l'import de la seva factura a PVPC previ a l'aplicació del descompte per bo social, i el pagament quedi acreditat davant el comercialitzador de referència en el termini de cinc mesos des de l'emissió de la factura, el consumidor no haurà de fer front al cost de la seva factura per haver estat coberta per l'Administració corresponent, i amb càrrec als subjectes obligats que participen en les activitats de la cadena de subministrament d'energia elèctrica, en els termes regulats en aquest reial decret."	la regla del 50 % i el termini de cinc mesos.
Art. 12.2 RD 897/2017	Les COR poden subscriure convenis amb Administracions autonòmiques o locals per coordinar-se i evitar la	**Modificar l'apartat 2:**" Les empreses comercialitzadores de referència podran subscriure convenis amb les Administracions autonòmiques o locals que estableixin els mecanismes de	Amplia els convenis: no només evitar talls, sinó també activar subministraments urgents.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	suspensió del subministrament per impagament.	coordinació per evitar la suspensió del subministrament d'electricitat per raó d'impagament i per tramitar, quan escaigui, el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, per tal que els serveis socials corresponents puguin prestar i acreditar mitjançant el corresponent certificat l'ajut econòmic regulat a l'apartat 1 per al pagament de les factures i la concurrència de les circumstàncies habilitants del subministrament d'emergència."	
Art. 12 bis RD 897/2017 –nou–	No existeix.	**Afegir, després de l'art. 12, un nou art. 12 bis:** "Article 12 bis. Costos associats al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social. 1. Els costos facturats al consumidor derivats del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social s'integraran, quan escaigui, en el règim de finançament	Separa els costos ordinaris de la factura dels costos d'alta/reactivació. És una clàusula prudent: evita carregar el consumidor vulnerable deutes aliens, però permet regular el tractament econòmic de costos tècnics necessaris.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		previst per als consumidors en risc d'exclusió social. 2. No podran imputar-se a la persona sol·licitant d'un subministrament d'emergència deutes, despeses o costos derivats de contractes anteriors associats al punt de subministrament quan no li siguin imputables. 3. Reglamentàriament o mitjançant ordre de la persona titular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic podran establir-se criteris específics sobre els costos d'alta, reactivació, reconnexió o verificació que resultin indispensables per a l'efectiva posada en servei del subministrament."	
Art. 13.2 RD 897/2017	Els subjectes obligats assumeixen el cost derivat dels impagaments dels arts. 52.4.j) i 52.4.k) LSE.	**Modificar l'apartat 2:** "De la mateixa manera, d'acord amb el que disposa el referit article de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, els esmentats subjectes assumiran el cost derivat dels impagaments a què fan referència els paràgrafs j) i k) de l'article 52.4, així com,	Només és necessària si es pretén finançar totalment o parcialment costos associats al subministrament d'emergència amb càrrec al mecanisme sectorial. Si no es preveu

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		si s'escau, els costos associats al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social que es determinin conforme a l'article 12 bis."	finançament addicional, aquesta modificació es podria ometre.
Art. 16.6 RD 897/2017	La COR declara a la CNMC les quantitats abonades per Administracions autonòmiques i locals per a consumidors en risc d'exclusió social, i les quantitats assumides per subministraments de l'art. 52.4.k) LSE.	**Modificar l'apartat 6:**" L'empresa comercialitzadora de referència declararà, en els mateixos terminis establerts per al bo social a l'article 9.5, a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència les quantitats abonades per les Administracions de les Comunitats Autònomes i de les Entitats Locals corresponents per als consumidors en risc d'exclusió social, incloses les relatives al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social quan escaigui, així com les quantitats assumides en concepte de cost dels subministraments dels consumidors a què fa referència l'article 52.4.k) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre."	Permet liquidar i declarar separadament els costos associats a la nova figura.
Art. 19.4 RD 897/2017	Regula quan la comercialitzadora pot sol·licitar la suspensió per impagament; per a consumidors	**Afegir un paràgraf final a l'apartat 4:** "Quan, abans de la sol·licitud de suspensió o rescissió del contracte, els	Coordina el subministrament mínim vital amb la nova figura de subministrament d'emergència.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
	acollits al bo social s'aplica el subministrament mínim vital després de quatre mesos; finalitzat aquest període, es pot sol·licitar la suspensió.	serveis socials competents acreditin la concurrència de les circumstàncies previstes per al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, la comercialitzadora de referència haurà de tramitar la situació conforme al previst en el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica, sens perjudici del règim de no-suspensió aplicable conforme a l'article 20."	Evita que un procediment de suspensió derivi automàticament en baixa o rescissió quan hi ha intervenció de serveis socials.
Art. 20 RD 897/2017	No es podrà suspendre el subministrament del consumidor vulnerable sever acollit a TUR i atès per serveis socials quan l'Administració assumeixi almenys el 50 % de la factura i el pagament s'acrediti en cinc mesos. També es protegeix determinats consumidors de l'art. 52.4.k) LSE.	**Modificar el primer paràgraf:** "El subministrament d'electricitat del consumidor que tingui la condició de vulnerable sever acollit a la corresponent TUR i que estigui sent atès, respecte al seu subministrament d'electricitat, pels serveis socials d'una Administració autonòmica o local, en virtut del que disposa l'article 52.4.j) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric, no podrà ser suspès quan l'administració autonòmica o local els serveis socials del qual estiguin atenent el consumidor assumeixi	Assegura que, un cop activat, el subministrament d'emergència quedi protegit per la regla de no-suspensió pròpia del consumidor en risc d'exclusió social.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		almenys el 50 per cent de l'import de la seva factura a PVPC previ a l'aplicació del descompte per bo social, i el pagament sigui efectuat i acreditat mitjançant el corresponent certificat davant el comercialitzador de referència en el termini de cinc mesos des de l'emissió de la factura. Aquesta previsió serà igualment aplicable als subministraments d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social un cop formalitzats, activats o reactivats conforme a la normativa sectorial aplicable."	
Art. 21.1 RD 897/2017	Les comercialitzadores han d'adoptar mesures organitzatives per complir els procediments del RD, en particular mitjans electrònics per remetre a la CCAA els llistats de titulars requerits de pagament.	**Modificar l'apartat 1:** "Les empreses comercialitzadores adoptaran les mesures organitzatives necessàries per complir amb els procediments previstos en aquest reial decret. En particular, establiran els mitjans electrònics necessaris per remetre a l'òrgan que designi cada Comunitat Autònoma els llistats de titulars previstos a l'article 19.3 per als quals s'hagi requerit fefaentment el pagament, així com per rebre i tramitar	Incorpora el circuit de comunicacions necessari perquè els serveis socials puguin activar la protecció de forma eficaç.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		les acreditacions de serveis socials relatives al subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social."	
Art. 21.2 RD 897/2017	Els mitjans electrònics es publiquen al web de les comercialitzadores i s'informen l'Administració competent en serveis socials de cada CCAA.	**Modificar l'apartat 2:** "Dels mitjans electrònics previstos en l'apartat anterior s'informarà en la pàgina web de les empreses comercialitzadores i s'informarà, mitjançant escrit a aquest efecte, a l'Administració competent en matèria de serveis socials en cada Comunitat Autònoma, incloent els canals específics per a la tramitació preferent de sol·licituds de subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social."	Dóna seguretat operativa als serveis socials, que necessiten canals identificables i preferents.
Disposició addicional segona RD 897/2017	Els distribuïdors remeten trimestralment al Ministeri informació sobre talls de subministrament i les seves raons.	**Modificar la disposició addicional segona:** "Els distribuïdors remetran amb caràcter trimestral, abans del final del segon mes del trimestre següent al qual es refereixin les dades, al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, informació relativa al nombre de talls de subministrament, les raons dels mateixos, així com el nombre	Permet seguiment regulatori i avaluació pública de la nova figura. És rellevant per detectar bloquejos per raons tècniques, documentals o contractuals.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada	Justificació
		de sol·licituds d'activació o reactivació de subministraments d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social rebudes, acceptades, denegades i pendents, indicant de forma agregada les causes de denegació."	
Disposició addicional cinquena RD 897/2017 –nova–	No existeix.	**Afegir una nova disposició addicional cinquena:** "Disposició addicional cinquena. Coordinació entre Administracions Públiques, comercialitzadores de referència i empreses distribuïdores. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic promourà, en coordinació amb les Comunitats Autònomes, les entitats locals, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, les comercialitzadores de referència i les empreses distribuïdores, criteris comuns d'actuació per a la tramitació del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social, incloent models normalitzats d'acreditació, canals de comunicació, terminis de resposta i criteris de seguiment."	Tanca el sistema amb una previsió de coordinació institucional. No substitueix les competències autonòmiques o locals de serveis socials, però facilita homogeneïtat mínima en una figura estatal.

ANNEX IV: Proposta mínima de modificació normativa estatal

A. Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
Art. 45.4 LSE	El precepte considera el bo social i determinats costos associats als subministraments previstos als arts. 52.4.j) i 52.4.k) com a obligació de servei públic, i regula el seu finançament entre els subjectes del sector elèctric en els termes que es determinin reglamentàriament.	**Modificar el primer paràgraf de l'apartat 4:** "El bo social, l'assumpció tant dels impagaments de l'article 52.4.k) com del cost del cofinançament del subministrament d'energia elèctrica d'aquells consumidors als quals resulti aplicable el que preveu l'article 52.4.j), així com els costos no recuperats derivats del subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social previst a l'article 45 bis, seran considerats obligació de servei públic segons el que disposa la normativa de la Unió Europea sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat." **Afegir un nou paràgraf després de l'actual tercer paràgraf:** "Als efectes del paràgraf anterior, tindran la consideració de costos no recuperats del subministrament d'emergència, en els termes que s'estableixin reglamentàriament, els impagaments no satisfets durant la seva vigència, els descomptes provisionals aplicats que no resultin confirmats després de la comprovació dels requisits, els drets d'extensió, accés, enganxament, verificació o reconnexió	Aquesta modificació és necessària si el subministrament d'emergència genera costos que no es recuperen directament de la persona beneficiària. La imposició d'aquests costos a comercialitzadores de referència, distribuïdores o altres subjectes del sistema exigeix una base legal suficient i un criteri de repartiment objectiu, transparent, proporcionat i no discriminatori. La seu adequada és l'art. 45.4, perquè ja regula la consideració com a obligació de servei públic i el mecanisme de finançament del bo social i dels costos associats a determinats subministraments essencials.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		que no hagin estat abonats per la persona beneficiària, i qualsevol altre cost directament vinculat a l'activació, manteniment o regularització del subministrament d'emergència que es determini reglamentàriament." **Afegir un nou paràgraf de tancament:**" El finançament d'aquests costos s'integrarà en el mecanisme de finançament del bo social i de les quantitats associades als subministraments previstos a l'article 52.4.j), o en el càrrec o mecanisme equivalent que s'estableixi reglamentàriament, d'acord amb criteris objectius, transparents, proporcionats i no discriminatoris entre els subjectes obligats, sens perjudici de la participació o cofinançament que puguin assumir les Administracions públiques competents mitjançant els instruments que corresponguin."	
Art. 45 bis LSE	El precepte regula actualment el **subministrament mínim vital** com a instrument de protecció social davant la pobresa energètica. Opera sobre consumidors vulnerables que han incorregut en impagament, un cop transcorregut el termini	**Modificar la rúbrica:** "Article 45 bis. Subministrament mínim vital i subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social." **Afegir un nou apartat 6:** "6. Reglamentàriament es podrà establir un subministrament d'emergència per	És el **precepte essencial**. Permet introduir la figura del subministrament d'emergència dins de l'article que ja vincula subministrament elèctric, pobresa energètica i protecció social. La redacció habilita el reglament –RD 88/2026– per regular el just títol, el procediment i els efectes. A més,

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
	previst a l'art. 52.3 LSE, i evita la interrupció del subministrament durant el període corresponent.	vulnerabilitat i exclusió social, destinat a permetre, amb caràcter urgent, temporal i excepcional, l'alta, la formalització o la reactivació d'un subministrament elèctric en l'habitatge habitual de persones físiques que es trobin en situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social, de conformitat amb el que preveu l'article 52.4.j). Als exclusius efectes de la contractació del subministrament elèctric i de l'accés a les xarxes, l'acreditació expedida pels serveis socials de l'Administració pública competent podrà constituir just títol en els termes que s'estableixin reglamentàriament. Aquest just títol produirà efectes exclusivament en l'àmbit sectorial elèctric i no constituirà, acreditarà ni prejutjarà cap títol de propietat, arrendament, cessió d'ús, possessió legítima ni qualsevol altre dret real o personal sobre l'immoble."	delimita expressament que el just títol no té efectes civils o possessoris.
Art. 52.4.j) LSE	Es poden considerar subministraments essencials els subministraments de consumidors vulnerables severs acollits a tarifes d'últim	**Modificar la lletra j):** "j) En els termes i condicions que s'estableixin reglamentàriament, aquells subministraments a consumidors que tinguin la condició de vulnerables severs acollits a tarifes d'últim recurs i que estiguin sent atesos,	Permet que el subministrament d'emergència no sigui una figura aïllada, sinó connectada amb la categoria de **subministrament essencial**. Reforça la protecció davant

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
	recurs i atesos pels serveis socials per trobar-se en risc d'exclusió social. Aquests subministraments se circumscriuen a persones físiques en el seu habitatge habitual i s'han d'acreditar mitjançant document expedit pels serveis socials.	respecte d'aquests subministraments, pels serveis socials de les Administracions públiques competents per trobar-se, en atenció a la seva renda, en risc d'exclusió social. Aquesta previsió comprendrà també els subministraments que hagin de ser objecte d'alta, formalització o reactivació urgent conforme al subministrament d'emergència previst a l'article 45 bis. Aquests subministraments se circumscriuran a persones físiques en el seu habitatge habitual." **Mantenir el paràgraf següent:** "Tot l'anterior haurà de ser acreditat mitjançant document expedit pels serveis socials de les Administracions públiques esmentades."	futures suspensions i connecta amb la lògica de l'art. 53.1.j) del RD 88/2026.

B. Reial Decret 88/2026, d'11 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament general de subministrament, comercialització i agregació d'energia elèctrica

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
Art. 28.10 RD 88/2026 –nou–	No existeix una regulació específica del subministrament d'emergència dins de les condicions generals de contractació del subministrament elèctric. L'art. 28 regula actualment les condicions generals del contracte de subministrament, el seu caràcter personal, la durada, el document resum, la contractació conjunta o separada, el PVPC i les causes per les quals una comercialitzadora de referència pot negar-se a contractar.	**Afegir un nou apartat 10:** "10. **Subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social.** D'acord amb l'article 45 bis.6 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, el subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social tindrà caràcter urgent, temporal i excepcional, i estarà destinat a l'alta, la formalització o la reactivació d'un contracte de subministrament elèctric en l'habitatge habitual de persones físiques en situació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social, quan no disposin de contracte en vigor, el punt de subministrament hagi estat donat de baixa o en resulti necessària la reactivació per garantir l'accés a serveis energètics essencials. La sol·licitud haurà d'anar acompanyada d'un document expedit pels serveis socials de l'Administració pública competent que acrediti la situació descrita i la necessitat urgent del subministrament. Aquesta acreditació constituirà just títol suficient, als exclusius efectes de la contractació del subministrament elèctric i de l'accés de tercers a la xarxa, sense que sigui exigible l'aportació d'un títol civil o possessori sobre	L'art. 28.10 desenvolupa la cobertura legal prevista a l'art. 45 bis.6 LSE i regula els elements necessaris per aplicar la figura: supòsits d'alta o reactivació, acreditació dels serveis socials, just títol sectorial, formalització per comercialitzadora de referència, aplicació provisional del bo social, inoponibilitat de deutes, actuació de la distribuïdora, condicions tècniques i de seguretat, durada, extinció i desenvolupament procedimental.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		l'immoble ni una acreditació addicional de la condició d'usuari efectiu. La manca d'aportació inicial de la referència cadastral no impedirà la formalització del contracte, sens perjudici del deure de col·laboració de la persona sol·licitant i de la possibilitat que la comercialitzadora de referència obtingui aquesta dada d'ofici quan resulti exigible. El subministrament d'emergència es formalitzarà necessàriament amb una comercialitzadora de referència, conforme a l'article 29.1.a).3r, a Preu Voluntari per al Petit Consumidor o a la tarifa d'últim recurs que resulti aplicable. Des de l'alta comportarà l'aplicació provisional del descompte corresponent al consumidor vulnerable sever, sense necessitat de sol·licitud separada i sens perjudici de la comprovació posterior dels requisits conforme al Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre, que la comercialitzadora de referència tramitarà d'ofici. La pèrdua sobrevinguda d'aquesta condició no tindrà efectes retroactius sobre els descomptes aplicats durant la vigència del subministrament d'emergència. La formalització no podrà denegar-se ni condicionar-se per deutes anteriors vinculats al punt de subministrament que no siguin imputables a la persona sol·licitant. Els deutes propis derivats de subministraments anteriors no seran exigibles com a condició prèvia ni durant la vigència del	

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		subministrament d'emergència, sens perjudici de la seva subsistència i de la possibilitat de fraccionament o regularització. No serà exigible la constitució de dipòsits, garanties ni fiances. La comercialitzadora de referència actuarà en nom de la persona sol·licitant davant l'empresa distribuïdora per tramitar la formalització, activació o reactivació del contracte d'accés de tercers a la xarxa. L'empresa distribuïdora executarà la connexió, reconnexió o reposició del subministrament en el termini màxim de cinc dies hàbils des de la comunicació de la sol·licitud amb l'acreditació expedida pels serveis socials a què es refereix el paràgraf segon, llevat de causes tècniques o de seguretat degudament motivades. El pagament dels drets d'extensió, accés, enganxament i verificació que resultin exigibles no serà condició prèvia per a l'execució, i podrà ser objecte de fraccionament o assumpció en els termes previstos per la normativa aplicable o pels convenis subscrits amb les Administracions públiques competents. Quan el punt de subministrament no disposi de certificat d'instal·lació elèctrica en vigor o existeixin indicis de deficiències, l'empresa distribuïdora verificarà les condicions essencials de seguretat dins del termini de cinc dies hàbils previst en el paràgraf sisè. Si la verificació és favorable, el	

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		subministrament s'activarà provisionalment i la persona titular disposarà de sis mesos, prorrogables per causa justificada, per regularitzar la documentació tècnica exigible, amb la col·laboració dels serveis socials competents. Si es constata un risc greu per a la seguretat de les persones o dels béns, el subministrament no s'activarà fins a l'esmena de les deficiències, que s'haurà de comunicar motivadament a la comercialitzadora de referència i als serveis socials competents. El subministrament d'emergència tindrà una durada inicial màxima de sis mesos, prorrogable per períodes successius de la mateixa durada mentre els serveis socials mantinguin l'acreditació de la situació, amb un límit total de vint-i-quatre mesos. S'extingirà per la formalització d'un contracte ordinari de subministrament, per la pèrdua acreditada de la situació que en va motivar l'alta o pel transcurs del termini màxim sense pròrroga. En aquests dos darrers supòsits, l'extinció requerirà comunicació prèvia a la persona titular i als serveis socials amb una antelació mínima d'un mes, i no donarà lloc a la suspensió del subministrament sense la tramitació del procediment ordinari aplicable. Durant la seva vigència, el subministrament tindrà la consideració d'essencial conforme a l'article 52.4.j) de la Llei 24/2013, de 26 de desembre.	

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		Per ordre de la persona titular del Ministeri competent en matèria d'energia es podran desenvolupar el procediment, els models de sol·licitud i acreditació, els fluxos d'informació entre comercialitzadores de referència, empreses distribuïdores i serveis socials, així com el règim de seguiment estadístic d'aquesta modalitat de subministrament."	
Art. 29.1.a) RD 88/2026	"a) Escollir lliurement un comercialitzador d'energia elèctrica. A aquest efecte formalitzarà: 1r. Un contracte en mercat lliure amb el comercialitzador lliure de la seva elecció. 2n. Un contracte a Preu Voluntari per al Petit Consumidor amb un comercialitzador de referència dels designats pel Govern, sempre que es compleixin els requisits previstos en el Reial decret 216/2014, de 28 de març.	**Modificar la lletra a), afegint-hi un nou ordinal 3r:** "3r. Un subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social amb un comercialitzador de referència dels designats pel Govern, quan concorrin les circumstàncies previstes en l'article 28.10 d'aquest reglament i en la normativa de desenvolupament. En els supòsits previstos en els ordinals 2n i 3r, el consumidor no podrà recórrer a altres formes de contractació de la seva energia ni contractar el seu subministrament amb més d'un comercialitzador."	És preferible crear un ordinal autònom perquè el subministrament d'emergència no és simplement PVPC ordinari. És una modalitat especial, urgent, temporal i assistencial, vinculada a l'acreditació de vulnerabilitat severa i risc d'exclusió social. Al mateix temps, es manté dins de la lletra a), perquè continua sent una contractació mitjançant comercialitzador, concretament amb COR.

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
	En aquest segon cas, el consumidor no podrà recórrer a altres formes de contractació de la seva energia ni contractar el seu subministrament amb més d'un comercialitzador."		
Art. 29.2 RD 88/2026	"Sens perjudici del que disposa l'apartat 1.a).2n, el consumidor podrà combinar les diferents formes de contractar la seva energia."	**Modificar l'apartat 2:**"Sens perjudici del que disposa l'apartat 1.a).2n i 3r, el consumidor podrà combinar les diferents formes de contractar la seva energia."	És una modificació de coherència interna. Si el subministrament d'emergència s'incorpora com a ordinal 3r i s'ha de contractar necessàriament amb COR, ha de quedar sotmès a la mateixa regla d'incompatibilitat que el PVPC: no combinació amb altres formes de contractació ni contractació amb més d'un comercialitzador.
Art. 29.4 RD 88/2026 –nou–	No existeix cap previsió específica sobre la contractació del subministrament d'emergència.	**Afegir un nou apartat 4:** "4. El subministrament d'emergència per vulnerabilitat i exclusió social es contractarà necessàriament amb una comercialitzadora de referència i s'entendrà sens perjudici de la tramitació simultània del bo social i, si escau, de l'acreditació de la condició de consumidor en risc d'exclusió social d'acord amb el Reial decret 897/2017, de 6 d'octubre.	Aquest apartat permet completar la inserció del subministrament d'emergència en l'art. 29 sense modificar altres preceptes del RD 88/2026. Reforça tres idees: canalització exclusiva a través de COR, connexió funcional amb el bo social sense reconeixement automàtic ple, i tramitació de

Article	Redacció vigent	Redacció proposada mínima	Justificació
		La comercialitzadora de referència actuarà en nom de la persona sol·licitant per tramitar, quan sigui necessari, la formalització, activació o reactivació del contracte d'accés de tercers a la xarxa corresponent, d'acord amb el que prevegin la normativa aplicable i el desenvolupament reglamentari que s'aprovi."	l'accés per part de la COR davant la distribuïdora.